T.C.

KOCAELİ ÜNİVERSİTESİ

SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ

MANİSA İL HALK KÜTÜPHANESİ 45 AK ZE 202 NUMARALI ŞİİR MECMUASI

(İNCELEME-METİN)

YÜKSEK LİSANS TEZİ

YELİZ ÇAKIROĞLU

ANABİLİM DALI: TÜRK DİLİ ve EDEBİYATI

PROGRAMI: YÜKSEK LİSANS

DANIŞMAN: DOÇ. DR. M. ESAT HARMANCI

KOCAELİ 2013

T.C.

KOCAELİ ÜNİVERSİTESİ

SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ

MANİSA İL HALK KÜTÜPHANESİ 45 AK ZE 202 NUMARALI ŞİİR MECMUASI

(İNCELEME-METİN)

YÜKSEK LİSANS TEZİ

YELİZ ÇAKIROĞLU

ANABİLİM DALI: TÜRK DİLİ ve EDEBİYATI

PROGRAMI: YÜKSEK LİSANS

DANIŞMAN: DOÇ. DR. M. ESAT HARMANCI

KOCAELİ 2013

T.C. KOCAELİ ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ
TÜRK DİLİ VE EDEBİYATI ANABİLİM DALI

MANİSA İL HALK KÜTÜPHANESİ 45 AK ZE 202 NUMARALI ŞİİR MECMUASI

(İNCELEME-METİN)

YÜKSEK LİSANS TEZİ

Tezi Hazırlayan: Yeliz ÇAKIROĞLU
Tezin Kabul Edildiği Enstitü Yönetim Kurulu Karar ve No: 10.07.2013/11

Jüri Başkanı: Doç. Dr. M. Esat HARMANCI

Jüri Üyesi: Doç. Dr. Gencay ZAVOTÇU

Jüri Üyesi: Doç. Dr. Üzeyir ASLAN

KOCAELİ 2013

ÖN SÖZ

Klasik Türk edebiyatı olarak adlandırılan dönem, edebiyat tarihimizin en derin ve en kapsamlı dönemini oluşturmaktadır. Bu döneme gönül veren araştırmacılar olarak bizler, özellikle Osmanlı şiirinin gün yüzüne çıkmamış metinlerine ışık tutmak amacıyla bu dönemin en zengin kaynakları arasında yer alan şiir mecmualarını büyüteç altına aldık.

Mecmualar edebiyat tarihinde büyük bir boşluğu doldurmaktadır. Mecmualarda farklı dönemlerde yaşamış ünlü şairler ve şiirleri hakkında bilgi bulunabildiği gibi, çeşitli sebeplerle şuara tezkirelerine veya diğer kaynaklara girmemiş şairler ve şiirleri hakkında da bilgi bulunabilmektedir. Bunun yanı sıra Eski Türk edebiyatında divan tertip etmemiş birçok şairin şiirlerine yine bu mecmualarda rastlanmaktadır. Hem edebi hem de tarihi bakımdan son derece önem arz eden mecmualar, yazıldığı dönemin sosyal ve kültürel özelliklerini yansıtmakta ve özellikle içerisinde bulunan şiirleri kaleme alan şairlerin hayatları hakkında bilgi edinmemizi sağlamaktadır.

Çalışmamıza konu olan mecmua, Manisa İl Halk kütüphanesinde yer alan 45 Ak Ze 202 kayıt numaralı bir şiir mecmuasıdır. Mecmuanın yazarı ve yazıldığı tarih bilinmemektedir. Mecmua, 58 varaktan oluşmaktadır.

Çalışmamız toplam üç bölümden oluşmaktadır. ‘Giriş’ kısmında, Eski Türk edebiyatındaki mecmualar hakkında genel bir bilgi verilerek mecmua kavramı üzerinde durulmuştur. Çalışmamızın birinci bölümünde, edebiyatımızda mecmuaların türler olarak hangi gruplara ayrıldığından söz edilmiştir. ‘Mecmua tavsifi’ başlığı ile çalıştığımız mecmua hakkında kapsamlı bir bilgiye yer verilmiştir. Mecmuada şiirlerine rastladığımız şairlerin hayatları ile ilgili kısa bilgiler verilerek, metin kuruluşunda izlenen yol ayrıntılı bir biçimde anlatılmıştır. İkinci bölümde Arap alfabesiyle kaleme alınan yazma eserin, transkripsiyon harfleri ile Latin alfabesine aktarıldığı çeviriyazılı metin bulunmaktadır. Üçüncü ve son bölümde

metni genel bir değerlendirmeye aldığımız ‘Sonuç’ başlığı ile ‘Kaynakça’ yer almaktadır.

Lisans ve yüksek lisans öğrenimim boyunca ve bu çalışmayı hazırlama sürecinde, bana ilmi anlamda sağladığı katkıların yanında, akademik hayata atılmam hususunda her adımımda beni destekleyen, manevi anlamda da yoluma ışık tutarak bana rehberlik eden saygıdeğer hocam ve danışmanım Doç. Dr. M. Esat HARMANCI’ya, yine lisans öğrenimimden bu yana, bana değerli vaktini ayırmaktan çekinmeyen, içtenlikle yardımlarını esirgemeyen Dr. Gülçin TANRIBUYURDU’ya ve varlıklarıyla karşılaştığım en zor anlarda bile bu yola devam etmemi sağlayan sevgili aileme teşekkürü bir borç bilirim.

Yeliz ÇAKIROĞLU
İZMİT, 2013

İÇİNDEKİLER

ÖN SÖZ ……..... i

İÇİNDEKİLER ……..... iii

ÖZET ……..... iv

ABSTRACT ……..... v

TRANSKRİPSİYON İŞARETLERİ ……... vi

GİRİŞ …… 1

1.Eski Türk Edebiyatında Mecmualar ……. 1

2. Mecmua Türleri …… 4

3. Mecmuanın Tavsifi ……..... 6

4. Metin Kurulumunda İzlenen Yol ……... 9

TRANSKRİPSİYONLU METİN ……..... 11

SONUÇ …… 173

KAYNAKÇA ……... 175

TIPKIBASIMDAN ÖRNEKLER …… 181

ÖZET

“Mecmua” kavramı Klasik Türk edebiyatında önemli bir yer teşkil etmektedir. Özellikle şiir mecmuaları içerisinde barındırdığı eserler bakımından döneminin edebi zevkine örnek teşkil eden yegâne kaynaklar arasındadır. Şiir mecmualarında, divanları bulunan ve tezkirelerde rastladığımız şairler ve şiirleri yanında, henüz adı duyulmamış şairlere ya da eserlerini yakından tanıdığımız şairlerin bilinmeyen şiirlerine de rastlanmaktadır. Tüm bu özellikleri dolayısıyla şiir mecmuaları, Klasik Türk edebiyatı şiir geleneği içerisinde zengin muhtevası ile bir hazine niteliğindedir.

Bu tezde Manisa İl Halk Kütüphanesi 45 Ak Ze 202 numarada bulunan Mecmû‘a-i Eş‘âr isimli şiir mecmuası çeviriyazıyla verilmiştir. Ayrıca eserin bütünlüklü olarak anlaşılması için “mecmua” kavramı hakkında bilgi verilmiş, mecmuada şiiri olan sanatçıların hayat bilgileri sunulmuştur. Mecmuanın kim tarafından ve hangi tarihte yazıldığı tam olarak bilinmemektedir. Koleksiyon kayıtlarından da anlaşıldığı üzere baştaki sayfaları eksiktir. Toplam 58 varaktır. Çoğunluğu gazel olmakla birlikte, murabba ve muhammes gibi nazım şekillerinden oluşan şiirlerden müteşekkildir. Mecmuada, çeşitli şairlere ait 274 adet şiir bulunmaktadır.

Anahtar Sözcükler: Klasik Türk Edebiyatı, metin neşri, yazma, mecmua, mecmû‘a-i eş‘âr

ABSTRACT

As a concept the poetry collections (“macmua”s) has a crucial place in Classical Turkish Literature. Especially poetry colletions, in terms of artifacts contained in literature tastes of the period between sources unique exemplary. In poetry colletions, we found unsung poets or unknown poems written by well-known poets, beside the poets who had a “divan” and who took a place in “tezkire’s”. With all of these properties poetry collections are treasures with a rich content within the poetry tradition of Classical Turkish Literature.

In this thesis, the poem macmuas which called Mecmuʻa-i Esʻar in Manisa County Public Library numbered 45 Ak Ze 202 was interpreted in written. Also, to understand the work as complete, some informations was given about the concept of macmua, lives of poets whose works took place in macmua was presented. It is not known that macmuas written by whom or what date. As can be seen in collection records, macmua’s head pages are missing. It has 58 leaves. Although the majority of the ghazals, there is “murabbas” and “muhammeses” in mecmua. Macmua has 286 poems written by various poets.

Keywords: Classical Turkish Literature, manuscript**,** macmua, macmua-i esar

TRANSKRİPSİYON İŞARETLERİ	
آ	ā
ب	b
پ	p
ت	t
ث	s
ج	c
چ	ç
ح	ḥ
خ	ḫ
د	d
ذ	ẕ
ر	r
ز	z
ژ	j
س	s
ش	ş
ص	ṣ
ض	ż, ḍ
ط	ṭ
ظ	ẓ
ع	‘
غ	ġ
ف	f
ق	ḳ
ك	k, ŋ, g
ل	l
م	m
ن	n
و	v, ÿ
ه	he
لا	lā
ى	y, ī, i, ı
ئ	‘
خوا	ḫˇā

GİRİŞ

1.ESKİ TÜRK EDEBİYATINDA MECMUALAR

Sözlük anlamı "toplanmış, biriktirilmiş ve düzenlenmiş şeylerin tamamı" (Parlatır, 2011: 1033) olan mecmua, edebiyat terimi olarak ise defter, çeşitli konuların bir araya getirildiği yazıları ihtiva eden kitap, şiir defterleri anlamlarında kullanılmıştır (Kut, 1986: 170)

Halk edebiyatındaki cönklerle çeşitli yönlerden benzerlik gösteren mecmualar başlangıçta âyetler, hadisler, fetvalar, dualar, hutbeler, şiirler, ilâhiler, şarkılar, mektuplar, latifeler, lugaz ve muammalarla ilaç tariflerinin, faydalı bilgilerin derlendiği bir not defteri hâlinde ortaya çıkmış, zamanla gelişerek düzenli bir kitap türü hâline gelmiştir (Uzun, 2003: 265).

Divan edebiyatının mürettep divanlardan başka bir de mecmua ve cönkler âlemi vardır. Bunlar, edebiyat meraklılarının beğendikleri şiirleri bazen gelişigüzel bazen de muayyen bir tasnife tabi tutarak kaydettikleri bir nevi müntehabat mecmualarıdır.

Bu mecmualar, birçok bakımdan ehemmiyetlidir. Bunlardan bazılarını kaydetmek faideden halı olmasa gerektir.

Bir mecmua, bir şahsın üzerinde tekasüf eden edebî devir zevkini, sanat anlayışını bize aksettirir. Herhangi devrede ağızdan ağza dolaşan, divanlardan süzülüp çıkarılan manzumeler, o devrenin dil ve edebiyat durumunun, topluluğun vicdanında nasıl yerleştiğini bize gösterir. Ekseriya büyük sanatkârların kendi devirlerini temsil etmedikleri iddia edilir. Eğer bu iddia doğru ise bazen ikinci derece veya üçüncü derecede bir şairin o devrin ruhî ihtiyacına bir anda cevap verip derhal mecmuaları istilâ eden şiiri o devri elbette bize daha iyi anlatacaktır.

Bir mecmuada toplanan muhtelif şairlerin eserleri, bir devrin edebiyat zeminini teşkil eder. O zaman bu zemin üzerinde birinci safa geçen şairlerin muvaffakiyetlerinin sırlarını daha kolayca keşfedebiliriz. Esasen bu zemin bilinmeden herhangi bir devrin edebî hüviyeti lâyıkı ile takdîr ve temyiz edilemez.

Mecmua şiirleri, bize bir devrin ruhî ihtiyaçlarını gösterir. Çünkü seçilen şiirler bu ihtiyacın cevabıdır. İsimleri tezkireleri dolduran birçok şairlerin divanları bugün ortada yoktur. Ya bunlar mürettep bir divan vücuda getirmemişler, yahut yazılan divan, elden ele geçip zaman ile zayi olmuştur. Bunların birçok şiirlerine mecmualarda tesadüf kabildir. Ve yine pek muhtemeldir ki bunlardan kuvvetli istidada sahip amatörler, divan vücuda getirmeye heves etmemişler, şair geçinmeye yeltenmemişler, fakat bazen kuvvetli bir ilham ile pek güzel eserler vücuda getirmişler; bunlar dilden dile, mecmuadan mecmuaya geçmiş ve ancak o zeminde hayatını devam ettirebilmiştir.

Şiir toplayanlar hemen daima şiirden anlayan kültürlü ve meraklı şahsiyetler olduğu için sanatkârın eserini yanlışsız yazmışlardır. Bu mecmualar bazen cahil hattatların hakikaten nefis bir sanat eseri olarak vücuda getirdikleri müzeyyen, müzehhep fakat çok yanlışlı divanlarına tercih edilir ve o divanlar, bu mecmualarla karşılaştırılarak tashih edilir.

Divan edebiyatının hayatı aksettiren canlı şekillerinden biri de terci ve terkib-i bentlerdir. Bu mecmualara geçen terci ve terkipler, bize bir devrin hayat telakkisini, topluluk içinde yayılması elden ele geçmesi suretiyle pek canlı olarak gösterir.

Muhtelif şairlerin tahmisleri ve nazireleri bu mecmualarda ekseriya yan yana bulunur. Meraklı mecmua sahibi bunları belki aramış, taramış bulmuş ve bir arada kaydetmiştir. Bu tahmisler ve nazireler belli başlı şairlerin eserleridir ki divanlarında mevcuttur. Bir kısmı da eserleri zayi olmuş sanatkârlara aittir. O zaman biz o sanatkârın bir cephesini bu eser ile aydınlatmış oluruz (Tarlan, 1946: 122).

Türk şiir tarihi açısından değerli kaynaklar olan mecmualar sayesinde, edebiyat tarihlerindeki bir kısım bilgiyi netleştirmek ve zaman zaman da düzeltmek, yeni bilgiler eklemek mümkün olabilir. Derleyeni ve yılı tam olarak bilinmese de bir mecmuanın derleniş tarihi, içindeki parçalardan yaklaşık olarak tespit edilebildiği için, döneminin şiir zevkini, beğenilen şiirlerini ve hatta toplanan şiirlere göre de yazıldığı dönemin en beğenilen şiirlerini belirleme imkânı vermektedir. Türk şiirinin

gelişimini, değişimini ve geçirdiği merhaleleri tespitte mecmualar, özellikle seçme şiir mecmuaları ve nazire mecmualarının önemi küçümsenmemelidir.

Klasik Türk edebiyatında metin neşirleri yapılırken divanlar ve tezkireler temel kaynak olarak ele alınır; ancak ortaya konan metinlerin daha sağlıklı olması için şairlerin divan nüshalarında bulunmayan şiirlerinin, tezkirelerde ismi geçmeyen şairlerin belirlenmesinde mecmualar, büyük bir boşluğu doldurmaktadır. Şairlerin edebi kişiliğinin tespit edilmesinde de mecmuların önemli bir katkısı vardır. Özellikle nazire mecmualarından hareketle şairlerin kimlerden etkilendiği, kimleri etkilediği belirlenebilir (Özerol, 2013: 201).

Şairin edebî kişiliğinin tespitinde de mecmuaların önemli ölçüde katkısı vardır. Nazire mecmuaları başta olmak üzere, birçok mecmuada benzer şiirler peş peşe sıralanmıştır. Bu şiirlerin nazire olup olmadığı mecmuaların bir kısmında belirtilmiş, bir kısmında buna gerek görülmeden benzer şiirler arka arkaya verilmiştir. Buradaki bilgilerden hareketle bir şairin üslubunu oluştururken kimlerden etkilendiğini veya kimlerin şiirlerini meşk edip egzersiz yaptığını, kimleri etkilediğini tespit mümkün hâle gelmektedir (Aydemir, 2007: 125).

2. MECMUA TÜRLERİ

Türkiye kütüphanelerinde tasnifi yapılmış binlerce mecmua mevcut bulunmaktadır. Bunlar içinde en önemli olanlar edebî ve tarihî değer taşıyanlardır. Mecmuaların konuları daha çok edebiyatla ilgilidir. Gazel, kaside, musammat, tarih, mektup v.s. şekiller ile tevhid, naat, mersiye v.b. türleri üzerinde oluşturulmuş mecmualar bunlardandır. Ancak fıkıh, kelam gibi dini ilimler; simya, reml, sihir, falcılık gibi eski batıl ilimler; musiki, hat gibi sanat dalları v.s. üzerine derlenmiş mecmualar da vardır. Bu tür mecmualar bir konu birliğine sahiptir. Buna karşılık her mecmua derleyicisi aynı titizliği göstermemekte ve her çeşit hoşa giden yazıyı mecmuasına alabilmektedir.(Pala, 2002: 300). Agāh Sırrı Levend'in Türk Edebiyatı Tarihi adlı eserinde mecmualar şöyle sınıflandırılmıştır. (Levent, 1973: 73)

a) Nazire mecmuaları: Bir şairin şiirine başka bir şair tarafından aynı vezin ve kafiyede söylenen benzer şiirleri (nazireleri) bir araya toplayan mecmualardır. (Ömer bin Mezîd, Mecmu'atü'n-Nezâir; Eğirdirli Hacı Kemâl, Câmi'ü'n–Nezâ'ir; Edirneli Nazmî, Mecma'u'n-Nezâ'ir) .

b) Meraklılarca toplanmış, birer antoloji niteliğinde seçme şiir mecmuaları: Bu tür mecmualar antoloji niteliğinde olan mecmualardır. Mecmuanın mürettibinin zevki ve hayat görüşü doğrultusunda seçtiği şiirleri bir arada topladığı defterdir. Muhtelif şairleri divanlarını bir araya toplayan divan mecmuaları da bu grupta yer almaktadır. (mecmu'a-ı eş'âr, mecmu'a-ı devâvîn).

c) Türlü konulardaki risalelerin bir araya getirilmesiyle meydana gelen mecmu'alar: Bu tür mecmualarda, çok çeşitli konularda şiirler bulunmaktadır. Şiirlerin yanında yararlı bilgilerin de yer aldığı görülmektedir. Bunlar, manzum ve mensur olabileceği gibi farklı dillerde de olabilmektedir. Mecmuayı tertip eden kişi mecmuaya o an önemli gördüğü, beğendiği her şeyi not etmektedir. Bu, beğendiği bir hikâye, sevdiği bir şairin şiiri, kendisi için önemli olan bir olayın veya o dönemde gerçekleşen sosyal bir olayın tarihi, bir hesap, bir mektup, bir ilaç tarifi, yemek tarifi yada dua olabilmektedir.

d) Aynı konudaki eserlerin bir araya getirilmesiyle meydana gelen mecmualar: Mecmu'a-ı edviyye, mecmu'a-ı tevârih, mecmu'a-ı mu'ammeyât, mecmu'a-ı

münşe‘ât, mecmu‘a-ı resâîl gibi mecmualar tek bir türü ihtivâ etmeleri bakımından bu gruba girmektedir.

e) Tanınmış kişilerce hazırlanmış mecmualar: Bu mecmuaların yazarları bellidir ve bunlar döneminde tanınmış kişilerdir. Bu tür mecmualarda, küçük risaleler, biyografiler, fıkralar, derleyene ait özel mektuplar yer alabilmektedir. Aşçı İbrahim Dede Mecmuası, Fasih Dede Mecmuası gibi mecmualar bu türdendir.

Mecmuaların edebiyat sahasındaki çalışmalar ve kültürel araştırmalar için ne kadar önemli olduğu, mecmua türünün edebiyata sağladığı faydalardan anlaşılabilmektedir. Mecmua türünün faydaları aşağıdaki şekilde özetlenmektedir. (Erpik, 2009: 5)

1.İsmi kaynaklarda geçmesine rağmen halen ele geçmeyen herhangi bir eser ve ya eserin bir bölümü mecmuaların birinden çıkabilmektedir. Örneğin, Fakih’in Çarhnâmesi eğer Câmi’ün-nezâ‘ir isimli nazire mecmuasında bulunmasaydı bugün hâlâ bu eserin varlığından haberdar olunamayacaktı.

2. Daha önceden bilinemeyen belgeler, türler, şairler, manzumeler tespit edilebilmektedir. Ulaşılan şiirler mensup olduğu dönemin şiir zevkini ortaya koyabilmektedir.

3. Mecmuaların içinde rastlanılan şairlerin edebî kişilikleri hakkında bilgi edinilebilmektedir.

Görüldüğü gibi mecmualar, edebiyattan ilahiyata, astrolojiden müziğe, felsefeden tıp tarihine, folklordan etnografyaya kadar değişik konularda bilgileri barındırmaktadır (Aydemir, 2007: 123).

3. MECMUANIN TAVSİFİ

Mecmû'a-i Eş'âr adlı eser, Manisa İl Halk Kütüphanesi 45 Ak Ze 202 numarada kayıtlıdır. Manisa Akhisar Zeynelzade Koleksiyonu'nda bulunan bu mecmua, çaharkuşe kahverengi meşin, kahverengi kağıt kaplı mukavva ciltlidir.

Mecmua, 210x150 ebatlarında olup 150x95 mm.lik yazı alanında yer almaktadır. On yedi satırlı ve çift sütunludur. Söz başları kırmızı mürekkeple yazılmıştır. Talik yazı ile yazılan mecmua, yazı karakterine baktığımızda aynı müstensihin elinden çıkmış izlenimi vermektedir. Şiirler siyah mürekkep ile yazılmıştır. Mecmua arma filigranlı 58 yaprak tutarındadır. İçerisinde 274 şiir bulunmaktadır.

İstinsah yeri ve tarihi bilinmeyen mecmuada Zeynel b. Hacı Ali'ye ait bir vakıf mührü bulunmaktadır. Mecmuanın müstensihi bilinmediğinden mecmuada şiirleri yer alan şairlerin ölüm tarihleri ve o dönemin kullanılan dil özelliklerini göz önünde bulundurarak tahmini bir tarih belirtmek durumundayız. Bu sebepler göz önüne alındığında eserin 16.yüzyıl sonları ile 17.yüzyıl başlarında oluşturulduğunu söylemek mümkündür.

Mecmuada eserin kime sunulduğu hakkında bir bilgi yoktur.

Mecmua, sayfa numaralandırmasından ve sağlam durumundaki cildinden tam bir mecmua izlenimi vermektedir. Ancak okumalarımız sırasında mecmuanın baştan eksik olduğunu fark ettik. Aynı zamanda 49^{b} – 50^{a} arasındaki şiirlerin de eksik olduğunu tespit ettik.

Mecmuada mahlas beyti eksik olan şiirlerin şairlerini tespit etmede kırmızı mürekkep ile yazılmış şiir başlıklarından faydalandık. Ayrıca başlıkların da kimi zaman yanlış yazıldığını gördük. Örneğin: 53^{a}'da bulunan başlıkta "Âhî" ibaresi varken şiir Mesîhî'ye aittir.

Mecmuanın tertip şekline baktığımızda belli bir sistemin gözetilmediğini görüyoruz. Şiirler, vezinlerine, rediflerine, nazım şekillerine veya şairlere göre

sıralanmamıştır. Ancak yer yer, başlıklandırılarak aynı şaire ait şiirlerin arka arkaya yazıldığı görülmektedir.

Mecmuada gazel başta olmak üzere çeşitli nazım şekilleri görülmektedir. Bu nazım şekilleri ve mecmuadaki adetleri şu şekildedir: Gazel (250), mütekerrir murabba (13), muhammes (6), mütekerrir müseddes (1), taştir (1) ve terci-i bend (3).

Çalışmamıza kaynaklık eden mecmua, içerisinde ismi geçen 73 şair ihtiva etmektedir. Bu şairler ve bulundukları sayfa numaraları şunlardır:

Selîkî (1^{a}-2^{a}), Fazlî (2^{b}-3^{b}), Sucûdî (3^{b}-4^{b}), Fevrî (5^{a}-43^{b}-44^{a}), Şâhî (5^{b}-41^{a}), Hatâyî (6^{a}-7^{b}-48^{b}), Zülâlî (8^{a}-21^{a}), ‘Ubeydî (8^{a}-10^{a}), Hayâlî (8^{a}-9a-41^{a}-49^{a}), Hasan Şûrîde (9^{a}-9^{b}), Muhibbî (9^{b}), ‘Usûlî (10^{a}-33^{a}), Hayretî (10^{b}-11^{a}), Şem‘î (10^{b}-11^{a}-30^{b}-31^{a}), Rahîkî (11^{b}-20^{b}), Şemsî (21^{a}-50^{b}), Hızrî (21^{a}), Necâtî (21^{b}-27^{b}- 37^{b}-38^{a}-53^{b}), Yahyâ (27^{b}-47^{b}), Rahîmî (28^{a}), Süheyl (28^{a}), Zâtî (28^{a}-29^{b}-$34^{a-}34^{b}$-37^{a}-54^{a}-54^{b}-56^{a}), Nehârî (28^{b}), Müdâmî (28^{b}-29^{a}), Enverî (29^{b}-50^{a}), Revânî (30^{a}-39^{b}), Nevâyî (30^{b}-47^{a}-51^{b}-52^{a}), ‘Abdî (30^{b}), Cami‘î (31^{b}), Âhî (31^{b}-32^{a}-32^{b}-40^{b}-53^{a}-56^{b}), Firîbî (33^{a}), Emre (33^{b}-46^{a}), ‘Özrî (34^{b}), Gedâyî (35^{a}), ‘Avnî (35^{a}-35^{b}-36^{a}-49^{b}), Kaygusuz Abdâl (36^{a}), Zuhûrî (36^{a}), İshâk Çelebi (36^{b}-56^{b}-57^{a}), Yûsuf (36^{b}), Şehîdî (36^{b}), Firâkî (37^{a}), ‘Ahdî (38^{a}), Huffî (38^{b}), Emîrî (39^{a}), Şâhidî (39^{a}), Ferruhî (39^{b}-40^{a}), Kadrî (40^{a}), Cem (40^{a}-40^{b}), Sun‘î (40^{b}), Sa‘dî (41^{a}-56^{a}), Mehdî (41^{b}), Hâfız-ı Şirâzî (42^{a}-42^{b}-43^{a}-43^{b}), Atâyî (45^{a}), İşretî (48^{a}), Âşıkî (50^{a}), Sivâsî (51^{a}), Fehmî (51^{a}-52^{b}), Nesîmî (51^{b}), Sâfî (52^{a}), Tāli‘î (52^{a}), Selîm (52^{b}), Mesîhî (53^{a}-53^{b}), Sâgarî (53^{b}), Vasfî (54^{a}), Visâlî (54^{a}), Safâyî (54^{b}), Muslıhî (54^{b}-55^{a}), Nizâmî (55^{a}-57^{a}), Halîlî (55^{b}), Latîfî (55^{b}), Cafer (56^{a}), Rahmî (57^{a}).

Mecmuada şiirlerin vezinleri bahirleri ile birlikte verilmiştir. Buna göre, mecmuada karşılaştığımız vezinleri kullanıldığı şiir sayısının çokluğuna göre şu şekilde sıralayabiliriz:

Fā‘ilātün Fā‘ilātün Fā‘ilātün Fā‘ilün

Mef‘ūlü Fā‘ılātü Mefā‘īlü Fā‘ılün

Mef‘ūlü Mefā‘īlü Mefā‘īlü Fe‘ūlün

Mefā‘īlün Mefā‘īlün Mefā‘īlün Mefā‘īlün

Fe‘ilātün Fe‘ilātün Fe‘ilātün Fe‘ilün

Mefā‘īlün Mefā‘īlün Fe‘ūlün

Fā‘ilātün Fā‘ilātün Fā‘ilün

Müstef‘ilün Müstef‘ilün Müstef‘ilün Müstef‘ilün

Mef‘ūlü Fā‘ilātün Mef‘ūlü Fā‘ilātün

Mef‘ūlü Mefā‘īlün Mef‘ūlü Mefā‘īlün

Fe‘ilātün Mefā‘īlün Fe‘ilün

Metin kısmı göz önünde bulundurulduğunda, şiirlerin, dönemin şiir özelliklerini tespit etmede ve dönemin şiir zevkini belirlemede faydalı olacağı kanaatindeyiz.

Başı: Hātifden irdi gūş-ı dil ü cāna bir nidā
Didi bu mışra‘ı meṣeli kim SELĪḴĪyā

Sonu: Baş üzre durur pes ser-i kūyuŋda NİẐĀMĪ
‘Işḳuŋ yolına ṣad ḳıla başdıysa ḳademini

4. METİN KURULUMUNDA İZLENEN YOL

1. Çalışmamızın kaynağı olan Manisa İl Halk Kütüphanesi 45 Ak Ze 202 numarada kayıtlı olan mecmuada talik yazı çeşidi kullanılmıştır. Şiirler Latin alfabesine aktarılırken transkripsiyon işaretleri kullanılmıştır.
2. Vâv-ı madûle olan yerlerde "v" sembolü kullanılmıştır.
3. Transkripsiyonlu metinde, şiirlerin hangi varakta olduğu dipnotlarda gösterilmiştir.
4. Her şiir numaralandırılmış, şiirlerin vezin ve bahirleri şiir numaralarının hemen altında belirtilmiştir.
5. Metindeki beyitlerin tamamı baştan sona kadar numaralandırılmıştır. Murabba, muhammes vb. gibi bentlerle yazılan nazım şekillerinde ise bent numaraları verilmiştir.
6. Şiirlerin sıralamasında ve metin okunurken mecmuanın orijinali esas alınmıştır. Mecmuadaki şiirler, divanlarda var olan şekilleriyle karşılaştırılmıştır. Mecmua ve divan arasında kelime farklıkları var ise bu kelimelerden vezne ve anlama uygun olanı tercih edilmiştir.
7. Metinde özellikle vezin kaynaklı sorunlar ile karşılaşılmıştır. Bu sorunların giderilmesi için gerekli görülen yerlerde metin tamiri yapılmıştır. Bu tamirler köşeli parantez [ ] sembolü ile gösterilmiştir. Metinde vezin gereği bazı kelimelerin metinden çıkarılması tarafımızca teklif edilmiştir. Bu kelimeler ise ters köşeli parantez] [sembolü ile gösterilmiştir.
8. Metnin kurulumunda Eski Anadolu Türkçesi dil özellikleri ve şairlerin yaşadıkları dönem göz önünde bulundurulmuştur.
9. Metinde mahlasların tümü büyük harf ile yazılmıştır. Mahlas beyti eksik olan şiirlerin şairleri biliniyorsa bu isimler dipnotta verilmiştir.
10. Metinde geçen özel isimlerin baş harfleri büyük yazılmıştır.
11. Arapça ve Farsça kelimeler bu dillerin sözlüklerindeki yaygın imlâ şekilleri ile alınmaya özen gösterilmiştir.
12. Metinde geçen âyet ve hadisler ile Arapça ve Farsçaya ait klişeler italik yazı ile gösterilmiştir.

13. Mecmuada yer alan Farsça şiirler transkripsiyon yapılmayarak orijinal şekli ile metinde yer almıştır.
14. Türkçe kelimelerde vezin gereği imâle yapılsa bile uzun okunan ünlüler transkripsiyonda gösterilmemiştir.

TRANSKRİPSİYONLU METİN

001.

Mef‘ūlü Fā‘ilātü Mefā‘īlü Fā‘ilün

Muzāri‘ - - + / - + - + / + - - + / - + -

1

Hātifden irdi gūş-ı dil ü cāna bir nidā
Didi bu mışra‘ı meşeli kim SELĪḴĪyā
Gördüŋ zamāne uymadı sen uy zamāneye

002.

Mefā‘īlün Mefā‘īlün Mefā‘īlün Mefā‘īlün

Hezec + - - - / + - - - / + - - - / + - - -

1. Binā-yı ḫāne-i dünyāyı bī-bünyād imiş bildüm
   Fenā ṭaşıyla yapılmış ḫarāb-ābād imiş bildüm

2. Süleymān taḫtını virdi yile bu rūzgār iy dil
   Bu ‘ālem mülkini āḫir ḳamu berbād imiş bildüm

3. Egerçi ḫuṭbe-i ‘ışḳı oḳutdı adına Ḫusrev
   Velī sulṭān-ı mülk-i ‘ışḳ olan Ferhād imiş bildüm

4. Mu‘ammā-yı rumūz-ı ‘ışḳ-ı cānānda çıḳardum ad
   Cihānda kişiden bāḳī ḳalan bir ad imiş bildüm

5. SELĪḴĪ her kimüŋ k’ola dimāġı pür-hevā çün ney
   Melāmet bezm-gāhına işi feryād imiş bildüm

003.

Mefā‘īlün Mefā‘īlün Mefā‘īlün Mefā‘īlün

Hezec + - - - / + - - - / + - - - / + - - -

1. Ża‘īf olduŋ dilā gel ḫalḳa-i zülf-i dütādan geç
   Vefāsuz yār derdinden ḳo āhı gel hevādan geç

---

001. 1[a]
002. 1[a]
003. 1[a]

2. Tenüŋ iplik gibi inceldi hecr ile ża‘īf olduŋ
Gel imdi sūzen-i müjgān-ı yār-ı bī-vefādan geç

3. Vefāsuz yār derdinden aḳar ḳanlu yaşuŋ her dem
Başuŋdan aşmadın ḳaṣd it bu seyl-āb-ı belādan geç

4. Geçürdüŋ boynuŋa bir būriyāyı bilmezüz ḥālüŋ
Nedür vechi bu ḥaṣruŋ zāhidā gel bu riyādan geç

5. SELīḲī oḳ gibi ger menzil almaġ ise maḳṣūduŋ
Yirüŋ ḥāk olmadın ḳaṣd it hevā-yı māsivādan geç

004.

Fe‘ilātün Fe‘ilātün Fe‘ilātün Fe‘ilün
Remel + + - - / + + - - / + + - - / + + -

1. Dil dü-tā oldı daḫı zülf-i dü-tādan geçemez
Cānına geçdi belā daḫı belādan geçemez

2. Seyr-i bāġ-ı ruḫuŋa göz yaşıdur māni‘ olan
Merdüm-ı dīde bu seyl-āb-ı belādan geçemez

3. Cān virürken ġam ile vaṣluŋ aŋup āh eyler
Ölmege geldi göŋül daḫı hevādan geçemez

4. Gerçi kim bunda geçer geçdi ṣırāṭı zāhid
Ḳorḳarın anda da pā-bend-i riyādan geçemez

5. Olmasun ehl-i ṣafā yolına ‘ışḳ ile nizār
Ḫalḳa-i bezmgeh-i ehl-i ṣafādan geçemez

6. Esb-i ṭab‘ ile geçen yügrügi bu meydānuŋ
İy SELīḲī naẓarumda şu‘arādan geçemez

004. 1[a]

005.

Fā‘ilātün Fā‘ılātün Fā‘ilātün Fā‘ilün

Remel – + – – / – + – – / – + – – / – + –

1. ‘Āşıḳına raḥm ider cānānımuz vardur bizüm
   Bendesine ‘adl ider sulṭānımuz vardur bizüm

2. Cümle şekvāmuz raḳīb-i bed-liḳādandur hemān
   Yoḫsa ol cānāneden şükrānımuz vardur bizüm

3. Künc-i ḥasretde iŋende yaluŋuz ṣanmaŋ bizi
   Derd ile miḥnet gibi yārānımuz vardur bizüm

4. Şevḳe geldikce demādem ẕerreye ṣaymaz güni
   Bir hilāl-ebrū meh-i tābānımuz vardur bizüm

5. İy SELİḲĪ bizde cem‘ olur ma‘ānī leşkeri
   Mülk-i naẓmuŋ şāhıyuz divānımuz vardur bizüm

006.

Fā‘ilātün Fā‘ilātün Fā‘ilātün Fā‘ilün

Remel – + – – / – + – – / – + – – / – + –

1. Yā İlāhī ölmedin dildārı göster bir daḫı
   Cānumı şükrāne al tek yārı göster bir daḫı

2. Acılıḳlar çekdürüp ġamlar yidürme bendeŋe
   Ol leb-i şīrīn şeker-güftārı göster bir daḫı

3. Dürlü dürlü fitnelerle göŋlüme siḥr eyleyen
   Ġamzesi fettān gözi seḫḫārı göster bir daḫı

4. Gice gündüz ẓulmet-i ġamda ḳoma ben ḫasteyi
   Ol güneş yüzlü ḳamer-ruḫsārı göster bir daḫı

5. Bu SELİḲĪnüŋ metā‘-ı ḳalbini tālān iden
   Yā İlāhī ġamzesi Tātārı göster bir daḫı

---

005. ·1[b]
006. ·1[b]

007.

Fā‘ilātün Fā‘ılātün Fā‘ilātün Fā‘ilün

Remel – + – – / – + – – / – + – – / – + –

1. Şevḳ ile şem‘-i ruḫ-ı cānāne düşdi göŋlümüz
   Ṭutuşup pervāne gibi yane düşdi göŋlümüz

2. Bir yüzi gül zülfi sünbül ḫāli fülfül la‘li mül
   Şūḫ u şengül dilber-i fettāna düşdi göŋlümüz

3. Ḳalmışuz dem-beste vü āvāre mānend-i ḥabāb
   Bāde-i laʿl-i leb-i ḫandāna düşdi göŋlümüz

4. Baġlanup zülfiyle ḳalmışdur zenaḫdānında dil
   Bend-i zencīr ile ṣan zindāna düşdi göŋlümüz

5. Eşkimüz geh dürr ü geh mercān olursa n’ola kim
   İy SELĪḲĪ ol leb ü dendāna düşdi göŋlümüz

008.

Müstef‘ilün Müstef‘ilün Müstef‘ilün Müstef‘ilün

Recez – – + – / – – + – / – – + – / – – + –

1. Hecr ile nālān olmışam cānāndan ayrıldum meded
   Derd ile bī-cān olmışam bir cāndan ayrıldum meded

2. Çün görmedüm cānānumı ol derdüme dermānumı
   Gel iy ecel al cānumı dermāndan ayrıldum meded

3. Bir burc-ı ḥüsnüŋ aḫteri behcet göginüŋ ülkeri
   Bir şūḫ u şengül dilber-i fettāndan ayrıldum meded

4. Bir āşıḳ-ı bī-çāreyem bir baġrı pāre pāreyem
   Bir bende-i āvāreyem sulṭāndan ayrıldum meded

5. Şimden girü her dem baŋa yārān olur derd ü belā
   Āh it SELĪḲĪ dā’imā yārāndan ayrıldum meded

---

007. ·1[b]
008. ·2[a]

009.

Fā‘ilātün Fā‘ilātün Fā‘ilātün Fā‘ilün

Remel – + – – / – + – – / – + – – / – + –

1. Bāde-i la‘l-i leb-i dildāra düşdi göŋlümüz
   Pür-hevā olup yine āvāre düşdi göŋlümüz

2. Zülf-i dildāruŋ hevādārı olaldan ebr veş
   Göz yaşı döke döke ṭaġlara düşdi göŋlümüz

3. Ḥālimüz ġāyet perīşān ü müşevveşdür bizüm
   Zülf-i müşg-efşān-ı ‘anber-bāra düşdi göŋlümüz

4. Pür-leṭāfet bir güzeldür hīç gözler görmemiş
   Bir perī-peyker melek-ruḫsāra düşdi göŋlümüz

010.

Mef‘ūlü Fā‘ilātü Mefā‘īlü Fā‘ilün

Muzāri‘ - - + / - + - + / + - - + / - + -

1

N’içün sü’ālin eyleme bu kār-ḫāneye
Dutma bahāne her nefes ol bī-bahāneye
Ta‘līmi eyle nāle-i çeng ü çeġāneye
Bezm-i cihānda sāzuŋı düz bu terāneye
Gördüŋ zamāne uymadı sen uy zamāneye

2

Rif‘at viren aḥālīye çün dehr-i dūn imiş
Endīşe mürġı çeng-i elemde zebūn imiş
Ṭa‘n eylemek fesāne-i dehre füsūn imiş
Da‘vā-yı ‘aḳl u lāf-ı ḫıred hem cünūn imiş
Gördüŋ zamāne uymadı sen uy zamāneye

3

---

009. ·2[a] Selīḳī’ye aittir.
010. 2[b]

Mirʿāt-ı dehr ṣūreti ʻaḳs-i murādımuz
Yazılmadı defātir-i maḳṣūda adımuz
Bu çarḫ-ı pür sitem daḫı virmezse dādımuz
Ümmīddür ki kesmeye Rezzāḳ zādımuz
Gördüŋ zamāne uymadı sen uy zamāneye

4

İy pāy-māl-i ẕillet olan server-i ecel
Maḳṭūʻ-ı tīġ-i ḫırṣı olup kesmeyüz emel
Bu ser-nüvişti yazdı baŋa kātib-i ezel
Taḳdīr çün ki olmadı taġyīr fi'l-meṣel
Gördüŋ zamāne uymadı sen uy zamāneye

5

Virmez bu çarḫ ʻāḳile göŋlince kāmını
Yazmaz egerçi nāme-i mihrinde nāmını
Aṣḥāb-ı ʻışḳ kesmedi andan selāmını
İşit semāʻ-i cān ile nāṣıḥ peyāmını
Gördüŋ zamāne uymadı sen uy zamāneye

6

Ol pür-cefā ger eyleye geh geh vefāya nāz
Sen dürr-i eşkden dök ayaġına ṣad niyāz
ʻArż it zebān-ı ḥāl ile yüz dürlü gizlü rāz
Gözden bıraḳdı FAŻLīyi gerdūn-ı dūn-nevāz
Gördüŋ zamāne uymadı sen uy zamāneye

011.

Fāʻilātün Fāʻilātün Fāʻilātün Fāʻilün

Remel – + – – / – + – – / – + – – / – + –

1. Pīşe-i ʻışḳ içre Ferhād'uŋ hemān bir adı var
Kār-ı ʻışḳı baŋa ṣor her ṣanʿatüŋ üstādı var

---

011. 3[a]

2. Ṭob-ı āhumdan benüm bir ṭaşına gelmez ḫalel
Ḳal‘a-yı derd ü firāḳuŋ ne ‘aceb bünyādı var

3. Ehl-i ḥāl olan çeker mey-ḫānelerde erba‘īn
Pīr-i ‘ışḳun ṣūfiyā bu vech ile irşādı var

4. Ḫalḳ-ı ‘ālem hep senüŋ divāneŋ olmış dōstum
Leylā’nuŋ Mecnūn’ı Şīrīn’üŋ hemān Ferhād’ı var

5. Vādī-i ġamda nice ārām ide rūbāh-ı ‘ömr
FAŻLīyā bebr-i ecel gibi anuŋ ṣayyādı var

012.

Mefā‘īlün Mefā‘īlün Mefā‘īlün Mefā‘īlün
Hezec + - - - / + - - - / + - - - / + - - -

1. Ṣaçuŋ Leylā’ya iy ḫusrev lebüŋ Şīrīn’e beŋzetdüm
Dili Mecnūn’a cānı kūh-ken-i miskīne beŋzetdüm

2. Ḳara beŋler ruḫuŋda nāfedür düşmiş yatur yir yir
Yüzüŋi iy gözi ahū feżā-yı Çīn’e beŋzetdüm

3. Bu ṣūretle cihān ḫalḳınuŋ olduŋ çünki ma‘būdı
Seni deyr-i felekde bir büt-i sīmīne beŋzetdüm

4. Göz açdurmaz göŋül murġın ölür minḳār-ı miḥnetle
Ḳara kirpüklerüŋi pençe-i şāhīne beŋzetdüm

5. Göricek ṣūret-i tezvīr ile āyīneyi FAŻLī
Anı ben bir naẓarda zāhid-i ḫod-bīne beŋzetdüm

---

012. 3[a]

013.

Fā‘ilātün Fā‘ılātün Fā‘ilātün Fā‘ilün

Remel – + – – / – + – – / – + – – / – + –

1. Ehl-i diller mecmaʿı mey-ḫāneler gördüŋ mi hīç
   Gizlü genc ile ṭolu vīrāneler gördüŋ mi hīç

2. Dāmen-i ṣaḥrāda zencīrin sürür Mecnūn veş
   Pā-bürehne bir niçe dīvāneler gördüŋ mi hīç

3. Ḫançer-i şem‘ ile baġrın pāre pāre eylemiş
   Ḳana ġarḳ olmış yatur pervāneler gördüŋ mi hīç

4. Beydaḳ-ı ḫurşīde şeb gibi ṣalar esb-i siyāh
   Bu bisāṭ-ı çarḫda ferzāneler gördüŋ mi hīç

5. Gül gibi çāk-ı girībān lāle gibi elde cām
   Çar-sū-yı ‘ışḳda mestāneler gördüŋ mi hīç

6. Ṭobṭolu sīmīn ṣanemle bu ḫarāb-ābādda
   Nüh felek gibi bugün büt-ḫāneler gördüŋ mi hīç

7. Ḳanlu yaş ile pür olmış dīde-i ‘āşıḳ gibi
   Bezm-i ġamda FAŻLīyā peymāneler gördüŋ mi hīç

014.

Fā‘ilātün Fā‘ılātün Fā‘ilātün Fā‘ilün

Remel – + – – / – + – – / – + – – / – + –

1. Ceng idersek n’ola biz kuhsār ile hāmūn ile
   İki ḳardaş oġlıyuz Ferhād ile Mecnūn ile

2. Pādişāhum ḳana ḳan olmaz kitāb-ı ‘ışḳda
   Aluram ammā lebüŋden būseŋi ḳanūn ile

3. Gözlerüm yaşı ile n’içün baş ḳoşar ḫūn çeker
   Çün Ḳızılırmaġ ulaşmaz Ṣāṭ ile Ṣayḫūn ile

---

013. ·3[a]
014. ·3[b]

4. Ẕikr-i zülfüŋle ḫayālüŋi getürdüm çeşmüme
Şīşeye ḳoydum perīler şāhını efsūn ile

5. El çekerdi gülsitāna sāye ṣalmaḳdan çınār
Görse yārı FAŻLīyā bu ḳāmet-i mevzūn ile

015.

Fā‘ilātün Fā‘ilātün Fā‘ilātün Fā‘ilün

Remel – + – – / – + – – / – + – – / – + –

1. Tekye-i ġamda ne mālum ne menālum var benüm
Ḥamdü li’llāh dūd-ı dilden ḳare şālum var benüm

2. Olalı gerd-i ta‘alluḳdan göŋül mir’ātı pāk
Ḫusrevā ṭūṭī gibi şīrīn maḳalum var benüm

3. Mihr-i ‘ışḳuŋ ḳara çullarda ḳodı sāyeŋ gibi
Bilmezin çarḫ-ı felekde ne zevālüm var benüm

4. Ġonçeye gül gibi ḫande serve reftār ögredür
Gülşen-i nāz içre bitmiş bir nihālüm var benüm

5. Ṭolular nūş itmege cām-ı ecelden FAŻLīyā
Gözlerümden lāle veş iki sifālüm var benüm

016.

Fā‘ilātün Fā‘ilātün Fā‘ilātün Fā‘ilün

Remel – + – – / – + – – / – + – – / – + –

1. Ẕulm ile ḳılduŋ cüdā gün yüzlü māhumdan benüm
Ġāfil olma iy felek göynüklü āhumdan benüm

2. Ben ġarībi redd idüp çekdi raḳībi baġrına
Kim umardı dōstlar devletlü şāhumdan benüm

3. Görinenler ṣanma kevkebdür felekde iy melek
Yir yir āteş ṣıçradı dūd-ı siyāhumdan benüm

---

015. ·3[b]
016. ·3[b]

4. Cān virüp ‘ışḳuŋda ḫāk olmaḳ günāh ise baŋa
Bi’llāh iy ‘Īsā nefes gel geç günāhumdan benüm

5. Cevr-i dilberden SUCŪDĪ var şikāyet eyleme
Saŋa ḳısmet bu imiş ol pādişāhumdan benüm

017.

Fā‘ilātün Fā‘ılātün Fā‘ilātün Fā‘ilün
Remel – + – – / – + – – / – + – – / – + –

1. Ḫusrevā iḳlīm-i ḥüsne ḫalḳ ile ḫān ol yüri
Pādişāhsın sen begüm ‘ālemde sulṭān ol yüri

2. Būstān-ı cānda iy gülben-i bāġ-ı cemāl
Bir nihāl-i tāzesin serv-i ḫırāmān ol yüri

3. Ḫār-ı ġamda derd ile ben bülbülüŋ ḳan aġlasun
Gülşen-i şādında sen gül gibi ḫandān ol yüri

4. Ḳadrini çün bilmedüŋ ‘uşşāḳuŋ iy Yūsuf-cemāl
Müstedām ol ḥüsn ile var Mıṣr’a sulṭān ol yüri

5. Eylemezseŋ raḥm idüp ben ẕerreye ‘arż-ı cemāl
Gün gibi iy meh-liḳā meşhūr-ı devrān ol yüri

6. Ḳāmetüŋ çeng oldı vü ḳanūn-ı ‘ışḳı yılmaduk
Bezm-i ġamda iy göŋül ney gibi nālān ol yüri

7. Āsitānende felek güldürmedi bir gün seni
İy SUCŪDĪ ol mehüŋ devrinde devrān ol yüri

018.

Fā‘ilātün Fā‘ılātün Fā‘ilātün Fā‘ilün
Remel – + – – / – + – – / – + – – / – + –

1. Bir ḫaber virdi ṣabā serv-i revānumdan benüm
Ol ṣaçı sünbül yüzi gül gülsitānumdan benüm

---

017. ·4[a]
018. ·4[a]

2. Ẕerrece raḥm itmedi mihrinde ben ser-geşteye
Kim umardı ol meh-i nā-mihr-bānumdan benüm

3. Ḥasretüŋden derd ile ḳaddüm kemāne dönmedin
Oḳ gibi iy ḳaşı yā gel gitme yanumdan benüm

4. Ölmedin derd ile çekdüm derd-i hicrān acısın
Ḥaḳḳ bilür uṣanmışam bu ṭatlu cānumdan benüm

5. Öldürem dimiş SUCŪDĪ bendeyi luṭf eylemiş
Çoḳ degüldür ol kerem devletlü ḫānumdan benüm

019.

Fā‘ilātün Fā‘ilātün Fā‘ılātün Fā‘ilün

Remel – + – – / – + – – / – + – – / – + –

1. Dōstlar oldum meded bir pür-ṣafāya mübtelā’
Olmasun ‘ālemde kimse bī-vefāya mübtelā’

2. Ẕerre veş gün yüzlüler mihrinde ser-gerdān iken
Eyledi devrān beni bir meh-liḳāya mübtelā’

3. Āh kim derd ü belā vü ġamdan āzād olmadın
Ben gedā oldum bugün bir pādişāha mübtelā

4. Derd-i yār ü miḥnet-i aġyār ü ġurbet şiddeti
Ne belādur olmışam nice belāya mübtelā’

5. Lāle veş ḳanlar yudar her dem SUCŪDĪ derdmend
Olalı iy ġonçe-leb sen bī-vefāya mübtelā’

020.

Fā‘ilātün Fā‘ilātün Fā‘ılātün Fā‘ilün

Remel – + – – / – + – – / – + – – / – + –

1. Didüm iy bī-vefā yoḳ mı ‘āşıḳa meyl-i viṣāl
Didi iy sevdā-zede fikr-i ba‘īd emr-i muḥāl

---

019. ·4[b]
020. ·4[b]

2. Şem‘-i ‘ışḳuŋla hevā-yı derd-i āhumdan benüm
Her gice iy meh felek dutar çü fānūs-ı ḫayāl

3. Rūşen oldı gün gibi bildük tamām eksiklügin
Ol mehüŋ ebrūsına öykünmesün hergiz hilāl

4. İy göŋül var ol güzeller şāhı dīvān idicek
Ḥālüŋi ‘arż it üşenme elçiye yoḳdur zevāl

5. Derd-i hecrüŋden SUCŪDĪ çoḳdan olurdı helāk
Olmasaydı devlet-i ‘ışḳuŋda ümmīd-i viṣāl

021.

Fā‘ilātün Fā‘ilātün Fā‘ilātün Fā‘ilün
Remel – + – – / – + – – / – + – – / – + –

1. Ṣayd olursın ġayra yoḫṣa sīm ü zer vāfir midür
Hāy ṣad pāre ya bizüm aḳçemüz baḳır mıdur

2. Geçdi ‘ömrüm derd ile hecrüŋde iy devr-i behişt
Bir kişi dūzaḫ ‘aẕābın çekmege ḳādir midür

3. Ka‘be-yi vaṣluŋdan ayurdı beni bī-dīn raḳīb
İy ḫalīlüm yoḫsa o dīn düşmeni kāfir midür

4. Bu misāfir-ḫānede bir gice mihmān olmaduŋ
Yoḫsa mihmāndār vaḳfına nāẕır mıdur

5. Ş‘ir ile dā’īm perī peykerleri tesḫīr ider
Bu SUCŪDĪ bilmezem şā‘ir mi ya sāḥir midür

022.

Mef‘ūlü Fā‘ilātü Mefā‘īlü Fā‘ilün

---

021. ·4[b]
022. ·5[a] Fevrī’ye aittir.

Muzâri‘ - - + / - + - + / + - - + / - + -

1

Gitdüm ġam-ı nigār ile kūy-ı melāmete
Oldum esīr cevr-i cefā vü nedāmete
Düşdüm firāk ü ḥasret-i derd-i seḳāmete
‘Ömr āḫir oldı çıḳmadum ayruḳ selāmete
Vā ḥasretā ki irmedüm ol serv-i ḳāmete
Vā fürḳatā ki ḳaldı bu ḥasret ḳıyāmete

2

Derdā ki fürḳat irdi baŋa ‘ışḳ ola didi
Ṣıḥḥat birinden el yudı yā hū saŋa didi
Ḫaṭṭuŋ miṣāli irişdi ecel merḥabā didi
Cān bir yaŋa çıġırdı göŋül bir yaŋa didi
Vā ḥasretā ki irmedüm ol serv-i ḳāmete
Vā fürḳatā ki ḳaldı bu ḥasret ḳıyāmete

3

Benden ṣabr ü ḳarār velī dehri yād idüp
Derd ü belā vü ġuṣṣa vü hecri ziyād idüp
Āhum hevā-yı ‘ışḳ ile bendeyi yād idüp
Bāġ-ı fenāya atdı beni nā-murād idüp
Vā ḥasretā ki irmedüm ol serv-i ḳāmete
Vā fürḳatā ki ḳaldı bu ḥasret ḳıyāmete

4

Raḥm itmez ise hecr benüm ḥāl ü zāruma
Meyl itmez ise vaṣl-ı dil-i bī-ḳarāruma
Ölürsem irmedin eger ol gül-‘iẕāruma
Naḳḳāş-ı ‘ışḳ naḳş ide seng-i mezāruma
Vā ḥasretā ki irmedüm ol serv-i ḳāmete
Vā fürḳatā ki ḳaldı bu ḥasret ḳıyāmete

5

Çün kim belā vü ġuṣṣa vü ġam düşdi yanuma
Ġamzeŋ miṣāli tīġ-i belā girdi ḳanuma
Hecr-i lebüŋle cān daḫı geldi dehānuma
Āḫir nefesde düşdi bu maṭla‘ zebānuma

Vā ḥasretā ki irmedüm ol serv-i ḳāmete
Vā fürḳatā ki ḳaldı bu ḥasret ḳıyāmete

6

FEVRĪ çün öldi hecrüŋ ile cān niṣār idüp
Bir gün mezārı yanına vardum güẕār idüp
Bir nāle irdi ḳulaġuma intiẓār idüp
Gūş itdüm iŋledüm derd ü āh u zār idüp
Vā ḥasretā ki irmedüm ol serv-i ḳāmete
Vā fürḳatā ki ḳaldı bu ḥasret ḳıyāmete

023.

Fā‘ilātün Fā‘ilātün Fā‘ilātün Fā‘ilün

Remel – + – – / – + – – / – + – – / – + –

1. İy maŋa sendin cefā gelse vefādın yaḫşıraḳ
Derd kim sendin gelür bi’llāh devādın yaḫşıraḳ

2. Körinür mir’āt-ı ruḫsāruŋda ‘ālem ṣūreti
Körine āyīne-i gītī-nümādın yaḫşıraḳ

3. Ṣorma mendin aġzınuŋ sırrını iy şeydā göŋül
‘İlm-i ġaybı bilmedi kimse Ḫuḍā’dın yaḫşıraḳ

4. Tūtiyādur ayaġı gezdi bu giryān çeşmüme
Körmedüm hīç tūtiyā ol ḫāk-pādın yaḫşıraḳ

5. ‘Ālemi gördük velī ŞĀHĪ muḳīm olmaḳlıġa
Körmedük bir yir maḳām-ı Kerbelā’dın yaḫşıraḳ

024.

Fā‘ilātün Fā‘ilātün Fā‘ilātün Fā‘ilün

Remel – + – – / – + – – / – + – – / – + –

1. Dutdı el kim mihr idüp virdi maŋa ol māh elin
Kim ki il dutsa görin dutsun anuŋ Allāh elin

---

023. $\cdot 5^{b}$
024. $\cdot 5^{b}$

2. İy ḫoş ser-mestlük vaḳtide ṣāḳī bulsa yār
Ayaġ alġanda öpem taḳrīb ile geh gāh elin

3. Tīz ider tīġini ḳatlüm çün men öldüm ġuṣṣadın
Tünd-ḫūdur tīzlikden kesmesün nā-gāh elin

4. Dir imiş zāhid gelürmin dir ġıdā-yı bāġçe
Ayaġın kessün bu yoldın eylesün kūtāh elin

5. ŞĀHīni ḳoymaz ḳapuŋda bī-nevā iy şāh-ı ḥüsn
Kim açupdur dōst dergāhunda inşā'llāh elin

025.

Fā'ilātün Fā'ilātün Fā'ilātün Fā'ilün
Remel – + – – / – + – – / – + – – / – + –

1. Sünbülüŋ yanında her-sū çeşm-i cādūlar mıdur
Ya kemendilen tutulmış vaḥşī āhūlar mıdur

2. Yāylar mıdur ḳurulmış aṣılu her kūşede
Ya ġażablan çattıġuŋ peyveste ebrūlar mıdur

3. Baş çıḳarġan her ṭaraf güller midür faṣl-ı bahār
Ya fenā kūyında ḫāk olmış perī-rūlar mıdur

4. Ḳaşlaruŋ küncinde çeşmüŋdür ki yatmış her ṭaraf
Ya bir eyvān içre düşmiş iki ṣayrular mıdur

5. Şāṭ mıdur 'Ummān mıdur ya āb-ı Dicle ya Fırāt
Ya dü-çeşmümden aḳan dōst eşkidin cūlar mıdur

6. Bilmezem ŞĀHī senüŋ yārıŋdur ancaḳ tünd-ḫū
Yoḳsa ḫūblar bārçesi hāy ile bed-ḫūlar mıdur

---

025. ·5[b]

026.

Mefā‘īlün Mefā‘īlün Fe‘ūlün

Hezec + - - - / + - - - / + - -

1. Ġamuŋdan gözlerüm ‘ummān degül mi
   Viṣālüŋ cān içinde cān degül mi

2. Yazılmış ḫaṭṭ-ı ḫālüŋ bī-mürekkeb
   ‘Acā’ib ṣūret-i Raḥmān degül mi

3. Eger Tevrāt eger İncīl ü Zebūr
   Bi-ḥükm-i enbiyā Furḳān degül mi

4. Eger dervīş eger mīr ü selāṭīn
   Bu biş gün dünyede mihmān degül mi

5. Cihāna ‘ışḳ ile ‘üryān gelenler
   Gidende hem yine ‘üryān degül mi

6. Bu günüŋ furṣatın daŋlayaviren
   Yoluŋda cāhil ü nādān degül mi

7. Güniŋi ḫoş geçür miskīn ĦAṬĀYī
   Gelen devrān ‘acep devrān degül mi

027.

Fā‘ilātün Fā‘ilātün Fā‘ilātün Fā‘ilün

Remel – + – – / – + – – / – + – – / – + –

1. Gerçi gün ḫoşdur velī ruḫsāruŋ andan yaḫşıdur
   Ay daḫı tābān durur dīdāruŋ andan yaḫşıdur

2. Nāfe-i müşg-i Ħoten gerçi muʿaṭṭardur velī
   İy ṣanem ol ḫāl-i ‘anber-bāruŋ andan yaḫşıdur

3. Naḳş-ı ṭāvus istemen andan cemālüŋ yig durur
   Lafẓ-ı ṭūṭī diŋlemen güftāruŋ andan yaḫşıdur

---

026. ·6[a]
027. ·6[a]

4. İstemen Firdevs bāġınuŋ gül-i ḫoş-būsını
Dünye bāġında gül-i ruḫsāruŋ andan yaḫşıdur

5. Bu ḪAṬĀYī ḳatına kim ḳıldılar ta‘rīf-i meşk
Çīn-be-çīn ol ḫāl-i ‘anber-bāruŋ andan yaḫşıdur

028.

Fā‘ilātün Fā‘ilātün Fā‘ilātün Fā‘ilün

Remel – + – – / – + – – / – + – – / – + –

1. Ṣanma kim sen gitdüŋ iy ay yüzlü cān ḳaldı maŋa
Cān senüŋlen gitdi cism-i nā-tüvān ḳaldı maŋa

2. Tā ki sen gitdüŋ yanumdan iy dil-ārāmum menüm
Ḥālet-i vaṣluŋ göŋülde pās-bān ḳaldı maŋa

3. Gerçi gülzār-ı cemālüŋ gitdi ḳarşumdan menüm
Dilde mihr-i ḳāmetüŋ serv-i revān ḳaldı maŋa

4. Ger nihān oldı gözümden ol perī-peyker menüm
Gökde meh anuŋ yüzinden bir nişān ḳaldı maŋa

5. Tā ki senden ayru düşdi bu ḪAṬĀYī ḫaste-dil
Būy-ı ḫūyuŋ müşg ile ‘anber-feşān ḳaldı maŋa

029.

Fā‘ilātün Fā‘ilātün Fā‘ilātün Fā‘ilün

Remel – + – – / – + – – / – + – – / – + –

1. Gitdi ol dilber besī derd ü belā ḳaldı maŋa
Nī belā bes ki yöküş cevr ü cefā ḳaldı maŋa

2. Munca geldüm men gedāya hīç ‘ināyet ḳılmaduŋ
İşiginde ḳılduġum dest-i du‘ā ḳaldı maŋa

3. Müjde irdi dil-sitānumdan ki ḳatl oldı raḳīb
Şükr kim bīgāne gitdi āşinā ḳaldı maŋa

---

028. $\cdot 6^{b}$
029. $\cdot 6^{b}$

4. İnci kevkeb kimi yaş tökdi ġamuŋdan gözlerüm
Yir ile gök ile hem keyvān baḫa ḳaldı maŋa

5. İy ḪAṬĀYĪ zülf teg arındı yüzden reng-i yār
Dilber-i Çīn-i Ḫoten ḫūb-ı Ḫıṭā ḳaldı maŋa

030.

Fā‘ilātün Fā‘ilātün Fā‘ilātün Fā‘ilün

Remel – + – – / – + – – / – + – – / – + –

1. Gitdi ol dilber yanumdan yüz cefā ḳaldı maŋa
Cevr bilmen kim belā-yı müntehā ḳaldı maŋa

2. İy perī çoḫ ‘işve-i ḥüsnüŋe maġrūr olma kim
Mülk-i fānī ṣanmagıl kim ne saŋa ḳaldı maŋa

3. Tā kim ol ḫurşīd-ruḫ gitdi gözümden sūd ki
Göz yaşum anuŋ yüzinden bir nişān ḳaldı maŋa

4. Sen gidenden birlü anca zār ü efġān itmişem
Yir ü gögi ins ü melek anda baḫa ḳaldı maŋa

5. Dilberüŋ gitdi ḪAṬĀYĪ sen n’idersin dünyeyi
Çün ki cān gitdi bu ten yā Rabb niye ḳaldı maŋa

031.

Mef‘ūlü Fā‘ilātü Mefā‘īlü Fā‘ilün

Muzâri‘ - - + / - + - + / + - - + / - + -

1. Her dem ġamuŋda nāle vü āhum yiter maŋa
Dünyā yüzinde ol yüzi māhum yiter maŋa

2. İṯbāt ḳılmışam ruḫ-ı zerd eşk-i sürḫumı
Da‘vā-yı ‘ışḳa bile güvāhum yiter maŋa

3. ‘Ālem ḫalāyıḳı maŋa cümle ḥasūd ola
Ol āsitānuŋ iti penāhum yiter maŋa

---

030. 6[b]
031. 7[a]

4. Zāhidā ögünme ṭāli‘-i sa‘dem diyüp yöküş
Sen var işüŋe baḫt-ı siyāhum yiter maŋa

5. Kesme ümīdi raḥmet-i Ḥaḳḳ’dan ĞAṬĀYī sen
Cümle ḫaṭāya luṭf-ı İlāhum yiter maŋa

032.

Mef‘ūlü Fā‘ilātü Mefā‘īlü Fā‘ilün
Muzâri‘ - - + / - + - + / + - - + / - + -

1. Geldi ṣurāḥī meclise ref‘ eylemiş niḳāb
Nūr eyledi mecālisi zerrīn-per āfitāb

2. Mānend-i cām Ḫıżr nebīdür miṣāl ilen
Āb-ı ḥayāt içindeki cān-baḫş iden şarāb

3. Ma‘şūḳ-ı serv-ḳāmet ü maḥbūb-ı sīm-ten
Ṭāvus-ı ravża cilve ḳılur çıḫmış ez-niḳāb

4. İçmiş şarāb-ı la‘l çü ser-ḥoş öper ayaġı
Nuḳl eylemekde cān u cigerden diler kebāb

5. Ḳulḳul dir maṭaraya ya‘ni digil digil
Baş indirür piyāleye kim ḳılma ictināb

6. Āyīne-i Sikender ü hem cām-ı Cem budur
İẓhār ider cihānı ḳılur şeyḫi çün şebāb

7. Bir yirde kim otura ĞAṬĀYī bu devr veş
Gökde melā’ik oḫıya *Yā leytenī küntü türāb*

033.

Fā‘ilātün Fā‘ilātün Fā‘ilātün Fā‘ilün
Remel – + – – / – + – – / – + – – / – + –

1. Ẕerreyem mihrüŋde dā’im iy cemāl-i āfitāb
Ebri yüzüŋden götürgil dutmagıl menden niḳāb

---

032. 7[a.]
033. 7[b]

2. Eytesin yāruŋ kūyından iy raḳīb-i rū-siyeh
Ḫaste bülbül var iken n’eyler gülistānda ġurāb

3. İy gözi nergis yüzi gül teg boyı serv-i revān
Tā ki senden ayru düşdüm ḫasteyem ḥālüm ḫarāb

4. Cennet-i vaṣluŋdan iy ḫānum meni dūr eyleme
Kim firākuŋ āteşinden çekmişem dā’im ‘aẕāb

5. Bu ḪAṬĀYī Ḥaḳḳ’ına dā’im dutupdur çoḫ ümīd
‘Āḳıbet raḥm ide aŋa sā‘at-i yevmü’l-ḥisāb

034.

Mefā‘īlün Mefā‘īlün Fe‘ūlün
Hezec + – – – / + – – – / + – –

1. Bu ‘ālem ḥüsnüŋe ḥayrāndur iy dōst
Saŋa bu ġonçe-leb ḫandāndur iy dōst

2. Men ol Ya‘ḳūb’a nisbet zār oldum
Cemālüŋ Yūsuf-ı Ken‘ān’dur iy dōst

3. Hilāl ḳaşuŋı tā ki gördi çeşmüm
Bu cānum ‘īduŋu ḳurbāndur iy dōst

4. Cemālüŋ ṣafḥasında ḫaṭṭ u ḫāliŋ
Yüzüŋde āyet-i Ḳur’ān’dur iy dōst

5. Senüŋ ‘ışḳuŋ vücūdum şehri içre
Bu göŋlüm taḫtına sulṭāndur iy dōst

6. ḪAṬĀYī’ye dimişsin cevr idem çoḫ
Yine luṭf u yine iḥsāndur iy dōst

---

034. $\cdot 7^{b}$

035.

Mef‘ūlü Fā‘ilātü Mefā‘īlü Fā‘ilün

Muzāri‘ - - + / - + - + / + - - + / - + -

1. Ehl-i ḥayāta söylerem iy ḥayy-i ke’l-memāt
   Fānī cihānda kimseye mūnis degül ḥayāt

2. Bāḳī odur ki dirler anı Vācibü’l-vücūd
   Fermāndur aŋa mümteni‘āt ile mümkināt

3. Mehd-i zemīn içinde geh ṭıfl-ı benāt ider
   Aŋa hemīşe dāye-i luṭf emzirür nebāt

4. Şaṭranc-ı dehr içindeki at oyından ḫāmī
   Taḳdīr-i beydaḳı anı bir demde ḳıldı māt

5. Cān-baḫş imiş memāta lebüŋ iy Mesīḥ-dem
   ‘İsā’laruñ ‘aceb mi deminden bu mu‘cizāt

6. Çün ḳul olan ḳapuŋda görür ḳadr-i salṭanat
   Bir ḳuluŋam ki virmişem ol ḳadr içün berāt

7. Yetmez ḪAṬĀYī ẕikr-i İlāhuŋ taḳvāsına
   Bir ḫāt imiş ki iremez aŋa sırr u ṣıfāt

036.

Fā‘ilātün Fā‘ilātün Fā‘ilātün Fā‘ilün

Remel – + – – / – + – – / – + – – / – + –

1. Zülf-i ḫaddüŋçün aḳup eşk-i revānum çaġlar
   ‘Āşıḳ olan iy yüzi gün gibi gündüz aġlar

2. Ruḥlaruŋ görüp temevvüc itse yaşum itme ‘ayb
   Kim bahāra ḳarşu ‘aynum cūş ider ırmaġlar

---

035. ·7[b]
036. ·8[a]

3. Dāġlar ṣanma tenümde yimek içün cismümi
Dōstlar ben mürdenüŋ üstine üşdi zāġlar

4. Ol leb-i şīrīn ġamından cān u dil Ferhād veş
Her ne dem āh eyleseydi iŋleşürler dāġlar

5. İy ZÜLĀLĪ şöyle yandum nār-ı ‘ışḳı yār ile
Kime yansam sūz-ı dilden āh idüp ḳān aġlar

037.

Mefā‘īlün Mefā‘īlün Mefā‘īlün Mefā‘īlün
Hezec + - - - / + - - - / + - - - / + - - -

1. Ṣararmış sīnem üzre ḳıl temāşā zülf-i cānānı
Ger altun tebsi içre görmedüŋse şāh-ı mārānı

2. Yılan ḫalḳa olurmış günde yatsa bu sebebdendür
Girih-gīr olduġı yüzinde zülf-i ‘anber-efşānı

3. Yine ef‘ī-i zülf-i pīç pīçin aġzına almış
Ṭabībüm var ise tiryāḳ-ı Fārūḳ’a ḳatar anı

4. Eger tiryāḳ-ı Fārūḳ lebinden olmasa bīḫod
Uzanup yatmaz idi ef‘ī-i zülf-i perīşānı

5. ‘UBEYDĪ ḳorḳarın zülfi raḳībe göstere yüzin
Ki şeyṭāna yılan gösterdi dirler bāġ-ı Rıḍvān’ı

038.

Fā‘ilātün Fā‘ilātün Fā‘ilātün Fā‘ilün
Remel – + – – / – + – – / – + – – / – + –

1. Ṣalduġında ḫāne-i ‘ışḳuŋ ezel bünyādını
Ṭaşa ḳullandum belā kūh-sārınuŋ Ferhād’ını

---

037. ˙8[a]
038. ˙8[a]

2. Bir nihāl-i tāze sevdüm bāġbān-ı dehr iken
Gülşenüŋ āzāde ḳıldum servini şimşādını

3. ‘Ālem-i ervāḥda Mecnūn du‘ā eyler baŋa
Ḫayr ile yād eylemek yigdür kişi üstādını

4. Ḫākinüŋ her ẕerresi Ferhād’uŋ eylermiş fiġān
Bī-sütūnda bir kişi çaġursa Şīrīn adını

5. İy ḪAYĀLĪ ‘ışḳa inkār itse zāhid ṭaŋ degül
Ḫayli müşkildür kişi terk eylemek maḳ‘ādını

039.

Fā‘ilātün Fā‘ilātün Fā‘ilātün Fā‘ilün

Remel – + – – / – + – – / – + – – / – + –

1. ‘Arıżuŋ meyden ‘araḳ-rīz olsa iy ḥūr-ı cemīl
Ṣanuram cennetde ṭiġyān eylemişdür selsebīl

2. Āfitābı nice teşbīh ideyin ruḥsāruŋa
Sen sa‘ādet nūrı[sın] ol ḫāke düşmiş bir degül

3. Bir ḳadem çıḳmaz ser-i kūyuŋ ḳoyup ‘āşıḳlaruŋ
Ṭāḳ-ı ‘arşa nerdübān olursa perr-i Cibr’īl

4. Bezmde bir perde açdı çeng-i ‘ışḳuŋdan senüŋ
Düşdi tā ki perdeden ṭaşra hezārān ḳāl-ı ḳīl

5. Reşk-i i‘dādın ḪAYĀLĪ çekme miḥnet ṣābir ol
Eyledi Ḥaḳḳ āteş-i Nemrūd’ı gülzār-ı Ḫalīl

040.

Mef‘ūlü Fā‘ilātü Mefā‘īlü Fā‘ilün

Muzâri‘ - - + / - + - + / + - - + / - + -

1. Ḳaşuŋ hilālini meh-i tābāna virmezem
Gün ruḫlaruŋı şem‘-i şebistāna virmezem

---

039. $\cdot 8^{b}$
040. $\cdot 8^{b}$

2. Ḫaṭuŋı sebze-zāra Semerḳand'a la'lüŋi
İzüŋ tozını kuḥl-i Sifāhān'a virmezem

3. Aḳşehre alnuŋı yüzüŋi Aydın iline
Miskīn ṣaçuŋı mülk-i Ḳaramān'a virmezem

4. Göz ḳaresine mesken olan 'aḳs-i la'lüŋi
Ẓulmet içinde çeşme-i ḥayvāna virmezem

5. Ben ol ḪAYĀLīyem ki işigüŋ gedālıŋuz
Taḫt-ı 'Acemle milket-i 'Oṣmān'a virmezem

041.

Mef'ūlü Fā'ilātü Mefā'īlü Fā'ilün
Muzâri' - - +/- + - +/+ - - +/- + -

1. Ġam acısını leẕẕet-i dünyāya virmezem
Künc-i belāyı kişver-i Dārāya virmezem

2. Ḫūn-ābe-i ciger ile geçen rūzgārumı
Bezm-i ṣafāda sāġar-ı ṣaḥbāya virmezem

3. Yirler yüzinde na'lçeŋle kebkebüŋ izin
Göklerde māh n'ola Ṣüreyyā'ya virmezem

4. Dil kişverinde beglük iden rind 'ālemin
Ṭabl u 'alemle başumı ġavgāya virmezem

5. Ben ol ḪAYĀLīyem ki bu gün yār kūyını
Devr-i behişt-i şādī-i ferdāya virmezem

042.

Fā'ilātün Fā'ilātün Fā'ilātün Fā'ilün
Remel – + – – / – + – – / – + – – / – + –

1. Her kimi yāruŋ ġubār-ı ḫaṭṭı ḥayrān eyledi
İgne yurdusından iy dil hindī seyrān eyledi

---

041. ·9[a]
042. ·9[a]

2. Ḫançerüŋi alıḳodı dil çıḳarup tīrüŋi
Ṭoġruyı virdi ele eger bes pinhān eyledi

3. ‘Īd-ı vaṣluŋdan ümīd iden erenler iy göŋül
Cān ḳuzusın tekye-i ‘ışḳuŋda ḳurban eyledi

4. Nāme ṣardum ol hümā içün kebūter pāyene
Yüzümi sürürken eşküm ayaġın ḳan eyledi

5. N’eydügin bildük fiġānın işidüp küsmek neden
Bu ḤASAN ŞŪRĪDE bilsem saŋa şāhum n’eyledi

043.

Mefā‘īlün Mefā‘īlün Mefā‘īlün Mefā‘īlün
Hezec + - - - / + - - - / + - - - / + - - -

1. Gezer āvāre bülbül gibi ser-gerdān olan göŋlüm
Bu ġurbet-ḫānede efġān ile mihmān olan göŋlüm

2. Görelden Aḥmedüŋ diḍārını ṣu gibi çaġladuŋ
Gözüm yaşını seyl-āba virüp ‘ummān olan göŋlüm

3. Libās-ı aṭlası terk idüp eynüŋe ‘abā giydüŋ
Bu dehr içre ġubār-ı ‘ışḳıla ḥayrān olan göŋlüm

4. Yaḳuban lāle veş ṭāġ ol ṣaçı Leylā içün her-dem
Düşüben ṭaġlara Mecnūn ilen destān olan göŋlüm

5. ḤASAN ŞŪRĪDEnüŋ beŋzini sāz u ḳaddini itdüŋ çeng
Neye beŋzetdiler gör kim seni nālān olan göŋlüm

044.

Mefā‘īlün Mefā‘īlün Fe‘ūlün
Hezec + - - - / + - - - / + - -

1. Ḫaddin ki ġamzeŋüŋ dil-i zaḫm-nākı
Füsūŋla göziŋüŋ ‘alem helākı

---

043. ·9[a]
044. ·9[b]

2. Oŋulmaz cānlı yaḳı ṣarmayınca
Dilā ‘āṣıḳ olanuŋ sīne-çākı

3. Hevāŋ ile yilerdüm daḫi Mevlā
Yaratmamışdı nār u āb u ḫākı

4. Olur bencileyin dīdāre ‘āṣıḳ
Ṣu gibi ṣaf olanuŋ ḳalb-i pākı

5. Yaḳup her şā‘irüŋ beytin kül itdi
ḤASAN ŞŪRĪDEnüŋ bu ş‘ir-i sūz nākı

045.

Mefā‘īlün Mefā‘īlün Fe‘ūlün

Hezec + - - - / + - - - / + - -

1. Raḳībi yayḳara ile ḳaçurdum
Bi-ḥamdü’llāh maḥalleŋden geçürdüm

2. Yazup aḥvāl-i derdi ol hümāya
Göŋül murġı ile kā‘ıd uçurdum

3. O ṣarrāf oġlanuŋ öŋinde bir bir
Sireşküm dirhemin gözden geçürdüm

4. Yolı yaŋuldı ṣūfī bezme geldi
Getürdi ayaġı birḳaç içürdüm

5. Kilāb-ı kūyı nālemden dāġladı
ḤASAN ŞŪRĪDE yārānı ḳaçurdum

046.

Fe‘ilātün Fe‘ilātün Fe‘ilātün Fe‘ilün

Remel + + – – / + + – – / + + – – / + + –

1. Nār-ı ġamda naẓar iden kişi tāb-ı tenüme
Didi fānūs-ı belā perdesi pīrāhenüme

---

045. ·9[b]
046. ·9[b]

2. Bülbül-i cān iremez gülşen-i şādīye velī
Ḳanda kim ḫār-ı ġam olsa irişür dāmenüme

3. Ḥaşre dek raḳṣ urdum iy dilber alup başum ele
Tīġ-i cān-baḫşuŋ eger ire benüm gerdenüme

4. Ser-i kūyında ḳılam ḳaddümi ya āhumı tīr
Tā ki her zāġ-ı raḳīb uġramaya gülşenüme

5. İy MUḤİBBĪ dime aġyāra seg-i yār ṣaḳın
Ne içün beŋzedeyin dōstumı ben düşmenime

047.

Mef'ūlü Fā'ilātün Mef'ūlü Fā'ilātün

Muzārī – – + / – + – – / – – + / – + – –

1. Bu tāḳ-ı lāciverdī zer-beft otaġuŋ olsun
Mihr ile meh öŋüŋce iki ṣolaġuŋ olsun

2. Çarḫ-ı berīne hem-ser olup livā-yı 'adlüŋ
Ser-menzil-i sa'ādet dā'im ḳonaġuŋ olsun

3. Sulṭān-ı baḥr u bersin devlet-i serīr üzre
Her dem nesīm-i himmet çābük ulaġuŋ olsun

4. 'Adā-yı bed-nihāda 'azm-i sefer ḳılıcaḳ
Tīġ-i ẓafer yanuŋca yalıŋ yaraġuŋ olsun

5. Luṭf it 'UBEYDīnüŋ gel uyar murād-ı şem'in
Bu tekye-i cihānda yanar çerāġuŋ olsun

048.

Mefā'īlün Mefā'īlün Fe'ūlün

Hezec + - - - / + - - - / + - -

1. Seçer mi ādemi ḥayvān olanlar
Ne bilsün gevheri nādān olanlar

---

047. ·10[a]
048. ·10[a]

2. Cihānuŋ mülk-i mālın hīçe ṣaymaz
Vücūd-ı şehrine sulṭān olanlar

3. Hümā himmet gedālardur cihānda
Ma‘āni kişverine ḫān olanlar

4. Gerekmez devlet-i dünyāyı n’eyler
Ḥaḳāyıḳ gevherine kān olanlar

5. Bu köhne tekyenüŋ esrārın aŋlar
Şarāb-ı ‘ışḳ ile ḥayrān olanlar

6. Bilür yol Ka‘be-yi maḳṣūda öŋ ṣoŋ
Bu vā‘d-ı yārda ser-gerdān olanlar

7. Ögüdüŋ dutmaz ehl-i ‘ışḳa vā‘aẓ
Ki uymaz cāhile ‘irfān olanlar

8. Yoluŋa git oturmaḳ ḳaṣdın itme
Bu evden tiz geçer mihmān olanlar

9. Müsellem dutalar şi‘rüŋ UṢŪLĪ
Uṣūl-i naẓmda selmān olanlar

049.

Fā‘ilātün Fā‘ilātün Fā‘ilātün Fā‘ilün

Remel – + – – / – + – – / – + – – / – + –

1. Serverā her ḫiẕmete ḳābil geçer ḳuluŋ senüŋ
Bende-i muḳbil n’içün olmaya maḳbūlüŋ senüŋ

2. Fenn-i ‘ışḳı şol ḳadar ta‘līm idendeŋ iy göŋül
Bāb-ı ġamda ḳılmadı bir ḥarf-i mechūlüŋ senüŋ

3. Rāh-ı ‘ışḳ[uŋ]da iŋen çoḳdur benüm yolsuzluġum
Her ne ḳılsaŋ ben ḳula vardur şehā yoluŋ senüŋ

4. Sen güzellük Rūm’ınuŋ beglerbegisi olalı
Şāhlardur defter-i ḥüsnüŋde maʿzūlüŋ senüŋ

---

049. ·10[b]

5. Derdüŋe iy ḤAYRETĪ tīmār idelden ‘ışḳ-ı yār
Göz yaşıdur ḳarye-i miḥnetde maḥṣūlüŋ senüŋ

050.

Fā‘ilātün Fā‘ılātün Fā‘ilātün Fā‘ilün
Remel – + – – / – + – – / – + – – / – + –

1. Tīr-i ġamzeŋ dōstum sehm-i sa‘ādetdür baŋa
Her ne kim andan gelür ‘ayn-ı ‘ināyetdür baŋa

2. Ḳadd ü ḫaddüŋden cüdā iy gülşen-i cān ü göŋül
Serv-i gül ḫār-ı belā ḫāşā ki miḥnetdür baŋa

3. Dōstum kāfir gözüŋ tīġin degürse düşmene
‘Işḳ meydānında bir muḥkem cerāḥatdur baŋa

4. Mülk-i ġam-ı sulṭānıyam şāhā ayaġuŋ ṭopraġı
Kelle-i bī-devletümde tāc-ı devletdür baŋa

5. Ġuṣṣa vü endūh ile miḥnet bucaġı ḤAYRETĪ
Bir niçe yoldaş ile bir künc-i miḥnetdür baŋa

051.

Fā‘ilātün Fā‘ılātün Fā‘ilātün Fā‘ilün
Remel – + – – / – + – – / – + – – / – + –

1. Cān baġışlar ġonçe-leb gül yüzlü cānānuŋ mı var
Zāhidā ya‘nī senüŋ de dünyede cānuŋ mı var

2. Yirde gökde miṣli yoḳ bir āfītābum var benüm
İy felek ya‘nī senüŋ de māh-ı tābānuŋ mı var

3. Ḫātem-i la‘lüŋle nerm itdüŋ cihānı iy perī
‘Ālemi mūm eyledüŋ mühr-i Süleymān’uŋ mı var

4. Sidre’ye baş egmeyüp Ṭūbā’ya virmezsin selām
İy göŋül yanuŋda bir serv-i ḫırāmānuŋ mı var

---

050. ·10[b]
051. ·10[b]

5. Başuŋa odlar yaḳup feryād idersin ŞEM‘ĪYĀ
Cevri çoḳ dünyā gibi ẓulm ıssı sulṭānuŋ mı var

052.

Mef‘ūlü Fā‘ilātün Mef‘ūlü Fā‘ilātün

Muzārī – – + / – + – – / – – + / – + – –

1. Dil-teşneyem İlāhī āb-ı zülāle irgür
Fürḳat şebinde ya‘nī rūz-ı viṣāle irgür

2. Nār-ı celālüŋle ḫākister olmadın ten
Didār ḥaḳḳı yā Rabb nūr-ı cemāle irgür

3. Bu mihr-i cānı ḳurtar yā Rabb küsūf-ı ġamdan
Maḳṣūd kevkebini burc-ı kemāle irgür

4. Bu dehr-i dūn elinden ḫāke berāber oldum
Ḳaldur elüm alup ol tāze nihāle irgür

5. Ẕevḳ ü ṣafā ile ḳıl bī-hūş ḤAYRETĪyi
İy sāḳī-i muḥabbet gel bir piyāle irgür

053.

Fā‘ilātün Fā‘ilātün Fā‘ilātün Fā‘ilün

Remel – + – – / – + – – / – + – – / – + –

1. Geçdi ‘ömrüm ṣu gibi eşk-i revānum çaġlar
Acıyup deryālar aġlar ḥālüme ırmaġlar

2. Gün gibi göynüklerüŋden incinür ṣanma beni
‘Āşıḳa altun beneklü cāmelerdür ṭāġlar

3. Gün ṭoġar ṣanmaŋ şafaḳdan ḥaşre dek Ferhād içün
Başına odlar yaḳup feryād iderler ṭāġlar

4. Ḳaralar giysün bulutlar gibi her dem aġlasun
Her kişi kim göŋlini sünbüllerüŋe baġlar

---

052. ˙11[a]
053. ˙11[a]

5. Def gibi gögsüŋ dögüp feryād idersün ney gibi
ŞEM‘īyā göynüklerüŋ her dem cigerler dāġlar

054.

Fā‘ilātün Fā‘ılātün Fā‘ilātün Fā‘ilün

Remel – + – – / – + – – / – + – – / – + –

1

‘Aḳlumı yaġmaladuŋ ter-māyīler giyme meded
Baġrumı ḫūn eyledüŋ gül-gūnlar giyme meded
Beŋzümi zerd eyledüŋ līmūnlar giyme meded
Bī-ḳarār itdüŋ beni sermāyeler giyme meded

2

Aḳlar giyseŋ yaraşur iy yüzi aġum benüm
Āsmānīler giyerseŋ yiridür şāhum benüm
Ben siyeh-pūş olduġum yiter eyā māhum benüm
Ḳara ḫāk itdüŋ beni ṣumaḳlar giyme meded

3

Cümle ‘ālem bildiler şāhum seni mir-zādesin
Gülsitānı ḥüsn içinde servetüŋ āzādesin
Şehsuvār-ı ḥüsn olan ayaḳlamaz üftādesin
Tārümār itdüŋ beni mirzāyīler giyme meded

054. [11a] Şem‘ī’ye aittir.

4

İy ġam ile ‘āşıḳ öldüren nigār-ı dil-firīb
Kūyuŋa mihmān olup vaṣluŋdan umaram naṣīb
Ḳatl-i merdüm eyledüŋ sincāblar giyme ḥabīb
Pāy-i māl itdüŋ beni elmāslar giyme meded

5

Ḳırmızı giyseŋ yaraşur saŋa iy gül-gūn ‘iẕār
Bāġa gel kim maḳdemüŋden ḫurrem olsun her diyār
Sebze-pūş olsaŋ yeşil ṭūtī gibi ḫoşdur iy yār
Dil-fiġār itdüŋ beni jengārlar giyme meded

6

N’ola her dem tāze giyseŋ yaraşur iy bī-bedel
Giyme nārencī düşer ‘uşşāḳ arasına cedel
Erġavānīler geyüp bāġı müşerref eyle gel
Uşta ḫāk itdüŋ beni nev-ḫōdlar giyme meded

055.

Mef‘ūlü Fā‘ilātü Mefā‘īlü Fā‘ilün
Muzâri‘ - - + / - + - + / + - - + / - + -

1. Tīġüŋ degül mi yüregümi pāre eyleyen
Ġamzeŋ degül mi sīnemi ṣad-pāre eyleyen

2. Merhem degül mi derdine bī-çārenüŋ müjek
Zaḫmuŋ degül mi çāresüze çāre eyleyen

3. ‘Anber degül mi senüŋ aḳ yüzüŋdeki
Müşgüŋ diyār-ı Çīn’de yüzin ḳara eyleyen

4. Duymaz kimesne iki gözüm ḫışm-ı çeşmüŋe
Evvel naẓar olur saŋa naẓāret eyleyen

5. Bildüm RAḤĪḲĪ igneden iplüge deg tamām
Astersüz oġlıdur seni āvāre eyleyen

055. ·11[b]

056.

Fā‘ilātün Fā‘ılātün Fā‘ilātün Fā‘ilün

Remel – + – – / – + – – / – + – – / – + –

1. Nice gözden çıḳmasun göŋlüm benüm dildār-ı sūz
   Dembedem ḳan aġlaram ol gözleri ḫūn-ḫār-ı sūz

2. Cennetüŋ yolında āteş yoḳ dīn-i vā‘aẕ ḳanı
   Görmedüm bir ġonçe-i zībā yüzi gül-nār-ı sūz

3. Çeşm-i dilber ḫaste eylerse ne var ‘āşıḳları
   Ṣıḥḥatüŋ ḳadri bilünmez dünyede bīmār-ı sūz

4. Lāf-ı ḥüsn urmaḳ dilermiş bāġda serv-i sehī
   Bir ḳuru ḳaddi ile güftār-ı sūz reftār-ı sūz

5. Rū-yı dilber-sūz RAḤĪḲĪ ‘azm-i Firdevs eylemez
   Hey ma‘āz-Allāh gerekmez cenneti dīdār-ı sūz

057.

Fā‘ilātün Fā‘ılātün Fā‘ilātün Fā‘ilün

Remel – + – – / – + – – / – + – – / – + –

1. Ḫārdan çekmezse dāmen ol yüzi gülzārımuz
   Ḥaşre dek ḳan aġlasun bu dīde-i ḫūn-bārımuz

2. Göŋlümüz terk-i diyār eylerdi çoḳdan n’eylesün
   Yārlardan uçurur geh geh bizi ol yārımuz

3. Sırr-ı ‘ışḳa sen yüri vāḳıf degülsün iy ṣūfiyā
   Degme bir nādāna biz keşf itmezüz esrārımuz

4. Sözi te’ṣīr eyler ol āhen göŋüllü dilbere
   Seng-i ḫārādan geçerken āh kim güftārımuz

5. İy RAḤĪḲĪ ‘ālem-i ‘uḳbāya ‘azm itdükde biz
   Ehl-i ‘ışḳ evrād idinsünler bizüm eş‘ārımuz

---

056. ˙11[b]
057. ˙12[a]

058.

Mef‘ūlü Mefā‘īlü Mefā‘īlü Fe‘ūlün

Hezec – – + / + – – + / + – – + / + – –

1. Ḳanlu yaşum oldı yine mercāna berāber
   La‘l-i leb-i dilber nite kim cāna berāber

2. Vā‘iz yine minberde bugün ṣan‘ mı itmiş
   Dünyāda bir işdür bu hemān ḳana berāber

3. Ṣūfī yüri sen ṣavma‘ada ḳalbiŋi ṣāf it
   Mescidle olur ‘āşıḳa mey-ḫāne berāber

4. ‘Aynına olur mı benüm ol serv-i revānum
   Yaşum ger ola ḳatre-i ‘ummāna berāber

5. Vuṣlat gicesin bir daḫı gül-nāruŋ öŋinde
   Yanup yaḳılam şem‘-i şebistāna berāber

6. Meh-rūlar ile geçdi günüŋ çünki RAḤĪḲĪ
   Devrüŋ gibi olmaz yüri devrāna berāber

059.

Fā‘ilātün Fā‘ilātün Fā‘ilātün Fā‘ilün

Remel – + – – / – + – – / – + – – / – + –

1. Pertev-i nūr-ı cemālüŋden münevverdür cihān
   Sen ṭururken ‘āfitāb-ı ‘ālem-‘ārā n’eylesün

2. Gördi ben ṣaḥrā yaḳasın ṭutdıġum Mecnūn gibi
   Düşmesün mi dāmen-i kūh-sāra ṣaḥrā n’eylesün

3. İy RAḤĪḲĪ ḳılma dünyāda şikāyet key ṣaḳın
   Elde dünyā olmayıcaḳ saŋa dünyā n’eylesün

---

058. ·12[a]
059. ·12[b]

060.

Fā‘ilātün Fā‘ilātün Fā‘ilātün Fā‘ilün

Remel – + – – / – + – – / – + – – / – + –

1. Ṣanma ol gün yüzlü bī-tenhā ḥabībüŋdür senüŋ
   Sāyesin yā nice fikr itsüŋ raḳībüŋdür senüŋ

2. İy gönŋül bir çāre ḳıl gelsün ecel görsün seni
   Mübtelāsın derd-i ‘ışḳa ol ṭabībüŋdür senüŋ

3. Ṣaḳla cānuŋ gibi muḥkem sīnede peykānını
   Ẕaġm-ı tīr-i dil-rubā çün kim naṣībüŋdür senüŋ

4. Nice pervāz itmesün dil murġı kūyuŋdan yaŋa
   Gülsitān-ı ḥüsn içinde ‘andelībüŋdür senüŋ

5. Āsitānuŋdan RAḤĪḲĪ bendeŋi key redd eyleme
   Bundan artuḳ ḳapu bilmez öz ġarībüŋdür senüŋ

061.

Fā‘ilātün Fā‘ilātün Fā‘ilātün Fā‘ilün

Remel – + – – / – + – – / – + – – / – + –

1. Ṭāġ-ı ḥasretden ölürsem fürḳat-ı cānān ile
   Ḳabrümi zeyn eylesünler lāle-i nu‘mān ile

2. Gözlerümde eşk-i ḫūn-ālūd olan kirpük degül
   Ṭās-ı saḳḳādur bezenmiş pençe-i mercān ile

3. Teşne-diller arasında la‘l-i şīrīnüŋ senüŋ
   Pür degül mi iy şeker-leb çeşme-i ḥayvān ile

4. Aġlayup yaşın yaşın ḳanlar dök iy ebr-i bahār
   Ḫārlar n’eyler çemende ol gül-i ḫandān ile

5. Seyredürken dün gice seyrümde ol meh-rū baŋa
   Didi iy miskīn RAḤĪḲĪ nicesin seyrān ile

---

060. ·12[b]
061. ·12[b]

062.

Fā‘ilātün Fā‘ılātün Fā‘ilātün Fā‘ilün

Remel – + – – / – + – – / – + – – / – + –

1. Mest-i ‘ışḳ olup içenler yārınuŋ esrārını
   ‘Āḳıbet Ḥallāc veş mi‘rāc idindi dārını

2. Saŋa yārından ḫaber virmek diler ṣorsaŋ bugün
   Zāhid-i ṣad-sāle bilmezken bugünden yārını

3. Ṣūfīye diŋ ḳurı ġavġāyı götürsün aradan
   ‘Āşıḳ ise der-miyān itsün getürsün vārını

4. Yüzüŋ üzre sürinü varmaḳ gereksin iy göŋül
   Ṣu gibi görmek dilerseŋ dilberüŋ dīdārını

5. Ḳanda ise söyleden mir’āt-ı ḥüsnüŋdür senüŋ
   Ṭūṭī-i ṭab‘-ı RAḤĪḲīye şeker güftārını

063.

Mef‘ūlü Fā‘ilātü Mefā‘īlü Fā‘ilün

Muzāri‘ - - + / - + - + / + - - + / - + -

1. Ḳavsin felek ki tīr-i ḳażāsın revān atar
   Bī-çāre göŋlüm anı görüp ḳarşu cān atar

2. Kirpüklerini tīr idüp ol ḳaşları kemān
   Sīnemde dāġ-ı ḥasret ṭuramaz nişān atar

3. Sen ol yegānesin ki senüŋ naḳşuŋ atmadı
   Ṭās-ı sipihre mühreŋi dest-i cihān atar

4. Aġyāra diş ṣırıtmaġa ‘āşıḳ budur sebeb
   Issın aġırlayan itine üstüŋ[v]ān atar

5. Alur ḥiṣār-ı ḥüsnini yāruŋ RAḤĪḲīyā
   Āh kim [bu] mancınıḳ ile seng-i girān atar

---

062. ·12[b]
063. ·13[a]

064.

Fā‘ilātün Fā‘ilātün Fā‘ilātün Fā‘ilün

Remel – + – – / – + – – / – + – – / – + –

1. Yol mıdur meyl eylemek dünyāya dilber var iken
   ‘Işḳ gibi kişiye ‘ālemde rehber var iken

2. Saŋa baş egmez ḳuru kisvetle ṣūfī rind olan
   Pāk-meşreb gül gibi ṭavr-ı ḳalender var iken

3. İy kemān ebrū dirīġ itme dil-i divāneden
   Ġamzeŋ oḳlarını gönder sīnede yir var iken

4. N’eylesün pervāne şem‘i iy çerāġum ideni
   Ruḫlaruŋ gibi senüŋ şem‘-i münevver var iken

5. İy RAḤĪḲĪ cevheri n’eyler cihānda cevherī
   Dürr-i naẓmuŋ gibi bir pākize gevher var iken

065.

Fe‘ilātün Fe‘ilātün Fe‘ilātün Fe‘ilün

Remel + + - - / + + - - / + + - - / + + -

1. Yol mıdur pād-şehüm bendeŋi bī-dād idesin
   Aġladup dōstuŋı düşmeniŋe şād idesin

2. Sevdigüm cānib-i ‘uşşāḳı iŋen unutma
   Ola kim bir gün ola sözlerümi yād idesin

3. İy göŋül diler iseŋ pād-şeh-i ‘ışḳ olmaḳ
   Yiridür şehr-i belā ḳaṣrını bünyād idesin

4. Ḫāne-i dil yıḳılup zīr ü zeber oldıḳça
   Umaruz ḳarşu gelüp luṭf ile ābād idesin

---

064. 13[a]
065. 13[b]

5. Duy RAḤĪḴĪ senüŋ içün niçe sözler didiler
Ḥāşā-Allāh anı sen ḳāmet-i şimşād idesin

066.

Fe‘ilātün Fe‘ilātün Fe‘ilātün Fe‘ilün

Remel + + - - / + + - - / + + - - / + + -

1. Beni ḳılınc-ı cedel dünyede cānānumdan
Dilerin Ḥaḳḳ tenümi ḳıla cedel cānumdan

2. Sensün iy şūḫ-ı sitemkār benem leyl ü nehār
Aḳıdan ḳanlu yaşum dīde-i giryānumdan

3. Görinen ṣanma şafaḳ pīre-zen-i çarḫ-ı kebūd
Sürdi sürḫ-āb idüben ruḫlarını ḳanumdan

4. Ay yüzüŋ şevḳı ile her gice iy Zühre-cibīn
Ḫˇāba varmaz seg-i kūyuŋ benüm efġānumdan

5. İy RAḤĪḴĪ yiter ocaġuma ṣu ḳoydı benüm
Kime ḳan aġlayayın çeşm-i dürr-efşānumdan

067.

Fe‘ilātün Fe‘ilātün Fe‘ilātün Fe‘ilün

Remel + + - - / + + - - / + + - - / + + -

1. Varlıġum yoluŋa iy dil n’ideyin ḫāk olsun
Tek senüŋ sevdigüŋ ‘ālemde hemān pāk olsun

2. Ḫārlar el urıcaḳ ol yüzi gül dāmenine
Dest-i ġamdan dilerin cāme-i cān çāk olsun

3. Lāciverd üzre zer-endūd oluban āteş-i āh
Naḳş-ı bend-i varaḳ-ı ṣafḥa-ı eflāk olsun

4. Gördi ben aġladugum ḫande idüp yār didi
Kişi ġam-nāk olıcaḳ şöylece ġam-nāk olsun

---

066. ·13[b]
067. ·13[b]

5. Gözi yaşına baḳup bir naẓar itmezseŋ eger
Ḳo RAḤĪḴĪyi efendüm yolına ḫāk olsun

068.

Mefā'īlün Mefā'īlün Fe'ūlün

Hezec + - - - / + - - - / + - -

1. Uraldan dil serāy-ı 'ışḳa bünyād
Ḫarāb oldı göŋül olmadı ābād

2. Cemālüŋ muṣḥafına baḳdıġumca
Görinür gözlerüme sūre-i ṣād

3. İden āşıḳlaruŋ 'aḳlını yaġma
Gözüŋ merdümleridür iy perī-zād

4. Delülük bundan artuḳ hīç olur mı
Seve dilber diyü Şīrīn'i Ferhād

5. RAḤĪḴĪ şimdi her bir zāhid-i şehr
Müsāvīnüŋ ḳomış adını evrād

069.

Fā'ilātün Fā'ilātün Fā'ilātün Fā'ilün

Remel – + – – / – + – – / – + – – / – + –

1. Göŋül-i miskīnüŋ iy mihr ü perī-şān bir yaŋa
'Āşıḳ-ı şūrīde ser-gerdān u ḥayrān bir yaŋa

2. Yire göge fāş ider şevḳ-i derūnum rūz-ı şeb
Ah u efġān bir yaŋa çeşm-i dürr-efşān bir yaŋa

3. 'Aynına olmazdı eşküm cūşa gelseydi eger
Baḥr-ı Ḳulzüm bir yaŋa deryā-yı 'Ummān bir yaŋa

4. Ferş-i rāhuŋ olmaġ ister yüz sürür leyl-i nehār
Māh-ı tābān bir yaŋa ḫurşīd-i raḫşān bir yaŋa

---

068. ·14[a]
069. ·14[a]

5. Küfr-i zülfüŋden RAḤĪḴĪ yüz çevürmezdi şehā
Olmasa tende ḳılıc-ı ḫavf-ı īmān bir yaŋa

070.

Fā‘ilātün Fā‘ılātün Fā‘ilātün Fā‘ilün

Remel – + – – / – + – – / – + – – / – + –

1. Leblerüŋ üstinde gördüm ḫālüŋi didüm ‘aceb
Kān-ı dilmiş la‘l uġurlamaġa gelmiş bir ‘Arab

2. Bu ne keyfiyyet ne ḥikmet iy ṭabīb-i cān u dil
İmtizāc itmiş şarāb-ı nāb ile bir dāne-ḥabb

3. Ḳandasın iy la‘l-i cān-baḫşum meded oldum yetiş
Ḥālet-i nez‘e gelipdür cān seni eyler ṭaleb

4. Āh kim ol meh-liḳāya irmedin ayırdı ecel
Ṣubḥ-ı ümmīdüm ṭulū‘ itmeksüzin irişdi şeb

5. İy RAḤĪḴĪ çaḳ Necātī ṭarzıdur ṭarzuŋ senüŋ
Bir yire cem‘ eylemişsin şīve-i eş‘ārı heb

071.

Fe‘ilātün Fe‘ilātün Fe‘ilātün Fe‘ilün

Remel + + - - / + + - - / + + - - / + + -

1. Görinür ṣanma ṣaḳın mū-yı miyānuŋ baŋa hīç
Adı var kendüsi yoḳ aŋma dehānuŋ baŋa hīç

2. Sen ḳamer-çihre ġamından niçe şād olmayayın
Böyle yüz ṭutduġı yoḳ devr-i zamānuŋ baŋa hīç

3. Bunca yıldur key yilerdüm reh-i ġurbetde bile
Şimdi yoldaşluġı derd ü belānuŋ baŋa hīç

4. İy RAḤĪḴĪ yüri var bendesi ol bir şāhuŋ
Beglügin aŋma ṣaḳın iki cihānuŋ baŋa hīç

---

070. ·14[a]
071. ·14[b]

072.

Mef‘ūlü Fā‘ilātü Mefā‘īlü Fā‘ilün

Muzāri‘ - - + / - + - + / + - - + / - + -

1. Şol bir gedā ki başına sulṭān olup gider
   Göŋlüm diregi bī-ser ü sāmān olup gider

2. Bu tekye gāh ‘āleme abdāl-ı dil gelüp
   Esrār-ı ‘ışḳ-ı yār ile ḥayrān olup gider

3. Mey-gūn lebüŋden ayru müdām içdügüm şarāb
   Ṭurmaz yürekde iki gözüm ḳan olup gider

4. Bir rū-siyāhuŋ odasına ṭoġru dün gice
   Gördüm o māhı āfet-i devrān olup gider

5. Gelmez RAḤĪḲĪ göŋline dünyā ‘imāreti
   Şol kimsenüŋ ki ḫānesi vīrān olup gider

073.

Fā‘ilātün Fā‘ilātün Fā‘ilātün Fā‘ilün

Remel – + – – / – + – – / – + – – / – + –

1. Bir ġazel naẓm eyledüm ol şāh-ı devrān üstine
   Yüz sürür ṭab‘um semendī ehl-i divān üstine

2. İy leb-i cān-baḫş u rūḥ-efzāsını vaṣf eylemek
   Cānı taṣvīr eylemekdür āb-ı ḥayvān üstine

3. ‘Arṣa-ı dil cilve-gāhıdur bugün dilberlerüŋ
   Gel berü iy şehsuvārum sen de cevlān üstine

4. Ḫande ḳılsaŋ cānıma cānlar bağışlarsın didüm
   Nāz ile ḳıldı tebessüm didi kim cān üstine

---

072. ·14[b]
073. ·14[b]

5. İy RAḤĪḴĪ ser-be-ser dünyāyı gezseŋ bir daḫı
Pādişāh olmaz bugün Sulṭān Süleymān üstine

074.

Fā‘ilātün Fā‘ilātün Fā‘ilātün Fā‘ilün
Remel – + – – / – + – – / – + – – / – + –

1. Ḳanḳı ‘āşıḳ sīnesine bir hilāl-ebrū çeker
Göklere atsun külāhın daḫi ne ḳayġu çeker

2. İncinürmiş zülfüŋ ucından o çeşm-i nā-tüvān
Gicenüŋ bilmez mi kim zaḥmetlerin ṣayru çeker

3. Gāh luṭf u gāh ḳahr olsa ‘aceb mi ‘āşıḳa
Ādem olan iy perī-peyker eyü yatlu çeker

4. Ben nice ḫavf itmeyem seyrümde görsem kākülüŋ
Ḳara düşler gördigünce her kişi ḳorḫu çeker

5. İy RAḤĪḴĪ rāstī Firdevs bāġından yaŋa
Çekmez illā göŋlümi ol ḳamet-i dil-cū çeker

075.

Fā‘ilātün Fā‘ilātün Fā‘ilātün Fā‘ilün
Remel – + – – / – + – – / – + – – / – + –

1. Derdümi iy yār dirdüm kimse yoḳ benden yaŋa
Göŋlüme dirsem eger göŋlüm daḫı senden yaŋa

2. Bāġ-ı dehr içinde iy serv-i ḫırāmānum benüm
Olmadı bir kerre meylüŋ āh kim benden yaŋa

3. ‘Işḳ nārından tecellī eyledi nūr-ı cemāl
Bir naẓar ḳıl iy göŋül vādī-i Eymen’den yaŋa

4. Her şikāf-ı sīneden āhum deḫānıdur çıḳan
Meyl ider her ḫānede dūd olsa revzenden yaŋa

---

074. ·15[a]
075. ·15[a]

5. İstemez Bāġ-ı İrem geştin RAḤĪḲĪ seyr iden
Ol gül-i ra‘nā ile bir kerre gülşenden yaŋa

076.

Fā‘ilātün Fā‘ilātün Fā‘ilātün Fā‘ilün
Remel – + – – / – + – – / – + – – / – + –

1. Zāhidā bir ḫoş ibādet-ḫānedür mey-ḫāneler
Ṭaŋ mıdur ḳandīl-i ‘arş olsa aŋa peymāneler

2. Beyt-i ma‘mūr isteyen ten mülkini ḳılsun ḫarāb
Ehl-i diller meskenidür kūşe-i vīrāneler

3. Deyr-i dünyā içre tenhā bir muṣavvir rūḥsın
Gerçi ṣūretlerle pürdür iy ṣanem büt-ḫāneler

4. Sen ruḫ-ı gül-nār-ı devr itse n’ola ‘āşıḳlaruŋ
Ḳanda bir şem‘ olsa anda cem‘ olur pervāneler

5. İy RAḤĪḲĪ ṣunmadın cām-ı muḥabbet cür‘asın
Mest ider gördüklerin ol gözleri mestāneler

077.

Fe‘ilātün Fe‘ilātün Fe‘ilātün Fe‘ilün
Remel + + - - / + + - - / + + - - / + + -

1. ‘Āşıkuŋ çihresi ḫurşīd gibi zerd gerek
Ṭutuşup şem‘ gibi içi ṭaşı derd gerek

2. İrmek isterseŋ eger bir yüzi gün vuṣlatına
Ṣubḥ gibi nefesüŋ germ ü demüŋ serd gerek

3. Kim virür dilber içün pīre-zen-i dehre ṭalaḳ
Aŋa dünyāda meger bencileyin merd gerek

4. Beni bülbül gibi söyletmege gülşende bugün
Bir yıla inci lebi ġonçe yüzi verd gerek

---

076. ·15[a]
077. 15[b]

5. İy RAḤĪḴĪ n'idelüm ḥarf atup her şahsa
Kişi ʻālemde hemān noḳṭa gibi ferd gerek

078.

Fāʻilātün Fāʻılātün Fāʻilātün Fāʻilün

Remel – + – – / – + – – / – + – – / – + –

1. Yılduzum düşdi sitārem yoḳ ḳatı ḥālüm ḫarāb
Benüm ile bir gice aḫşamlamaz ol māh-tāb

2. Laʻl-i nābuŋ ḥasretinden ḳıbḳızul ḳandur gözüm
Dōstum mānend-i şīşe içi ṭobṭolu şarāb

3. Sāḳī-i bezmüŋ eger ḫāk üzre dökse cürʻasın
Zöhre gökden çaġıra *Yā leytenī küntü türāb*

4. ʻĀrıżuŋda her kişi ḫaṭṭuŋ görüp ter düşmesün
Şimdi mi ṣaldı kilimin ṣuya iy meh-rū seḥāb

5. Rū-yı zerdüm ol ḳadar serdüm rikābuŋa senüŋ
Kimse bilmez zer midür āhen midür āh ol rikāb

6. Gāh olur kendüm ḥarāretden RAḤĪḴĪ bilmezem
Anuŋ içün çıḳmaz aġzumdan benüm her dem cevāb

079.

Feʻilātün Feʻilātün Feʻilātün Feʻilün

Remel + + - - / + + - - / + + - - / + + -

1. Hecr-i laʻlüŋ ṣanemā baġrumı pür-ḫūn itdi
Beni yoḳ yire gör āḫir nice maġbūn itdi

2. Ḳalem-i ṣunʻ ile ḫaṭṭāṭ-ı ezel çihreŋde
Dehenüŋ noḳṭa idüp ḳaşlaruŋı nūn itdi

3. Ol elif ḳaddine ṣefer ideli ḫāl-i siyehin
Āh kim baŋa belāsın bir iken on itdi

---

078. ·15[b]
079. ·15[b]

4. Ḫaṭṭ-ı şeb-dīzini yād itdüm o şīrīn-dehenüŋ
Bir dem içinde gözüm yaşını gül-gūn itdi

5. Kim ki pehlūya çeke dünyede sen sīm-teni
Şöyle bildüm güzelüm işini altun itdi

6. Mey-i ‘ışḳı dil-i āvāremüze ṣundı yine
Zāhidā bezm-i belāda o gül efsūn itdi

7. İy RAḤĪḲĪ ḳanı baş egmedigüŋ ḫūblara
Bir gözi āhu seni gör nice meftūn itdi

080.

Mef‘ūlü Fā‘ilātü Mefā‘īlü Fā‘ilün
Muzāri‘ - - +/- + - +/+ - - +/- + -

1. Dil murġı uçdı ḳaṣdı yine bir hümādadur
Şeh-bāz-ı ‘ışḳ olan ne ‘aceb ḫoş hevādadur

2. Ferhād’uŋ āh u zārına āheng ider meger
Ol kūh-ı Bī-sütūn ki demādem ṣadādadur

3. Başı irerse göklere servüŋ güneş gibi
Ḫāk-i rehinde sāye veş anuŋ fütādedür

4. Ferzāne beŋlü her ruḫı zībā güzellügi var
Ol şehsuvāruŋ atı öŋünce piyādedür

5. Dilber yüzine bakmaz iken mübtelāsınuŋ
Baḳsaŋ yüzine göŋli gözi mübtelādadur

6. Gerçi RAḤĪḲĪ kimseye açmaz nigārını
Şevḳinden eglenür hele ol Cāmcı-zādedür

---

080. 16[a]

081.

Fā‘ilātün Fā‘ılātün Fā‘ilātün Fā‘ilün

Remel – + – – / – + – – / – + – – / – + –

1. Dest-gīr olan gedāya sāḳī vü mey-ḫānedür
Ġuṣṣa bāzusın buran ser-pençe-i peymānedür

2. Ḫˇāb-ı ġafletden uyarmaz kimseyi hergiz sözün
Nāṣıḥā-pendüŋ senüŋ bugün ḳuru efsānedür

3. Ġayrdan pāk eyle iy dil ḫāneŋi gelsün nigār
Bu serāy-ı şāh ise ol şāhid-i kāşānedür

4. Ṭoġramışdur baġrumı sīnemde mānend-i enār
Şol ‘araḳ kim sīb-i ġabġab üzre dāne dānedür

5. İy RAḤĪḲĪ mekr-i çarḫ-ı pīre-zenden ġam yime
Zümre-i ‘uşşāḳ içinde cünbüşüŋ merdānedür

082.

Fā‘ilātün Fā‘ilātün Fā‘ilātün Fā‘ilün

Remel – + – – / – + – – / – + – – / – + –

1. Ḫasteyem ġamdan helāk oldum bulınmaz çāreler
Bārī gelsün ḫāṭırum ṣorsun benüm ġam-ḫˇāreler

2. Aġız açmış sīne-i sūzānum üzre şevḳden
Gül gibi iy lāle-ruḫ bu ṭāġ-ı āteş pāreler

3. Mūm olupdur iy leb-i Şīrīn bana Ferhād veş
Dāmen-i kūh-ı belā içinde seng-i ḫāreler

4. Geldigüŋce meclis-i ‘uşşāḳa sāġar içmege
Göklere atar külāhın şevḳden āvāreler

5. Dāġlar ur yāreler çek ziynet eyle cismüŋi
Yārelerdür ḫil‘at-i ‘ışḳuŋ RAḤĪḲĪ yāreler

---

081. ·16[a]
082. ·16[b]

083.

Mef‘ūlü Fā‘ilātü Mefā‘īlü Fā‘ilün

Muzāri‘ - - + / - + - + / + - - + / - + -

1. Gönlüm hevā-yı yār ile pervāz urup uçar
   Sözler yirinde ṭūṭī-i ṭab‘um şeker ṣaçar

2. Görsem yüzini zār ile rāzum olur ‘ayān
   Bülbül görince gülşeni elbetde rāz açar

3. Virsem bütün cihānı azarġanmasun ḳomaz
   Yārum metā‘-ı hüsn iken çoḳ bahā biçer

4. Ger da‘vet itsem ol perī adumı duya
   Bakmaz yüzüme dā’ireye uġramaz ḳaçar

5. Menzil-geh-i cihānda şehā ‘asker-i ḥüsn
   Benzer o ḳārbāna ki ṭurmaz ḳonar göçer

6. Maġrūr olup güzellüge cevr itme ‘āşıḳa
   Gözüŋ yumup açınca güzellük gelür geçer

7. Kendü ṭabīb-i ‘ālem iken gör RAḤĪḲīyi
   Her yıl bir iki āfetüŋ ol şerbetin içer

084.

Fā‘ilātün Fā‘ilātün Fā‘ilātün Fā‘ilün

Remel – + – – / – + – – / – + – – / – + –

1. Āhdan dirsen ki iy zāhid büküldi ḳāmetüm
   Gel beni gör ża‘fdan āh itmege yoḳ ṭāḳatum

2. Mest görmezse ayaġ üzre beni maḥşer güni
   Sāḳī-i bezm-i ezel virsün elüme destüm

3. İy gönül nūş itmeyen cām-ı muḥabbet cür‘āsın
   Aŋlamaz peymāneden hergiz benüm keyfiyyetüm

---

083. ·16[b]
084. ·16[b]

4. Gerçi kim çoḳ derd ü ġam çekdi cihānda kūhıŋuz
Çekmeye ammā benüm kūh olsa bāri miḥnetüm

5. Devlet-i dünyā RAḤĪḲĪ çünki olmaz pāy-dār
Müy-ı jülīdem yiter başumda tāc-ı devletüm

085.

Fā'ilātün Fā'ılātün Fā'ilātün Fā'ilün
Remel – + – – / – + – – / – + – – / – + –

1. Ḳanlara ġarḳ olsa ṭaŋ mı sīne-i ṣad çākımuz
Bāde-i 'ışḳ ile olmışdur muḫammer ḫākımuz

2. Mün'akisdür ḳalb-i mir'ātında 'aḳs-i ḥüsn-i yār
Dūr-bīn olsa 'aceb mi deyre-i idrākımuz

3. Ḫān-ḳāh-ı 'ışḳ olupdur kūşe-i mey-ḫāneler
Andan artuḳ perde açılmaz dil-i ġam-nākımuz

4. Pehlevāndur sāle-i gerdūnı pür-naḳş itmedi
Her gice tā ṣubḥ olınca āh-ı āteş-nākımuz

5. Taḫt-gāh-ı 'ışḳ üzere pādişāh-ı 'ālemüz
İy RAḤĪḲĪ kimseden yoḳdur iŋende bāŋımuz

086.

Mefā'īlün Mefā'īlün Mefā'īlün Mefā'īlün
Hezec + - - - / + - - - / + - - - / + - - -

1. Gel iy gül ruḫ yine ṣaḥrā serāser lālezār olmış
Açılmış ġonçeler yir yir cihan-ı bāġ bahar olmış

2. Ḳarārı ḳalmamış gönlüm gibi didār ḥaḳḳıçün
Aḳan ṣular yüzini yire sürmiş bī-ḳarār olmış

3. Ḫatın ṣaḥrāsına dönmiş gözi āhū güzeller ile
Nesīm-i ṣubḥdan bāġuŋ dimāġı müşg-bār olmış

---

085. ·17ª
086. ·17ª

4. Temāşā eylesek bāġ-ı bahārı iy şanem görsek
Bezenmiş deyr-i dünyā her ṭaraf naḳş-ı nigār olmış

5. Bahār-ı ‘ömrüŋi ḫoş gör RAḤĪḲĪ gel bu ‘ālemde
Bu ‘ālem kime ḳalmışdur ya kime pāy-dār olmış

087.

Fā‘ilātün Fā‘ılātün Fā‘ilātün Fā‘ilün
Remel – + – – / – + – – / – + – – / – + –

1. Baḫt-ı yārı ḳılmadı ḳıldı sefer yārum benüm
Dilde dāġ-ı ġam ḳodı ol lāle-ruḫsārum benüm

2. Ṭurmadın feryād ider ol maḥmil-i mehden yaŋa
Iżṭırābından ceres gibi dil-i zārum benüm

3. Şerḥa şerḥa sīnemüŋ şerḥi nihāyet bulmaya
Ḳanla yüz yıl yazar ise çeşm-i ḫūn-bārum benüm

4. Yollar üzre münteẓir nergis gibi bī-ḫˇāb-ı mest
Andan ayru dīde-i baḫt-ı siyeh-kārum benüm

5. Yüzümüŋ rengin za‘ferān olduġın aŋladı yār
İy RAḤĪḲĪ oḳusa göynüklü eş‘ārum benüm

088.

Fā‘ilātün Fā‘ılātün Fā‘ilātün Fā‘ilün
Remel – + – – / – + – – / – + – – / – + –

1. Beydaḳ-ı ḫāl-i ruḫuŋdan gitti ārāmum benüm
Āferīn manṣūbe ise iy dil-ārāmum benüm

2. Gözlerüm ḳaşuŋ hilālin rūze-i hecrüŋde āh
Oldı ḳurban olduġum ġam rūz-ı bayrāmum benüm

3. İki gözüm içdügüm cām-ı muḥabbetdür müdām
Ṭaŋ mıdur ḳandīl-i ‘arş olsa eger cāmum benüm

---

087. ·17[a]
088. ·17[b]

4. Ṣaldum evvel baḥr-i ‘ışḳa çünki ben dil zevraḳın
Dōstlar āḫir Ḫudā bilür ser-encāmum benüm

5. Şi‘r-i dil-sūzum RAḤĪḲĪ oḳıyup tā ḥaşre dek
Ehl-i derdüŋ dillerinde vird ola nāmum benüm

089.

Fā‘ilātün Fā‘ılātün Fā‘ilātün Fā‘ilün
Remel – + – – / – + – – / – + – – / – + –

1. Bāde virdüm ḫırmen-i ‘aḳlum dil-i meftūn içün
Āh ḳıydum kendüme sen yār-ı gendüm-gūn içün

2. ‘Işḳ ṣaḥrāsında ḳaldum iy ṣaçı leylā yetiş
Zülfüŋi boynuma zencīr ile ben mecnūn içün

3. Bāġda ṣaf bağlamışlar serviler yir yir ṭurur
Hey ḳıyāmet ṭurma gel sen ḳamet-i mevzūn içün

4. İki gözüm ḫāk-i pāyuŋ cevherinden ḳıl meded
Tūtiyā itsem gerek bu dīde-i pür-ḫūn içün

5. İy RAḤĪḲĪ nūş ḳıl her ne ṣunarsa saŋa çarḫ
Ġam yime devrān elinden kāse-i gerdūn içün

090.

Fā‘ilātün Fā‘ılātün Fā‘ilātün Fā‘ilün
Remel – + – – / – + – – / – + – – / – + –

1. Yārı gördüm çıkdı dün aġyār ile mey-ḫāneden
Kim umardı dōstlar ol gözleri mestāneden

2. Bī-vefā dünyāda bunlardan vefā ummaḳ bugün
Bilesüz keyfiyyet ummaḳ gibidür peymāneden

3. Künc isterseŋ ḫarāb eyle vücūduŋ mülkini
Ġāfil olma geh geh iy dil gūşe-i vīrāneden

---

089. ·17[b]
090. ·18[a]

4. Söz bir olur iki olmaz pāk-meşreb ‘āşıḳuz
Cāndan geçdük cihānda geçmezüz cānāneden

5. Öldi gitdi gitmedi göŋlinden anuŋ derd-i ‘ışḳ
Var ise miskīn RAḤĪḲĪ şöyle ṭoġdı anadan

091.

Fā‘ilātün Fā‘ılātün Fā‘ilātün Fā‘ilün
Remel – + – – / – + – – / – + – – / – + –

1. Derdüme bir çāre ḳıl ‘ālemde dermān var iken
Gel yetiş bi’llāhi ‘ömrüm sīnede cān var iken

2. La‘l-i cān-baḫşuŋ ṭururken teşne-diller n’eylesün
Yoḳ yire ölsün mi ādem āb-ı ḥayvān var iken

3. ‘Işḳ geldi ṭurmasun gitsün göŋülden cūş-ı hūş
Bu serāy-ı dilde ṣıġmaz kimse sulṭān var iken

4. N’eylerüz biz ġonçe-i bāġ-ı behişti zāhidā
Bir yüzi gül lāle-ruḫ serv-i ḫırāmān var iken

5. Gitdi çün gülzār-ı naẓmuŋ bülbül-i gūyāları
İy RAḤĪḲĪ söyleye nuṭḳuŋda fermān var iken

092.

Fā‘ilātün Fā‘ılātün Fā‘ilātün Fā‘ilün
Remel – + – – / – + – – / – + – – / – + –

1. Cān virürken gelseŋüz cism-i nizārumdan yaŋa
Döndürüŋ geh geh yüzüm ol gül-‘izārumdan yaŋa

2. Ḫākdan ḳaldırsun ol ‘Īsā-nefes luṭf eylesün
Ben ölicek başsun bir ḳadem mezārumdan yaŋa

3. İtlerinden giceler şermendeyem tā ṣubḥa dek
Göz ḳulaġ olmış ṭururlar āh u zārumdan yaŋa

---

091. ·18[a]
092. ·18[a]

4. Ḳanlu yaşumdan mezārum lālezār olsun benüm
Seyr ide ol gonçe tā kim lālezārumdan yaŋa

5. Yolına cān virdügüm gördi RAḤĪḴĪ didi yār
Defn idüŋ ol derdmendi reh-güzārumdan yaŋa

093.

Mefā'īlün Mefā'īlün Mefā'īlün Mefā'īlün
Hezec + - - - / + - - - / + - - - / + - - -

1. Benüm ol lāle-ruḫ baḳmaz yüzimüŋ za'ferānına
Bahār-ı 'ömrümi āḫir irişdürdüm ḫazānına

2. Dimişler kim helāk iden bunı bir serv-ḳāmetdür
Bunuŋ bir serv diksünler ölicek ḳabri yanına

3. Şarāb-ı 'ışḳa iy sāḳī ne ḳatduŋ böyle ḳātildür
Ne ḫürmet pīrine eyler ne raḥm eyler cüvānına

4. Ḫaber virdi yine peykān-ı tīġ-i ābdārından
Ben 'āşıḳ-ı dil-ḫastenüŋ şu sebdi cānına

5. RAḤĪḴĪ lāle veş ḫūnīn kefendür ḫalḳanuŋ āḫir
Şehīd-i tīġ-i dilbersin boyanduŋ zaḫm ḳanına

094.

Fā'ilātün Fā'ılātün Fā'ilātün Fā'ilün
Remel – + – – / – + – – / – + – – / – + –

1. Ṭāli'üm yoḳ gülmedüm bir gün ben ol meh-pāreden
Bilmezin āḫir beni n'içün yaratdı yaradan

2. Odlara yaḳan beni āvāre göŋlümdür bugün
Yanayın maḥşerde yarın bu dil-i āvāreden

3. Bağruma ṭaş bağladum Ferhād veş iy seng-i dil
Dāmen-i kūh-ı belā içinde seng-i ḫāreden

---

093. ·18[b]
094. ·18[b]

4. Yaradan ḥaḳḳı bugün tīġ-i belādan dönmezem
Pehlevān-ı ‘ışḳ olan dönmez bu deŋlü pāreden

5. Açılan yir yir muḥabbet revzenidür her yaŋa
Yāreler ṣaŋman görinen sīne-i ṣad-pāreden

6. Kimsenüŋ gördügine rāżı degül göŋlüm seni
İki gözimüŋ biri olursa çıḳsun āradan

7. Heft-kişverdür RAḤĪḲĪ bu yidi beytüŋ senüŋ
Yā ‘ibāretdür felekde seb‘a-i seyyāreden

095.

Fe‘ilātün Fe‘ilātün Fe‘ilātün Fe‘ilün
Remel + + – – / + + – – / + + – – / + + –

1. Yār oldur ki saŋa yār gibi yār ola
‘Āşıḳ oldur güzelüm ‘āşıḳ-ı dīdār ola

2. Yana pervāne gibi şem‘-i ruḫuŋ şevḳı ile
Āteş-i ‘ışḳ ṭola içi ṭaşı nār ola

3. Seg-i kūyuŋ gibi bī-dār ola ‘āşıḳ der ilen
Giceler ṣubḥa degin işi güci zār ola

4. Kimseler ḳurtılamaz bār-ı riyādan ṣūfī
Çaḳ meger bencileyin şöyle sebük-bār ola

5. Yiri var olsun anuŋ dār-ı cihānda kim ise
Vara Manṣūr gibi kāşif-i esrār ola

6. Aŋa dilber mi dirüz meyl ide her gördügine
Aŋa ‘āşıḳ mı dirüz dilberi tekrār ola

7. Ben didüm var mı RAḤĪḲĪ gibi bir yār saŋa
Nāz ile ḳıldı tebessüm didi kim var ola

---

095. ·18[b]

096.

Fā‘ilātün Fā‘ılātün Fā‘ilātün Fā‘ilün

Remel – + – – / – + – – / – + – – / – + –

1. Gün gibi hercā’isün dirler bu ḫalḳ iy meh saŋa
   Hey yazıḳ inṣāf virmezse eger Allāh saŋa

2. Bī-ḫaberdür ‘ışḳdan nāṣıḥ sözinden key ṣaḳın
   Olur olmaz sözleri söylermiş ol ebleh saŋa

3. Derdmend-i ‘ışḳ-ı yār olduḳ devāsın bulmaduḳ
   Gönlümüz meyl eyler oldı iy ecel her ki saŋa

4. Tek ḳadem baṣ ṣıdḳ ile iy dil ṭarīḳ-i ‘ışḳa sen
   Eyleyesin yüzüm üzre göz yaşın hem-reh saŋa

5. Her gice tā ṣubḥ olınca ol nigāruŋ kūyını
   Segler ile nāle ḳılmazsaŋ RAḤĪḲĪ vah saŋa

097.

Fā‘ilātün Fā‘ılātün Fā‘ilātün Fā‘ilün

Remel – + – – / – + – – / – + – – / – + –

1. Bī-vefā dünyāda yārum çünki yār olmaz baŋa
   Hīç ‘adem mülki gibi bildüm diyār olmaz baŋa

2. Ben ölicek baŋa mūnis olmaġa tā ḥaşre dek
   Ḳabrüm içinde ġamuŋdan özge yār olmaz baŋa

3. Dāġlar güldür sireşküm lāle müjgānum seḥāb
   Bu hevāda bundan özge nev-bahār olmaz baŋa

4. ‘Işḳ vā’disinde ser-gerdān idelden kendümi
   Āsiyāb-ı çarḫ-ı gerdūn veş ḳarār olmaz baŋa

5. Düşmez oldum pāyına dilberlerüŋ dünyāda ben
   Aŋladum bunlar RAḤĪḲĪ pāy-dār olmaz baŋa

---

096. ˙19[a]
097. ˙19[a]

098.

Fā‘ilātün Fā‘ılātün Fā‘ilātün Fā‘ilün

Remel – + – – / – + – – / – + – – / – + –

1. Tīġ-i ‘ışķuŋdan şehā yüz döndürenler er degül
   Ṭutmasun teber belāya sīnesin server degül

2. Murġ-ı cānum ṭurmasun pervāz-ı lāhut eylesün
   ‘Āşıķa ten bir ķafesdür hīç ṭuracaķ yir degül

3. Baġrumı pür-ḫūn iden ol ġamze-i cellāddur
   Yüregüme şancılan müjgānıdur ḫançer degül

4. Dūd-ı āhum gibi ser-keş olduġıçün dā’imā
   Kākül-i dilber iŋende kimseye hem-ser degül

5. İy RAḤĪĶĪ pīre-zen dünyāya virmezseŋ ṭalāķ
   Ġāfil olma ‘ışķ meydānında aduŋ er degül

099.

Fā‘ilātün Fā‘ılātün Fā‘ilātün Fā‘ilün

Remel – + – – / – + – – / – + – – / – + –

1. Kūh-kenlikler ki feryād itdi çekdi zaḥmeti
   ‘Işķ-bāzıluķ degülmiş bildüm anuŋ niyyeti

2. Levḥ-i dilde naķş olmış iken ḫayāl-i şekl-i yār
   Ṭaşlara yazmaķ düşer miydi o şīrīn ṣūreti

3. Ṭālib oldur sāle günden nār-ı ‘ışķa nūr ide
   ‘Āşıķ oldur kim ola ‘ışķ ile anuŋ şöhreti

4. Gevher-i baḥr-ı ma‘ānide benüm her bir sözüm
   Dürr-i eşküm gibi yoķ ṣūretde ammā ķıymeti

5. İy RAḤĪĶĪ da‘vā-yı ‘ışķ eylemek ḥācet degül
   Aŋladur ‘āşıķluġın lā-bed kişinüŋ ḥāleti

---

098. ·19[b]
099. ·19[b]

0100.

Mefā‘īlün Mefā‘īlün Mefā‘īlün Mefā‘īlün

Hezec + - - - / + - - - / + - - - / + - - -

1. Ża‘īf ü bī-kesem cānā demādem hem-demüm nāle
   Dirīġā nāleden döndürdi fürḳat cismümi nāle

2. Ṣaḳın āhum deḫānından benüm her gice iy meh-rū
   Ne yüzden devr idüpdür gör ḳamer-ruḫsārına hāle

3. Benüm bu sīne-i sūz-ı derūnum şu‘lesin görüp
   Çerāġı dā’imā benden yaḳar ṭāġ üzre her lāle

4. Hevāŋ ile seḥerde ġonçeler aġzındagı yir yir
   Bu dürr-i eşküme şāhid degül midür benüm jāle

5. RAḤĪḲĪ lāle veş dāġ-ı derūnuŋ āşikār eyle
   Görinsün her ṭarafdan gül gibi pergāle pergāle

0101.

Fā‘ilātün Fā‘ılātün Fā‘ilātün Fā‘ilün

Remel – + – – / – + – – / – + – – / – + –

1. Çihremüzde ḳanlu yaşlar macerāmuzdur bizüm
   Yazılan ser-nāme-i ‘ışḳa belāmuzdur bizüm

2. Ölmek içün dirilür dünyāda biz ‘āşıḳlaruz
   Yidügimüz içdügimüz ḳan bahāmızdur bizüm

3. Şāh-ı ‘ışḳuz göz yaşı ‘asker-i ṭabldur sīnemüz
   Āh-ı āteş-nāk altunlu livāmuzdur bizüm

4. Giryeden bī-mār olursa çeşm-i giryānum ne ġam
   Ḥamdü li’llāh ḫāk-i pāyuŋ tūtiyāmuzdur bizüm

5. İy RAḤĪḲĪ saŋa bu devlet yiterdi dünyede
   Dise ol şāh-ı cihān bir kez gedāmuzdur bizüm

0100. ·19[b]
0101. ·20[a]

0102.

Fā‘ilātün Fā‘ilātün Fā‘ilātün Fā‘ilün

Remel – + – – / – + – – / – + – – / – + –

1. Dāġlar kim yir idüp]dür[sīne-i ṣad-çāk üstine
   Lāledür ḳana ġarḳ olmış yatur ḫāk üstine

2. Ḫākdan ḳaldursaŋ iy ‘Īsā-nefs luṭf eyleseŋ
   Bir ḳadem baṣsaŋ yiridür çeşm-i nem-nāk üstine

3. Ḳaçmaġ olmaz pāk-bāz-ı ‘ışḳ olandan sevdigüm
   Pāk olan cānlar virür bir ‘āşıḳ-ı pāk üstine

4. Ġamze-i ḫūn-rīz ile ḳorḳutma ölmekden bizi
   Çekme ḫançer mest olup ‘uşşāḳ-ı bī-baŋ üstine

5. Ṣaldı çün şemşīr-i naẓm-ı āb-dāruŋ ‘āleme
   Ḳılıcın aṣdı RAḤĪḲĪ yine eflāk üstine

0103.

Mefā‘īlün Mefā‘īlün Fe‘ūlün

Hezec + - - - / + - - - / + - -

1. Gel iy cān görmek isterseŋ Ḫudā’yı
   Keder gitsün göŋülden māsivāyı

2. Ne yüzden gösterür saŋa seni gör
   Ruḫ-ı āyine-i ‘ālem-nümāyı

3. Hevā-yı ‘ışḳ ile pürdür derūnı
   Tehī aŋlar ṣanurmış ṣūfī nāmı

4. Ḳarardup baġrumı bükdi belümi
   Ne ḳatı berüŋ olurmış ‘ışḳ-ı yāyı

5. Gözüŋ öldürdi la‘lüŋ içdi ḳanın
   Ya göŋlüm kimden alsun ḳan-bahāyı

0102. ·20[a]
0103. ·20[a]

6. Meges yirine ṣaymaz ol gül-endām
Hezārān bülbül-i destān-serāyı

7. RAḤĪḴĪ bāġ-ı dilde ḳadd-i dilber
Nihāl-i tāzedür bitmiş Ḫudāyī

0104.

Fā'ilātün Fā'ılātün Fā'ilātün Fā'ilün
Remel – + – – / – + – – / – + – – / – + –

1. Dāġlar açıldı yir yir lāle-i nu'mān gibi
Gül gül oldı zaḫm-ı sīnem ġonçe-i ḫandān gibi

2. İy leb-i cān-baḫş ü rūḥ-efzā görinmezsin iŋen
Āşikār isen velī pinhān olursın cān gibi

3. Aŋdıġumca tīr-i ġamzeŋ iy kemān-ebrū senüŋ
Yüregüme ṣancılur her bir müjek peykān gibi

4. Yanmayanlar nār-ı hecre aŋlamaz germiyyetüm
Āteş olmaz iy ḫalīlüm āteş-i hicrān gibi

5. Ḫāne-i dilde ḫayālüŋ naḳş idelden kilk-i ṣun'
Ḳaldı ḥayretde RAḤĪḴĪ vālih ü ḥayrān gibi

0105.

Fā'ilātün Fā'ılātün Fā'ilātün Fā'ilün
Remel – + – – / – + – – / – + – – / – + –

1. Sen perīnüŋ nār-ı āhumdur yıḳan ḥammāmını
Ḳubbe-i mīnāsına çeşmüm ḳılıpdur cāmını

2. Şöyle āh itdüm miyānuŋ göricek ol āhdan
Fūtalar cümle göge boyadılar endāmını

3. Lüleler ağız açup şīrīn lebüŋ ḥayrānıdur
Sen gözi mestüŋ görelden piste vü bādāmını

0104. ·20[b]
0105. ·20[b]

4. Māh-ı nev ṭaş ile ṣu ḳoysa ne var ayaġuŋa
Dest-i luṭfuŋdan görüpdür gün gibi in‘āmını

5. Gel ṣoyun sen de ḳalender veş RAḤĪḴĪ ol tırāş
Yār ile itmek dilerseŋ ḥācılar bayrāmını

0106.

Mefā‘īlün Mefā‘īlün Mefā‘īlün Mefā‘īlün
Hezec + - - - / + - - - / + - - - / + - - -

1. Melāmet şāhıyam ṣaḥrā-yı ġam şimdi ḳonaġumdur
Nigārā anda āh-ı pür-şerer zerbaft otaġumdur

2. Fezā-yı sīnede ġam ‘asker ile ceng içün cānā
Elümde tīġ-i nār-ı āh-ı dil yalıŋ yaraġumdur

3. Mezārum üzre ṣanma nergis içre jāleler yaġmış
Dilā aḳçeyle dolmış ol benüm zerrīn çerāgumdur

4. Ne ulu devlete irdüm beni gör iy şeh-i ḫūbān
Seg-i kūyuŋla yār oldum ḳapuŋ şimdi yataġumdur

5. Felekde iy ZÜLĀLĪ şehr-i yār-ı kişver mi mihrüm
Yanumca māh ile mihr-i münīr iki ṣulaġumdur

0107.

Mefā‘īlün Mefā‘īlün Fe‘ūlün
Hezec + - - - / + - - - / + - -

1. Şehā ḳapuŋda bendeŋ oldı Elḳās
Ḳara baġrın ḳızıl yaş itdi Ṭahmās

2. Sa‘ādet ḫātemin gördi elüŋde
Süleymānsın saŋa rām oldı ḫannās

3. ‘Acem feṭḥ olacaġın tīġüŋ ile
Ṭuyup Behrām ilen Sām itdiler yās

0106. ·21[a]
0107. ·21[a]

4. Şehā sen nāṣir-i şer‘-i nebīsin
Saŋa fermān-ber olmışdur ḳamu nās

5. Güneş bāş egmedigüyçün ṭapuŋa
Kesilmez gerdeninden tīġ-i elmās

6. Ṣafālar geldi ġamlar gitdi ŞEMSī
Göŋül āyinesinde ḳalmadı yās

0108.

Mef‘ūlü Mefā‘īlü Mefā‘īlü Fe‘ūlün

Hezec – – + / + – – + / + – – + / + – –

1

Ḫātıŋ gibi bir ḫūb güzel görmediler nās
Ḳapuŋda ḳul oldı nice Maḥmūd ile Ayās
Ben bendeŋ içün şimdi ṭutar sevdigüm il yās
İy ḥüsn ilinüŋ şāhı eyā ḥażret-i İlyās

2

Çün ḳāmetüŋi ḥażret-i Ḫaḳḳ ḳıldı ser-efrāz
Dilberler arasında seni eyledi mümtāz
Gel itme hümāsun güzelüm zāġ ile pervāz
İy ḥüsn ilinüŋ şāhı eyā ḥażret-i İlyās

3

Şīrīn lebüŋüŋ yādına iy ḫusrev-i ‘ālem
Ferhād gibi ben tīşe-i miḥnet-i ḳarzem
Sen olıcaḳ dünyede olmaya baŋa ġam
İy ḥüsn ilinüŋ şāhı eyā ḥażret-i İlyās

4

‘Ālemde güzel olmaya şāhum saŋa beŋzer
İy beŋleri fülfül ṣaçı sünbül lebi sükker
Ḳapuŋda ḳul oldı niçe Cemşīd ü Sikender
İy ḥüsn ilinüŋ pādişāhı ḥażret-i Āyās

0108. ·21[a]

5

Bu ḫaṭṭ ile bu ḫāl ile bu kākül-i miskīn
Öldürmege ben ‘āşıḳı eylerler imiş kīn
Şīrīn lebüŋüŋ teşnesidür ḤIŻRĪ-yi miskīn
İy ḥüsn ilinüŋ şāhı eyā ḥażret-i İlyās

0109.

Fā‘ilātün Fā‘ilātün Fā‘ilātün Fā‘ilün

Remel – + – – / – + – – / – + – – / – + –

1. Ġaret-i dīn iden ancaḳ zülf-i ‘anber-bū degül
Ḫaṭṭ-ı ḫālüŋ daḫı kāfirler durur bir bu degül

2. Ḫ̆āb-ı nāz itdügine ol terk-i mestüŋ iy göŋül
Zinhār aldanmaġıl kim fitnedür uyḫu degül

3. ‘Işḳ bāzārında bir dīvāne gördüm çaġırur
Leylā zencīrine Mecnūn olmayan uşlu degül

4. Derd ile aġladıġum hey teraḥḥum eyle kim
Ḥasret ile gözlerümden ḳandur aḳan şu degül

5. Birbirine baş çatup mekr itmek ister gözlerüŋ
Ḳara baḫtumdur benüm cāẕudur ol ebrū degül

6. Aşılursam sünbülinden virmeye bir mū baŋa
Ölür isem cānuma bū virmeye bir mū degül

7. İy NECĀTĪ çün olur Mecnūn ile hem-dem ġazāl
Baŋa n’içün āşinā ol gözleri āhū degül

0109. ·21[b]

0110.

Fā‘ilātün Fā‘ılātün Fā‘ilātün Fā‘ilün

Remel – + – – / – + – – / – + – – / – + –

1. Gülşen-i hüsnünŋde ṭāvūṣ-ı zülfüŋ bāl açar
   Ṭāli‘üm mes‘ūd olur baḫtum aŋa iḳbāl açar

2. Dāl-ı devlet gösterür zülf-i dil-āvīzüŋ senüŋ
   Cān cemālüŋ muṣḥafından her ḳaçan kim fāl açar

3. Yüzüŋi göstermesün aġyāra zülfüŋ key ṣaḳın
   Mār olan şeyṭāna cennet ḳapusın derḥāl açar

4. Sāḳiyā göŋlüm ḳarardı luṭf idüp bir būse vir
   Ḳayġulu ḫāṭırları dirler şarāb-ı āl açar

5. Dilberā ḫāl-i lebüŋ rāz-ı dehānuŋ ḳıldı fāş
   Şöyle kim esrār-ı ḳalbi noḳṭa-i remmāl açar

6. Nite kim ẓulmet çerāġuŋ rūşenāsun arturur
   Reng-i ruḫsārı gerek zülfiyle ḫaṭṭ u ḫāl açar

7. Şād olur olsa NECĀTĪ işigüŋe rūy-māl
   Ehl-i dünyā gibi kim göŋlini rūy-ı māl açar

0111.

Fā‘ilātün Fā‘ilātün Fā‘ilātün Fā‘ilün

Remel – + – – / – + – – / – + – – / – + –

1. Ṭurre-i ṭarrārı şanmaŋ ẓulme şimdi başlar
   Yol başup beller alup dā’im keserler başlar

2. Çīn zülflerin görenler sen Ḫıṭā-yı beççenüŋ
   Ḳıl ḳalemlerin el ucıyla ṭutar naḳḳāşlar

3. Baḳmaz oldı ben gedāya işigüŋde itlerüŋ
   Gerçi yıllardur ki bir yaştuġa ḳoruz başlar

0110. ·21[b]
0111. ·22[a] Mahlas beyti eksiktir. Necātī’ye aittir.

4. İnkisār ide diyü peykān-ı derdin çekmişem
Ṣabr eliyle bağruma basṣam olurdı daşlar

5. Dembedem ‘ışḳ u ṭarab bülbüllerin ṣayd itmege
Dāne sāġar dām olupdur ḫalḳa-i evbāşlar

0112.

Fā‘ilātün Fā‘ılātün Fā‘ilātün Fā‘ilün
Remel – + – – / – + – – / – + – – / – + –

1. Gülşen-i ‘ışḳuŋda āh u nāle bülbüldür baŋa
Sīnem üzre zaḫm-ı peykānuŋ ḳızıl güldür baŋa

2. Dembedem bülbül gibi ben zār zār aġlayayın
Sen feraġāt gülşeninde ‘ālem-i güldür baŋa

3. Göŋlümüŋ vīrāne olduġını kimden dutayın
Çünki bu bendi geçen ol ṣaç-ı sünbüldür baŋa

4. Eşk-i sīm-i ruy-ı zerden incine ṣanma beni
‘Işḳ yolında begüm bunlar tecemmüldür baŋa

5. Dilberā benlik şarābını ḳo ḫüsn def‘ itmege
Vaṣf-ı ḫālüŋ düşmez aġzumdan ḳaranfildür baŋa

6. İy NECĀTī nice ṣabr idem ki dildāruŋ işi
Gāh nāz u geh tekebbür geh teġāfüldür baŋa

0113.

Mef‘ūlü Fā‘ilātü Mefā‘īlü Fā‘ilün
Muzāri‘ - - + / - + - + / + - - + / - + -

1. Ġamzeŋ oḳını gāh dile gāh cāna at
İy ḳaşları kemān iki başdan nişāna at

2. Ṣandūḳasında göŋlümüŋ olsun göŋül nişān
Ögret elüŋi gel berü ta‘līm-ḫāne at

0112. ·22[a]
0113. ·22[b]

3. Luṭf eyle ‘aḳs-i ‘ārıżuŋı yaşlu gözüme
Dirler ki eyle ilüŋi āb-ı revāna at

4 Çün serv-i dōst nāz ile gülşende ṣalınur
İy bāġ-bān çınāruŋ elin al yabāna at

5. Beŋzetdilerse çihre-i dildār a iy güneş
Şevḳ ile germ olup külāhuŋ āsmāna at

6. Ġamdan ḫalāṣ ister iseŋ gel NECĀTīyā
Dil ḳur‘asını cām-ı mey-i erġavāna at

0114.

Mef‘ūlü Fā‘ilātü Mefā‘īlü Fā‘ilün
Muzāri‘ - - +/- + - +/+ - - +/- + -

1. Bildüŋ ki ben ölicek dil ü cān saŋa çıḳar
Anun içün didüŋ ki ölürseŋ baŋa çıḳar

2. Ġarḳ olmadın gözüm yaşı baḥrına fülk-i ten
İy bād-ı şurṭa gel bizi al bir yaŋa çıḳar

3. Gülzāra ġonçe yüzüŋ beŋzetse itme ‘ayb
Yaŋılmaġıla anca aġızdan ḫaṭā çıḳar

4. İy māh-çihre ‘āşıḳuŋ āhından it ḥaẕer
Bilmez misün ki göklere tīr-i du‘ā çıḳar

5. Öyküdi çünki la‘lüŋe ḳalsun ayaḳda mey
El üzre ṭutma yirini bilmez başa çıḳar

6. Her dilde arasaŋ bulınur ‘ışḳdan eṣer
Her ṭopraġı ki ḳazsalar elbette mā’ çıḳar

7. Bu ḫalḳ ile NECĀTī nice itsün iḫtilāṭ
Her kimi söyledürse saŋa mübtelā çıḳar

0114. ·22[b]

0115.

Mefā‘īlün Mefā‘īlün Fe‘ūlün

Hezec + - - - / + - - - / + - -

1. Çınāruŋ ḳadd-i yār-ı nisbeti var
   Eli yufḳa velī ḫoş himmeti var

2. İki şīşe gözüm izüŋ tozından
   Ṭolısar āḫir ammā sā‘ati var

3. Lebüŋe beŋzedügiçün mey-i nāb
   El üstinde ṭutarlar ḥörmeti var

4. Elüŋ debret yürüt sāḳī ayaġı
   Ki devrānuŋ be-ġāyet sür‘ati var

5. Ṣarardur beŋzüni zāhid velīkin
   Riyāżetle degüldür ‘illeti var

6. Ayaġuŋa yüzün sürür NECĀTÎ
   Eyü varur başında devleti var

0116.

Fe‘ilātün Mefā‘īlün Fe‘ilün

Ḫafīf + + – – / + – – – / + + –

1. Ẕeḳan-ı yārda vefā n’eyler
   Ser-nigūn-ı çāh içinde mā’ n’eyler

2. Dimedüŋ yād idüp beni bir gün
   ‘Aceb ol derde mübtelā n’eyler

3. Bülbülüŋ dūd-ı āhı iy yüzi gül
   Göresin ‘āḳıbet saŋa n’eyler

4. Hele derd ü belāya ṣabr idelüm
   Görelüm ṣoŋ ucı Ḫudā n’eyler

0115. ·23[a]
0116. ·23[a]

5. Şol çemende NECĀTī gide fiġān
‘Andelīb-i süḫan-serā’ n’eyler

0117.

Mef‘ūlü Mefā‘īlün Mef‘ūlü Mefā‘īlün

Hezec – – + / + – – – / – – + / + – – –

1. La‘l-i güher-engīzüŋ şeker-şiken olmışdur
Gīsū-yı dil-āvizüŋ misk-i Ḫoten olmışdur

2. Ḫāl-i ruḫ-ı dildāruŋ ol bir ḳara ḳulluḳcı
Şol Mıṣr’a ‘azīz olmaḳ yā Rabb neden olmışdur

3. İy Rūm’a ‘aḳīk-i altun ṣaḳın ki ziyān eyler
Ḳanlu yaşum evcinden ‘ālem leyin olmışdur

4. Yā Rab ne cemāl olur bu çihreŋe müştāḳı
‘Īd ayı gibi dā’im her merd ü zen olmışdur

5. Ḫusrev ideli himmet bī-çāre NECĀTīye
Şeyḫī gibi eş‘ārı ḫūb u Ḫoten olmışdur

0118.

Mef‘ūlü Fā‘ilātü Mefā‘īlü Fā‘ilün

Muzāri‘ - - + / - + - + / + - - + / - + -

1. ‘Āşıḳ ḳaçan ki nāvek-i āh-ı seḥer çeker
Göŋülde mihr ü māh yüzine siper çeker

2. Gāhi kemān ü miḥnet ü gāhi ḫadeng-i āh
Meydān-ı ġamda ‘āşıḳ-ı miskīn neler çeker

3. Bir gün sen āfitāba muḳārin olam diyü
Māh-ı felek yıluŋ on iki ayı sefer çeker

0117. ·23[a]
0118. ·23[b]

4. Aṣbārı dār-ı zülfüŋe bir kezden it ḫalāṣ
Cellādı-ı ġamze bizi nice bir iler çeker

5. Zülfüŋ ki ‘ārifāne egilüp öper lebüŋ
Bir rinddür ki cām-ı şarābı çöker çeker

6. Rāz-ı lebüŋi mest-i gözüŋden ṣorar göŋül
Nāzüglük ile aġzını arar ḫaber çeker

7. Rāġıb görür füsūn ile zülfüŋ kemendini
Anuŋ içün NECĀTĪ bu deŋlü gerer çeker

0119.

Mefā‘īlün Mefā‘īlün Mefā‘īlün Mefā‘īlün

Hezec + - - - / + - - - / + - - - / + - - -

1. Yüzüŋ gülzārına sünbül ṣaçuŋ hīç kim niḳāb olmaz
Çerāġ-ı meclis-efrūza zalām-ı şeb ḥicāb olmaz

2. Girersen ḳo ṣabā zülfüŋ ruḫuŋdan iy kīş-i cennet
Güneş yüzinde nev-rūz olıcaḳ dirler seḥāb olmaz

3. Didüm yoluŋda iy dilber ne çoḳ ‘āşıḳ ölmişler
Didi Ka‘be ṭarīḳinde ölenlere ḥisāb olmaz

4. Ḳaçan lāyıḳ olur ehl-i ṣafā bezmine şol kimse
Ki ḥasret odına baġrı döne döne kebāb olmaz

5. Hidāyet nūrına māni‘ degüldür cām-ı yāḳutī
Ki ṣırça ḥā’il-i ferr-żiyā-yı āfitāb olmaz

6. Ḫaṭ-ı sebzüŋe olmaya semīz-dem nār-ı ḫaddüŋe
Muḥaḳḳaḳ yansur oda şu kim ehl-i kitāb olmaz

7. Gözi yaş ile gitsün ḳoŋ NECĀTĪ kūy-ı dildāre
Bilürsiz Ka‘be yollarında iken daḫı āb olmaz

0119. ·23[b]

0120.

Fā‘ilātün Fā‘ılātün Fā‘ilātün Fā‘ilün

Remel – + – – / – + – – / – + – – / – + –

1. İtmedi āhum eṣer iy gözleri āhū saŋa
   Bī-vefā dildār imişsün dōstum yā hū saŋa

2. Hey vefāsuz yaŋılup mihr ü vefā ḥarfin oḳı
   Nice bir cevr ü cefā ögrenmek oldı ḥū saŋa

3. Oḳ gibi ṭoġruyam yoluŋda ammā kim raḳīb
   Egri sözler söylemişdür iy kemān ebrū saŋa

4. İy gönül ‘ışḳ odına yanmaḳ saŋa oldı naṣīb
   Di gözüm mihrinde ol māhuŋ ḥarām uyḫu saŋa

5. İy NECĀTī vazgel ol serve hevā-ṣār olmadın
   Hey neler itmiş durur bilmez misün ah o saŋa

0121.

Fā‘ilātün Fā‘ılātün Fā‘ilātün Fā‘ilün

Remel – + – – / – + – – / – + – – / – + –

1. İtmeyince sen boyı serv-i revānı kendümüŋ
   İy yüzi gül bilmedüm va’llāhi cānı kendümüŋ

2. Ḳāmetüŋ gördüm ḳıyāmetler ḳopardum ‘āḳıbet
   Eyledüm sen fitne-i āḫir zamānı kendümüŋ

3. Şem‘ gibi ben ölince yanayın ḳoŋ yanayın
   Maḥv olınca dünyede nām ü nişānı kendümüŋ

4. İşbu ‘ışḳ-ı pākdan bi’llāhi ṣūfī saŋa ne
   Işṣısı vār ise dildāruŋ ziyānı kendümüŋ

5. Nesne görinmez NECĀTī orta yirdekine hīç
   İdemedüm gitdi ol nāzüg miyānı kendümüŋ

0120. ·23[b]
0121. ·24[a]

0122.

Fā‘ilātün Fā‘ılātün Fā‘ilātün Fā‘ilün

Remel – + – – / – + – – / – + – – / – + –

1. Ayru düşdüm dōstlar serv-i bülendümden benüm
   Rāstı ben böyle ummazdum efendümden benüm

2. Dest-i ḥasret ġam belāsın geydürelden egnüme
   Ḥaḳ bilür kim yigrenürem kendi kendümden benüm

3. Nice kez ol serv-i ser-keş gördi ayaḳlar raḳīb
   Dimedi bir kez elüŋ çek derdmendümden benüm

4. Bendler geçdi baŋa zülf-i siyāh-ı dōst kim
   Ḫalḳ-ı ‘ālem pend olurlar şimdi bendümden benüm

5. İy NECĀTī baŋa bu devlet yiter kim ehl-i derd
   Tāzeler cānını şi‘r-i dil-pesendümden benüm

0123.

Mefā‘īlün Mefā‘īlün Mefā‘īlün Mefā‘īlün

Hezec + - - - / + - - - / + - - - / + - - -

1. Baŋa mülk-i ‘adem yig durur bu külbe-i ġamdan
   Ki cānum cevr-i cānān ile bīzār oldı ‘ālemden

2. Cehennem ḥālini görmiş gibi şerḥ itdi bir vā‘iẓ
   Firāḳ-ı dōstān āfet gibi geldi cehennemden

3. Nigārā dāne-i ḫālüŋ ḳoyup uçmaġa meyl itmek
   Ma‘āẕ-Allāh ma‘āẕ-Allāh bu ma‘nī gelmez adumdan

4. Esirgeyüp gözüŋ birḳaçı oḳ olmışdur gögsüme
   Kemān ebrūlaruŋ bir bir çıḳardı anı arḳamdan

5. Perī yüzlü güzeller hep senüŋ aġzuŋa baḳarlar
   Begüm saŋa Süleymānluḳ müsellemdür bu ḫātemden

0122. ·24[a]
0123. ·24[b]

6. NECĀTĪ cenneti zāhid ögüp göklere çıḳarsa
Yirini bekleyen yigdür meṣeldür mā-teḳaddümden

0124.

Fā‘ilātün Fā‘ılātün Fā‘ilātün Fā‘ilün

Remel – + – – / – + – – / – + – – / – + –

1. Ayru düşdüm dōstlar serv-i bülendümden benüm
Rāstı ben böyle ummazdum efendümden benüm

2. Geydürelden dest-i ḥasret ġam palāsın egnüme
Gīr ü gendüm yigrenürüm kendü kendümden benüm

3. Niçe kez ol serv-i ser-keş gördi ayaḳlar raḳīb
Dimedi bir kez ki el çek derdmendümden benüm

4. Bendler geçdi baŋa zülf-i siyāh-ı dōst kim
Ḫalḳ-ı ‘alem pend olurlar şimdi bendümden benüm

5. İy NECĀTĪ baŋa bu devlet yiter kim ehl-i derd
Tāzeler derdini şi‘r-i dil-pesendümden benüm

0125.

Fā‘ilātün Fā‘ılātün Fā‘ilātün Fā‘ilün

Remel – + – – / – + – – / – + – – / – + –

1. La‘l-i şīrīnüŋ görüp n’ola atarsam cān aŋa
Kim göricek kendü cānum gibi ḳaynar ḳan aŋa

2. Açılur genc-i cemālüŋden geleydi zülfiŋüŋ
Gūyiyā efsūn oḳur urur ṣabā pinhān aŋa

3. Tāra döndi cismüm ider zaḫm-ı tīrüŋden fiġān
Ṣanasın mıżrāb olupdur āhenīn peykān aŋa

4. Şem‘-i ruḫsāruŋ getürmek olur idi ortaya
Zülf-i ẓālim nisbet idüp urmasaydı yan aŋa

0124. ·24[b]
0125. ·24[b]

5. Ḥüsn-i eyvānın güneşden yüce yapmışdur o māh
Āh kim iremez kemend-i nāle vü efġān aŋa

6. Zülf-i çevgānun görüp ḫurşīd ṭobun didi kim
Hāy iŋen germ olmasun virdüm ise meydān aŋa

7. Ġamze-i ḫūn-rīzine dil virme cān bāzārıdur
İy NECĀTī dilber oġlandur gelür āsān aŋa

0126.

Mef'ūlü Mefā'īlü Mefā'īlü Fe'ūlün

Hezec – – + / + – – + / + – – + / + – –

1. Ben ḫaste içün la'l-i leb-i gül-şekerüŋ var
Ben müflis içün zer kemer-i sīm berüŋ var

2. Bir daḫı benüm sencileyin pādişāhum yoḳ
İy dōst senüŋ niçe benüm gibilerüŋ var

3. Aġyār dikendür eger andan üzülürseŋ
İy ġonçe-dehen gül gibi baş üzre yirüŋ var

4. İy dil ya ser-i zülf çeker ya ṣu ya ṭopraḳ
Bāri hele yār işigüne bir çekerüŋ var

5. Nergis gibi göz dikmiş idüm izi tozına
Bir kez dimedi suḫte ḥaḳḳ-ı naẓaruŋ var

6. Didüm ki müjek tīrine sīnem siper olsun
Taḥsīnler idüp didi NECĀTī cigerüŋ var

0127.

Mef'ūlü Fā'ilātü Mefā'īlü Fā'ilün

Muzāri' - - + / - + - + / + - - + / - + -

1. İy ḳaşı yay olan beni iŋletme ḳıl ḥazer
Kim āhum oḳı na'l-i hilāle eyler güzer

0126. ·25[a]
0127. ·25[a]

2. Ben saŋa ḥālüm aġladuġum zaḥmet olmasın
Bir ḫaste kim ṭabīb gelse derdini döker

3. Ṣıçrar yüzüme yapışur andaḳ gözüm yaşı
Sen māhı ḳoyup ider isem mihre bir naẓar

4. Varup ḥarīm-i kūyuŋa yüzüŋi görmeyen
Sa‘y ile nūr göremedük ḥācıya döner

5. Ṭoġrulducaḳ NECĀTīden ayruġa tīrüŋi
Allāh bilür ki ḫaste gönülden neler geçer

0128.

Mef‘ūlü Fā‘ilātü Mefā‘īlü Fā‘ilün
Muzārı‘ - - +/- + - +/+ - - +/- + -

1. Şol ‘āşıḳuŋ ki dilber-i zībā-cemāli var
Şād olsun ol hemīşe ki dünyāca mālı var

2. Aḫşāma dek maḥalleŋi ṭolanur āfitāb
Her kim görürse dir ki şunuŋ bir zevāli var

3. Luṭf eyle iy ṭabīb buyur zaḥmeti götür
Dil derdmendinüŋ bu gün ayruḳsı ḥāli var

4. Bülbüllerüŋden iy leb-i ġonçe yaŋaġı al
Āl itme bize gülşen-i ḥüsnüŋe ālı var

5. Bedr-i münīr gün yüzüŋe ḳarşu gelmedi
Noḳṣānını bilenlerüŋ olsun kemāli var

6. İy dōst leblerüŋ ile ḳaddüŋe ney-şeker
Öykündi aŋa gerçi ne dādı ne dālı var

7. Gāhī dehānuŋ aldı ele ki miyānuŋ
Yine NECĀTī oŋmaduġuŋ ne ḫayāli var

0128. ·25[b]

0129.

Mef‘ūlü Fā‘ilātü Mefā‘īlü Fā‘ilün

Muzāri‘ - - + / - + - + / + - - + / - + -

1. Cām-ı şarāb-ı ‘ışḳa Cem degül miyüz
   Bezm-i ġamuŋ ṣafāsına ḫurrem degül miyüz

2. Bāġ-ı ruḫuŋda dāne-i ḫālüŋe iy perī
   Meyl eylesek ‘aceb midür ādem degül miyüz

3. Ger ẕerre-vār itmege ol āfitāba meyl
   Bir ẕerreden bu yolda daḫı kem degül miyüz

4. Bezm-i neşāṭa n’içün eletmez beni raḳīb
   Çeng-i ġamuŋda nāy ile hem dem degül miyüz

5. Dilber cemāl-i vaṣfın idelden NECĀTîyā
   Üslūb-ı naẓm içinde müsellem degül miyüz

0130.

Fā‘ilātün Fā‘ilātün Fā‘ilün

Remel – + – – / – + – – / – + –

1. Çünki yār aġyār ile dem-sāzdur
   Baŋa günde biŋ kez ölmek azdur

2. Ġamzeŋüŋ itdüklerin zülfüŋ bilür
   Gice[ler] uġrılara hem-rāzdur

3. Dürlü dürlü derde uġradan beni
   Ḳalb-i mā’il çeşm-i şāhid-bāzdur

4. Çoḳ cefā eyler bilüp çoḳ sevdigüm
   N’ola n’ola baŋa bu da azdur

5. Nice bir yile yaŋunca it raḳīb
   Gel bizümle git raḳībi azdur

0129. ·25[b]
0130. ·25[b]

6. Ġuṣṣadan maḫlaṣ dilerseŋ iy göŋül
Aduŋı dīvān-ı ‘ışḳa yazdur

7. Ol gözi mestānenüŋ itdüklerin
İy NECĀTī cevr ṣanma nāzdur

0131.

Mef‘ūlü Fā‘ilātü Mefā‘īlü Fā‘ilün
Muzāri‘ - - +/- + - +/+ - - +/- + -

1. Ḳanlara döndi göz yaşı iy bī-vefā yetiş
Bir dürlü daḫı oldı geçen mācerā yetiş

2. Ẓulmetde ḳaldı ṭālib-i Mā’ül-ḥayāt-ı ‘ışḳ
İy Ḫıżr-ı dil-nevāz ü Sikender-liḳā yetiş

3. Derdüm ḳatīdür āfet-i hicrān-ı yār ile
Dermān it iy ecel demidür gel baŋa yetiş

4. Pend-i refīḳ ü ṭa‘n-ı raḳīb aldı araya
Ortada żāyi‘ oldı dil-i mübtelā yetiş

5. Ben derdmende itmiş idüŋ va‘de-i vefā
Luṭf eyle va‘de irmeden iy dil-rubā yetiş

6. Hep ümmet-i Muḥammed olanlar esirgedi
Vaḳti durur NECĀTīye gel Muṣṭafā yetiş

0132.

Fā‘ilātün Fā‘ilātün Fā‘ilātün Fā‘ilün
Remel – + – – / – + – – / – + – – / – + –

1. Nār-ı ḫaddüŋ ḥasretiyle sīnesine çekdi dāġ
Lāle daḫı māh-ı mihr-efrūzdan yaḳar çerāġ

2. Olalı sen yāra aġyār-ı bed-endīşüm yaḳīn
Miḥnet ü derd oldı işüm işidenlerden ırāġ

0131. ·26[a]
0132. ·26[a]

3. Dilberā vuṣlat güninde eyleme būseŋ dirīġ
Dōstum bayrām olıcaḳ bādeye olmaz yasāġ

4. Nāṣıḥuŋ bārid sözinden üşüdüŋse dōstum
Sīneme gel kim senüŋ içün germ olupdur bu otāġ

5. Bezm-i ḥüsnüŋe ıraḳdan baḳar iken mihr ü māh
Kendözin bilmezlük ile ortaya atar çerāġ

6. Ġabġabuŋda ḫāl-i ‘anber-bāruŋı görüp didüm
‘Āşıḳına ṣunmaġ içün eylemiş sīb üzre ṭāġ

7. Tīr ü ḫançer çekme ġamzeŋden NECĀTĪ ḳaṣdına
Bir ḳarınca ḳatline lāzım degül bunca yarāg

0133.

Mef‘ūlü Mefā‘īlü Mefā‘īlü Fe‘ūlün

Hezec – – + / + – – + / + – – + / + – –

1. Göster yüzüŋi cevr ü cefā eyleme çoḳluḳ
İy māh yaraşmaz güneşe ki ide ṣovuḳluḳ

2. Çün virdi ḳadd ü zülfüŋe dil mekteb-i ġamda
Gūyā ki elif-lāma çıḳup itdi ḳonuḳluḳ

3. Aġzuŋla bilüŋ ḥaṣṣaṣıdur ġuṣṣamuz ancaḳ
Var ise naṣīb oldı ezelden bize yoḳluḳ

4. Gül ruḫlarıŋuŋ ṣevḳi yaşum ḳana boyadı
Olur çü bahār irse ṣularda bulanıḳluḳ

5. Biŋ siḥr ider naġmede bülbül gül açılmaz
Bād-ı seḥer itdi meger ortada ṣovuḳluḳ

6. Ġamzeŋ dir imiş hecrden aġladı NECĀTĪ
Ol kāfiri görince virür ḳana ṭanıḳluḳ

0133. ·26[b]

0134.

Mef‘ūlü Fā‘ilātü Mefā‘īlü Fā‘ilün

Muzāri‘ - - +/- + - +/+ - - +/- + -

1. Gül muṣḫafın açdı ṣabā yili varaḳ varaḳ
   ‘Işḳ āyetini oḳudı bülbül sebaḳ sebaḳ

2. Hecrüŋle gökde mihr içer zehri ṭās ṭās
   Ḳahruŋla yirde lāle yudar ḳan çanaḳ çanaḳ

3. Cān gülşeninde zülf-i ‘iẕāruŋ hevāsına
   Reyḥān deste deste semenler ḳucaḳ ḳucaḳ

4. Göreydi lāle ḫaddüŋi bu vech ile senüŋ
   Sögeydi ġonçe aġzına bülbül varaḳ varaḳ

5. Gülzār-ı ḥüsn içine düşüp gezse gözlerüm
   Āhū gözüŋ yataġın ararlar bucaḳ bucaḳ

6. Vaṣf-ı ruḫuŋla yazmaġa şi‘rin NECĀTīnüŋ
   Kāġıd dutar elde çiçekler ṭabaḳ ṭabaḳ

0135.

Fā‘ilātün Fā‘ilātün Fā‘ilātün Fā‘ilün

Remel – + – – / – + – – / – + – – / – + –

1. Gelmemişdür gelmeyiser döneli devr-i felek
   Sencileyin göŋli ḳatı bencileyin cānı bek

2. Yıkılurdı seyl-i eşkümden binā-yı kā’ināt
   Olmasaydı dūd-ı āhum göklere yir yir direk

3. Geh cefāsı ḥükm ider mülk-i dile geh ġamzesi
   Ol iki ẕālim bu bir tīmāra oldı müşterek

4. Cevre ḳatlanur diyü yaşumı seyl-āb eyleme
   Şu yimekde şeker ile bir degül midür nemek

0134. ·26[b]
0135. ·27[a]

5. Ḥüsniŋüŋ hengāmesin ṭurup temāşā ḳılmaġa
Yir bulınmayup felek ṭāsına çıḳdı her melek

6. İtlerüŋe yalvaranlar işigüŋde yir bulur
Menṣub-ı ʻālīdür ol olmayıcaḳ olmaz dilek

7. Zülfüŋ ucından NECĀTīnüŋ neler çekdügini
Biŋ yıl olsa ʻömri biŋde bire olurdı demek

0136.

Feʻilātün Feʻilātün Feʻilātün Feʻilün

Remel + + - - / + + - - / + + - - / + + -

1. Şöyle ṣūret virür āyineye vech-i ḥasenüŋ
Kim yüzin görse getürür ṣalavāt āyinenüŋ

2. Lebiŋüŋ ḫaṭṭı ṣaḥīḥ olmaduġı içün cānā
Ḳalem-i ṣunʻ ḳomış noḳṭa-i şekdür dehenüŋ

3. Başın ortaya ḳoyup laʻlüŋe ḳaṣd itse şeker
Saḫt olur işidüben kanda ʻaḳīḳi yimenüŋ

4. Ben boyın kim göricek zülf-i semen-sāŋı nesīm
Egmedük dil ḳomaya ṭurra-ı ʻanber-şikenüŋ

5. Vah ki vuṣlat güheri düşmedi maḳṣūd iline
Güzelüm cān otı mıdur lebiŋüŋ ḫaṭṭı senüŋ

6. Ṣaḳınursın ḫaṭuŋı ḫaste göŋül miskinden
Düşdi dil zevraḳı girdābına çāh-ı ẕeḳanuŋ

7. Felege virme NECĀTī işigüŋ ol māhuŋ
Reşk-i gülzār-ı İrem’dür bilür iseŋ vaṭanuŋ

0136. ·27[a]

0137.

Fā‘ilātün Fā‘ılātün Fā‘ilātün Fā‘ilün

Remel – + – – / – + – – / – + – – / – + –

1. ‘Āşıḳ irdi ‘īd-ı vaṣla zāhid eyler daḫı şek
   Kimine yimek naṣīb olur kimisine emek

2. Dōstum la‘lüŋ temennāsı göŋülden gitmeye
   Gide gülden renk mülden şevḳ deryādan nemek

3. Dil ḫadengi ġamzeŋ ile pārelensün ġāyeti
   Sīnede bir ḳanlu peykānuŋ ḳoyam adın yürek

4. Şem‘-i meclis lāf-ı ḥüsn itmezdi ammā bu ṣabāḥ
   Ölicek ḫaste gibi sözin azıtdı giderek

5. Gün yüzüŋden ayda bir ṣafḥa yazar māh-ı münīr
   Girü her bir ṣafḥasında var bir iki yirde dek

6. Çoḳ zamāndur tīr-i āhı düşmen içün ṣaḳlaram
   Kim dimişler dōstum biŋ yıl yaraḳ bir gün gerek

7. Ayruġın ḳodı NECĀTĪ zülfüŋ eyler arzū
   Baġlamalu oldı bī-çāre ‘imād ipini çek

0138.

Fā‘ilātün Fā‘ilātün Fā‘ilātün Fā‘ilün

Remel – + – – / – + – – / – + – – / – + –

1. Āsmānīler giyüp gün gibi māhum gitme gel
   Göklere boyanmasun feryād ü āhum gitme gel

2. Hay esirge zülfiŋüŋ zencīrinüŋ şeydāların
   Ḳıyma kendü ḳullaruŋdur pādişāhum gitme gel

3. İy beni hecr ile ḫāk iden saŋa yalvarmaġa
   Başdan ayaġa dil olmışdur giyāhum gitme gel

0137. ·27[a]
0138. ·27[b]

4. Bu NECĀTī rūz u şeb derdüŋ ider idi ṭaleb
]Ben[elümle itdüm baŋa bildüm günāhum gitme gel

0139.

Mefā‘īlün Mefā‘īlün Mefā‘īlün Mefā‘īlün
Hezec + - - - / + - - - / + - - - / + - - -

1. Ġanīdür ‘ışḳ ile göŋlüm ne mālum ne menālum var
Ne vaṣl-ı yāra ḫandānam ne hicrāndan melālum var

2. Ne saġ olmaḳ murādumdur ne ölmekden ḳaçar göŋlüm
Cihānda ḫaste-i ‘ışḳ olalı bir ḫoşça ḥalüm var

3. Ben ol ḫaste-i ‘ışḳam kim yitürdüm ‘aḳl u idrāki
Ne ‘ālemden ḫaberdāram ne kendümden ḫayālüm var

4. Ne meyl-i Külbe-i Aḥzān ne seyr-i muḥabbet-i rindān
Ne ṭa‘n-ı zāhid ü nādān ne cengüm ne cidālüm var

5. Cihān fānīdür iy YAḤYĀ Hüve'l-Ḥayy u Hüve'l-Bāḳī
Degişmem aṭlās-ı çarḫa benüm bir ḫoşça şālum var

0140.

Fā‘ilātün Fā‘ilātün Fā‘ilātün Fā‘ilün
Remel – + – – / – + – – / – + – – / – + –

1. Nūş idüp göŋlüm şarāb-ı ‘ışḳı şeydāluḳ sever
Mest olup mecnūn olan elbette rüsvāluḳ sever

2. Bu cihān didükleri köhne serāyı n’eylesün
‘Ālem-i ‘ışḳ içre şol kim dest-i peymāluḳ sever

3. Eylemez baŋa hilāl ebrūsı ile merḥabā
Āh kim günden güne ol māh ġarrāluḳ sever

4. Vādi-i ḥayretde benden dūr olaŋ iy ‘aḳl u hūş
Bir ‘aceb ḥālet durur bu ‘ışḳ tenhāluḳ sever

0139. ·27[b]
0140. ·28[a]

5. Kūyuŋa geldükçe RAḤīMī nāle ḳılsa n'ola
Bülbül-i destān-serā gülşende gūyāluḳ sever

0141.

Müstef'ilün Müstef'ilün Müstef'ilün Müstef'ilün

Recez – – + – / – – + – / – – + – / – – + –

1. Cānā ciger-ḫūn eyleme ḳan eyle ḳanūn eyleme
Ḥālüm diger-gūn eyleme ḳan eyle ḳānūn eyleme

2. İy Mıṣr-ı ḥüsnüŋ Yūsuf'ı ḥālüm degül saŋa ḥayfā
İtmedigüŋ adum ṣafā ḳan eyle ḳanūn eyleme

3. İy lāle ḫaddi gül-'izār yoluŋda cān ḳıldum niṯār
Aġlatma beni zār zār ḳan eyle ḳanūn eyleme

4. Ġamzeŋ döker ḳanum meded almaḳ diler cānum meded
Devletlü sulṭānum meded ḳan eyle ḳanūn eyleme

5. Varma raḳībüŋ yanına ḳıyma SÜHEYLüŋ cānına
Göz göre girme ḳanına ḳan eyle ḳanūn eyleme

0142.

Fā'ilātün Fā'ilātün Fā'ilātün Fā'ilün

Remel – + – – / – + – – / – + – – / – + –

1. Künc-i ḥasret olmasun yā Rabb duraġı kimsenüŋ
Şu'le-i āh olmasun her şeb çeraġı kimsenüŋ

2. Vāy eger böyle yaḳarsa nār-ı dūzaḫ ādemi
Nār-ı fürḳat yaḳmasun baġrında dāġı kimsenüŋ

3. Ben gözümden gördügüm hem nāleden işitdügüm
Görmesün işitmesün gözi ḳulaġı kimsenüŋ

4. 'Işḳdan Ḥaḳḳ göŋlümüz bir laḥẓa ḫālī ḳılmasun
ẒĀTīyā āteşsüz olmasun ocaġı kimsenüŋ

0141. ·28[a]
0142. ·28[a]

0143.

Fā‘ilātün Fā‘ilātün Fā‘ilātün Fā‘ilün

Remel – + – – / – + – – / – + – – / – + –

1. Bu benüm sevdā-yı göŋlüm zülf-i ‘anber-sādadur
   Cān-ı ser-mestüm şarāb-ı la‘l-i rūḥ-efzādadur

2. Bülbülüŋ maḳṣūdı gül pervānenüŋ maṭlūbı şem
   ‘Āşıḳuŋ göŋli velī ol çihre-i zībādadur

3. Kūşe-i ebrūŋ ile ġamzeŋ ne remz eyler ‘aceb
   Kim serāser ḫalḳ-ı ‘ālem fitne vü ġavġādadur

4. Sāḳī-i bezm-i ezel bir bāde şundı ‘āleme
   Tā ebed ser-mest iden bu ‘ālemi ol bādedür

5. Dilberüŋ Leylā ṣaçı sevdāsınuŋ Mecnūn’dur
   Ṣanma iy ‘āḳil NEḤĀRīyi ḳuru ġavġādadur

0144.

Fā‘ilātün Fā‘ilātün Fā‘ilātün Fā‘ilün

Remel – + – – / – + – – / – + – – / – + –

1. Dil helāk sīne çāk ten kebāb olmış durur
   Hey vefāsuz raḥm ḳıl ḥālüm ḫarāb olmış durur

2. Gül yüzüŋde didüm iy dilber neden zülfüŋ siyeh
   Didi kim Çīn sünbülidür müşg-nāb olmış durur

3. Derd ile Ferhād ü Mecnūn vaṣfı kim şi‘rümdedür
   Sergüẕeştüm ṣorana anlar cevāb olmış durur

4. Ẓāhir olmaz şām-ı zülfüŋden żiyāsı ruḫlaruŋ
   Perde-i şeb ne ‘aceb şem‘e ḥicāb olmış durur

0143. ·28[b]
0144. ·28[b]

5. Ṣorıcaḳ cānā MÜDĀMī bende-i dil-ḫasteyi
Diyeler bir gün ki ol çoḳdan türāb olmış durur

0145.

Mefā‘īlün Mefā‘īlün Mefā‘īlün Mefā‘īlün
Hezec + - - - / + - - - / + - - - / + - - -

1. Bugün zünnār-ı zülfüŋçün baş egdürtmek Müselmān’a
Be hey ẓālim be hey kāfir düşer mi dīne īmāna

2. Çü ḫüsnüŋ irdi gözümde gören dir ‘aḳs-i ruḫsāruŋ
Bahār irişdi güllerine zeyn oldı peymāne

3. Ḫayāl-i zülfe gözümde ḳapaġı şānedür çeşmüŋ
Ki bu müjgānlarum iy dil olupdur aŋa dendāne

4. Didi ġam gitdi vaṣlumla nedür cismümde key dāġuŋ
Didüm yıllarla bellüdür ḳaçan bir yirde od yāne

5. Yeşiller giydi ṭūṭī veş MÜDĀMī gör o şeker-leb
Yaraşur sebz-pūş olmaḳ boyı serv-i ḫırāmāna

0146.

Mef‘ūlü Fā‘ilātün Mef‘ūlü Fā‘ilātün
Muzārī – – + / – + – – / – – + / – + – –

1. Şol dilber-i gül-endām bir ġonçe-i ter ancaḳ
Ṣalındugınca ḳaddi serv-i semen-ber ancaḳ

2. Dünyāyı rūşen itdi şevḳ-i żiyā-yı ḫüsni
Hey ne perī ne ādem nūr u muṣavver ancaḳ

3. Bū-yı hevā-yı zülfi ile ṣabā yilersin
Bencileyin senüŋ de ḫālüŋ mükedder ancaḳ

4. Nūş-ı zülāl-i la‘lüŋ virdi ḫayāt cāna
Ne şerbet ne cüllāb-ı ḳandı mükerrer ancaḳ

0145. ·28[b]
0146. ·29[a]

5. Dīvānını MÜDĀMīnüŋ oḳuyup didi yār
Ġarrā ġazeller ancaḳ vaṣf-ı güzeller ancaḳ

0147.

Mefā‘īlün Mefā‘īlün Mefā‘īlün Mefā‘īlün

Hezec + - - - / + - - - / + - - - / + - - -

1. Ḫarāb-ı ‘ışḳ olup iy dil fenā bul kim beḳā gelsün
Żarar var ise bu sūzumda ne ṣanursam baŋa gelsün

2. Cihān bezminde iy sāḳi yine ḳurı hevālara
Ṣarāb-ı ‘ışḳı nūş eyle ki rūḥān-ı ṣafā gelsün

3. Ḥarāret virdi çün kim ġam bu dīdem revzenin açdum
Nesīm-i bū-yı zülfüŋde birez başa hevā gelsün

4. ‘Acūze dehrüŋ etbā‘ın görüp pāyine yüz sürme
Cihānda merd-i ‘ışḳ ol ayaġuŋa pād-şā gelsün

5. Şeh-i ‘ışḳam cihān-ı mülk degül bir z̲erre yanumda
MÜDĀMī yüri cehd it saŋa da şöyle ġınā gelsün

0148.

Mefā‘īlün Mefā‘īlün Mefā‘īlün Mefā‘īlün

Hezec + - - - / + - - - / + - - - / + - - -

1. Miyān-ı yāra el urmaz dilā vazgel bu sevdādan
Görinmez ortada nesne ne ḥāṣıl ḳuru ġavġādan

2. Nice aŋlaya Mecŋūn’ı bu sevdādan ne kesb itdi
Kime keşf-i ḥicāb olmaz ṣafā-yı ‘ışḳı Leylā’dan

3. Görinen māh-ı nev ebrūlaruŋdan bir numūnedür
Yazılmış nūr ile levḥ-i felekde ṣan‘ Mevlā’dan

4. Ṣabā uçurdı zülfinüŋ ḳaddüŋden düşdi ruḫsāra
Ki ṣan ṭāvūs-ı ḳudsīler cināna indi Ṭūbā’dan

0147. ·29[a]
0148. ·29[a]

5. MÜDĀMĪ bāde veş çeşmüm ne ḳanlar ḳarar ‘ışḳında
Daḫı bir merḥabā görmez leb-i cām-ı muṣaffādan

0149.

Fā‘ilātün Fā‘ilātün Fā‘ilün

Remel – + – – / – + – – / – + –

1

Gelmez oldı nev-civānum yanuma
Baḳmaz oldı dīde-i giryānuma
Ḥasretüm ben bende ol sulṭānuma
Ayrıluḳ kār itdi muḥkem cānuma

2

Derd-i ‘ışḳuŋla ciger büryān olur
Dīde-i hecrüŋle gözüm giryān olur
Ḳorḳaram arada bir gün ḳan olur
Ayrıluḳ kār itdi muḥkem cānuma

3

Zülf-i āhum gibi giysün ḳareler
Aġlasun çeşmüm gibi āvāreler
Oluram bu derd ile bī-çāreler
Ayrıluḳ ḳār itdi muḥkem cānuma

4

Vādī-i ġamda gezerken serserī
Görüben āh itdi yıraḳdan dilberi
Çaġırup feryād iderdi ENVERĪ
Ayrıluḳ ḳār itdi muḥkem cānuma

0149. ·29[b]

0150.

Mef‘ūlü Mefā‘īlü Mefā‘īlü Fe‘ūlün

Hezec – – + / + – – + / + – – + / + – –

1. Dil oldugıçün ḳafle-i ‘ışḳ ile hem-rāh
   Āhum ile yaşum yire göge ṣıġmadı iy māh

2. Urduŋ yüzüme şevḳ ile bir ‘ālī ṭabanca
   İy māh nişānını görenler didi Allāh

3. Ḫāk itdi bugün dāmen-i nāmūsumı aġyār
   Bu ḥāleti gördi seg-i kūyuŋ didi vāh vāh

4. Od yaḳdı gelüp başına ḫurşīd-i cihān-tāb
   Öykündügiçün ḥüsnüŋe iy şāh-ı seher-gāh

5. Gördi gelür aġyār ile yārı didi ẒĀTī
   Biŋ dürlü belā ile gelürsin bize iy şāh

0151.

Fā‘ilātün Fā‘ılātün Fā‘ilātün Fā‘ilün

Remel – + – – / – + – – / – + – – / – + –

1. Bir perī ruḫsāre dil şem‘ini yandırdum yine
   Ben beni pervāne veş odlara yandırdum yine

2. Dün gice vardum o māhı menzilinde bulmadum
   Peyk-i āhı göklere ṭoḳuz dolandırdum yine

3. Āhum işitmiş uyanmış dün gice raḥm eylemiş
   Ḫamdü li’llāh devletüm şem‘in uyandırdum yine

4. Dōstlar dil baġladum bir serv-ḳaddüŋ ‘ışḳına
   Cū-yı ‘ışḳuŋ ṣāḳinüŋ benden boşandırdum yine

5. Oḳıdum la‘l-i lebi yār üzre bir şīrīn ġazel
   Ehl-i zevḳüŋ ẒĀTīyā aġzın ṣulandırdum yine

0150. ·29[b]
0151. ·30[a]

0152.

Fe‘ilātün Fe‘ilātün Fe‘ilātün Fe‘ilün

Remel + + - - / + + - - / + + - - / + + -

1. Mülk-i ġam içre gönül çün didiler şāh saña
   Nevbet-i şāhı yiter āh-ı seḥer-gāh saña

2. Gice gelmiyecegin meclis iy dil bilürüz
   Hele var görene yüzden ṭoġar ol māh saña

3. Cevr ile ‘āşıḳınuñ çünki tamām itdüñ işin
   Nesne eksükligün virmesün Allāh saña

4. Olmasaŋ ḥüsn ilünüñ sen güzelüm pād-şehi
   Mihr ü meh ḳurmazdı ḫayme vü ḫar-gāh saña

5. Ne gönül saña ‘iṭā var ne REVĀNīye vefā
   N’idelüm n’eyleyelüm āh baña vāh saña

0153.

Mef‘ūlü Mefā‘īlü Mefā‘īlü Fe‘ūlün

Hezec – – + / + – – + / + – – + / + – –

1. Ṭa‘n eyledigüñ ‘āşıḳa peymāne degül mi
   Ṣūfī gele inṣāf ide rindāne degül mi

2. Ḥūri didigüñ sāḳi-yi gül-çihreye beñzer
   Cennet didigüñ kūşe-i mey-ḫāne degül mi

3. Dest-i meye tesbīḥüñi ‘arż eyleme zāhid
   Destindeki her nuḳl anuñ dāne degül mi

4. Ben va‘de-i vaṣlına anuñ hīç inanam mı
   Şol ‘ahdine devr-i māhı cānāne degül mi

5. Bir dest-i şarābı götürüp gitdi REVĀNī
   Bi’llāhi anuñ her işi mestāne degül mi

0152. ·30[a]
0153. ·30[a]

0154.

Fā‘ilātün Fā‘ılātün Fā‘ilātün Fā‘ilün

Remel – + – – / – + – – / – + – – / – + –

1. Dilberā benden bu ġam kim minde bardur kimde bar
   Fürḳatüŋdin bu elem kim minde bardur kimde bar

2. Ḳoymadı minnet kim yüzümdin pāk hīç kimde bar
   Böyle ‘ışḳ-ı pāk hem kim minde bardur kimde bar

3. Baḫt anı ḳaṣrıġa ḳoymaz yoḫsa dūd-ı āhumdın
   Bu kemend-i ḫam-be-ḫam kim minde bardur kimde bar

4. Mezra‘-ı ‘īşum gögeridür hevā-yı āhumdın
   Yoḫsa yaşdın bunca nem kim minde bardur kimde bar

5. İy NEVĀYĪ gerçi cürmüm köp durur līkin bu nev
   Ḫusrev-i ṣāḥib-kerem kim minde bardur kimde bar

0155.

Mef‘ūlü Fā‘ilātü Mefā‘īlü Fā‘ilün

Muzāri‘ - - + / - + - + / + - - + / - + -

1. Rengīn varaḳlar ile dönüp gülsitāna çünki
   Ṭa‘n itdi ġonçe-lebler ile bu mestāne çünki

2. Rengīn şükūfeler gibi ṣaḥn-ı çemende ḫoş
   Gül gibi açılup oḳınur ‘ārifāne çünki

3. Ḫoşdur çemende her ṣanem lāle-ruḫuŋ gelüp
   Rengīn edā ile oḳuna nāz-gāne çünki

4. Meyl itdürüp ṣanemleri envā‘i reng ile
   Dā’im ḳoyınlarında ider āşiyāne çünki

5. Cānāncuġından ayru düşüp nār-ı fürḳate
   Oḳur firāḳ ü ḥasret ile ‘āşıḳāne çünki

0154. ·30[b]
0155. ·30[b]

6. Aldıḳça elüme tāzelenür derd-i dāġ
Yandurdı cānumı görem odlara yane çünki

7. Yaz ṭurma çünki ġazellerini çünki ʻABDīyā
Cānān ile muḥabbete oldı bahāne çünki

0156.

Mefʻūlü Fāʻilātü Mefāʻīlü Fāʻilün
Muzāriʻ - - + / - + - + / + - - + / - + -

1. Çün işigüŋde yāruŋ ben ḫākisāra yir yoḳ
Bildüm ki yirde gökde hergiz ḳarāra yir yoḳ

2. Bu şerḥa şerḥa sīnem göynüklerümle pürdür
Dāġ-ı cefāya hergiz iy māh-pāre yir yoḳ

3. Sensüz ḥayāt-ı cāvidānem ġāyetde müşkil ancaḳ
Gel hey ḳıyāmetüm gel bu intiẓāra yir yoḳ

4. Deryā-yı eşk-i çeşmüm ʻarż itdi mācerāyı
Ol serv-i nāz geldi didi kenāra yir yoḳ

5. Şehrinde ol perīnüŋ ṣıġmaz selāmet ehli
ŞEMʻī melāmet ol kim nāmūsı ʻāra yir yoḳ

0157.

Fāʻilātün Fāʻılātün Fāʻilātün Fāʻilün
Remel – + – – / – + – – / – + – – / – + –

1. Geçdi ʻömrüm ṣu gibi eşk-i revānum çaġlar
Acıyup deryālar aġlar ḥālüme ırmaġlar

2. Gün gibi göynüklerüŋden incinür ṣanma beni
ʻĀşıḳa altun beneklü cāmelerdür ṭāġlar

3. Gün ṭoġar ṣanmaŋ şafaḳdan ḥaşre dek Ferhād içün
Başına odlar yaḳup feryād iderler ṭāġlar

0156. ·30[b]
0157. ·31[a]

4. Ḳaralar giysün bulutlar gibi her dem aġlasun
Her kişi kim göŋlüni sünbüllerüŋe baġlar

5. Def gibi gögsüŋ dögüp feryād idersün ney gibi
ŞEM‘īyā göynüklerüŋ her dem cigerler ṭāġlar

0158.

Mefā‘īlün Mefā‘īlün Mefā‘īlün Mefā‘īlün
Hezec + - - - / + - - - / + - - - / + - - -

1. Benüm ‘ālemde iy meh-rū senüŋ bigi nigārum yoḳ
Ayaġuŋ ṭopraġı ḥaḳḳı ṭapuŋdan özge varum yoḳ

2. Ser-i kūyuŋ diyārumdur işigüŋ iti yārumdur
Ġarībem dōstum ayruḳ benüm yār u diyārum yoḳ

3. Beni redd eyleyüp itdüŋ raḳīb-i kelbe ‘izzetler
Dirīġā āsitānuŋda bir itce i‘tibārum yoḳ

4. Benüm cānān ile çün kim bütündür ‘ahd-i peymānum
Ṣınursa kāsesi çarḫuŋ ṣınsun inkisārum yoḳ

5. Ezelden ŞEM‘īyem sāḳī şarāb u bezme yār oldum
Cihāna ‘ışḳ ile geldüm benüm zühd ile kārum yoḳ

0159.

Fā‘ilātün Fā‘ilātün Fā‘ilātün Fā‘ilün
Remel – + – – / – + – – / – + – – / – + –

Bir leb-i ġonçe boyı serv-bülendüm var benüm
Bir ṣaçı Leylā’ya Mecnūnam kemendüm var benüm

Nāmını güft itmezem bi’llāhi andum var benüm
Rāżıyam Ḥaḳḳ rāḫı olsun bir efendüm var benüm

0158. ·31[a]
0159. ·31[b] Şiirin mahlas beyti eksiktir.

0160.

Mefā‘īlün Mefā‘īlün Mefā‘īlün Mefā‘īlün

Hezec + - - - / + - - - / + - - - / + - - -

1. Yiter nār-ı firāḳumdan bu cismüm içre cān yansun
   Bir āh idem ne yir ḳalsun ne gök cümle cihān yansun

2. Şerār-ı āteş-i āhum ḳo yaḳsun yir yir eflāki
   Yiter yir yandı bu oddan birez de āsmān yansun

3. Şu deŋlü yayayın cevr ü cefāŋı ‘āleme cānā
   Baŋa raḥm eyleyüp ḥālüm gören pīr ü cüvān yansun

4. Didüm bu Rūm-ı ḥüsnüŋden cihānı dutdı āteş
   ‘Arab yansun ‘Acem yansun ‘Irāḳ u Işfahān yansun

5. Didüm gül āb-ı vaṣluŋla sevindür nār-ı hicrānı
   Didi ḳo CAMİ‘Ī vaḳti degüldür bir zamān yansun

0161.

Fā‘ilātün Fā‘ılātün Fā‘ilātün Fā‘ilün

Remel – + – – / – + – – / – + – – / – + –

1. Döne döne üstüme peymāneler ḳan aġlasun
   Yana yana ḥālüme şem‘-i şebistān aġlasun

2. Dest-mālin gözlerüm yaşıyla gömgök ṣu idüp
   Ol bahār-ı ḥüsne ḳarşu ebr-i bārān aġlasun

3. Bunca demlerdür anı ḫūn-ı cigerle beslerüm
   Ḳanlar aġlarsa benümçün çeşm-i giryān aġlasun

4. Ben yetīmüŋ acıyup aġlarsa ḳanlu yaşına
   Baḥr-ı Ḳulzüm acısun deryā-yı ‘Ummān aġlasun

5. Aġlamaḳdan çıḳdı gözden ĀHĪ iy pīr-i ḫıred
   Demdür aġlarsa yetīm oldı oġlan aġlasun

0160. ·31[b]
0161. ·31[b]

0162.

Mefā‘īlün Mefā‘īlün Mefā‘īlün Mefā‘īlün

Hezec + - - - / + - - - / + - - - / + - - -

1. Nigārā çeşm-i fettānuŋ be-ġāyet ġamze-kār ancaḳ
   Cigerden tīr-i müjgānuŋ geçüp cāna ḳıyar ancaḳ

2. Güzellik cāme-ḫᵛābında yatup maġrūr-ı ḥüsn olma
   Naẓar ḳıl ḥāl-i ‘uşşāḳa ki ‘ālem bī-ḳarār ancaḳ

3. Raḳīb-i bed-liḳā cānā cihānda bulmamışken yir
   Neden aŋa bu ‘izzetler seg-i kūyuŋla yār ancaḳ

4. Cihānuŋ māl u mülkini virürseŋ ĀHīye almaz
   Ḥabībüm neden olmaduġı hemān būs u kinār ancaḳ

0163.

Fā‘ilātün Fā‘ilātün Fā‘ilātün Fā‘ilün

Remel – + – – / – + – – / – + – – / – + –

1. Baġrına ṭaşlar başup ben ḫaste içün ṭaġlar
   Ḳabrüm üzre ṣaçların çözmiş benümçün aġlar

2. Şöyle kerem itdi cünūn-ı nev-bahārı hüsn-i dōst
   Deşt-i ṣaḥrālarında zencīrin sürer ırmaġlar

3. Niçe bir ḳuçsun seni altun beneklü cāmeler
   Niçe bir yaḳsun beni bu ḳanlu ḳanlu dāġlar

4. Ben bu ġurbet-ḫāne-i fürḳatden eylerdüm sefer
   Yaşlarum ḳanlu ṣular gibi yollarumı baġlar

5. Ṣu gibi çaġlar geçer ĀHī güzellik çaġıdur
   Ṣanma ancaḳ sen beni eşk-i revānum çaġlar

0162. ˙31[b]
0163. ˙32[a]

0164.

Fā‘ilātün Fā‘ılātün Fā‘ilātün Fā‘ilün

Remel – + – – / – + – – / – + – – / – + –

1. Gerçi kim bülbül sever her dem gülüŋ bir tāzesin
   Sen baŋa iy ġonçe-leb her berg-i gülden tāzesin

2. Bülbül-i şūrīdenüŋ gūş eylemezsin nālişin
   İy gül-i ter diŋlemezsin bülbülüŋ āvāzesin

3. Bir büt-i sengīn-dilüŋ ‘ışḳında cān virdi diyü
   Ḳabrimüŋ üstindeki mermerde ‘ömrüm ḳāresin

4. Her gedānuŋ ḳaddine giydürme ‘ışḳuŋ cāmesin
   Kim bu zībā ḫil‘atüŋ bozduŋ hemān endāzesin

5. İrmez ol māhuŋ ḳulaġına fiġānuŋ ĀHīyā
   Gerçi āhum iŋledür çarḫuŋ der ü dervāzesin

0165.

Fā‘ilātün Fā‘ılātün Fā‘ilātün Fā‘ilün

Remel – + – – / – + – – / – + – – / – + –

1. İy büt-i Çīn çün yüzüŋ naḳşın temāşā itdi āb
   Düşdi endāmına lerze kendözinden gitdi āb

2. Serve ḫayrān olduġıçün gülistāndan sürdiler
   Durmadı yüzi ṣuyını yirlere aḳıtdı āb

3. ‘Işḳa ulaşdı hevāya uydı çigzindi başı
   Çekdiler zencīre āḫir kendözine n’itdi āb

4. Servi gördi dilberüŋ ḳaddine beŋzersin diyü
   Ayaġına yüz sürüp şūrīdelikler itdi āb

0164. ·32[a]
0165. ·32[a] Mahlas beyti eksiktir. Āhī’ye aittir.

0166.

Mefā‘īlün Mefā‘īlün Mefā‘īlün Mefā‘īlün

Hezec + - - - / + - - - / + - - - / + - - -

1

Bu gün deyr-i felekde ‘İsā-ı Meryem’den ayrıldum
Maḥabbet gencinüŋ esrārına maḥremden ayrıldum
Dil-i mecrūḥuma dārū olan merhemden ayrıldum
Ne bilsün ḫalḳ-ı ‘ālem ben nice hem-demden ayrıldum
Gözüm yaşıyla bir ben bilürem kim nemden ayrıldum

2

Marīż-i ‘ışḳa kūyın eyleyüp dār-ı şifā cānān
Viṣāli şerbetiyle eyler idi anlara dermān
Beni biŋ derd ile dūr eyledi żai‘f-i büt-i hicrān
Nice ṣıḥḥat bulam şimden girü ben ḫaste iy yārān
Ṭabīb-i cān u dil olan Mesīḥā-demden ayrıldum

3

Muḥabbet cür‘asın nūş eyleyüp gülzār-ı vuṣlatda
Ṣaçı zencīrine bend olmış idüm bezm-i vaḥdetde
Beni dergāhdan redd itdi ḳaldum bāġ-ı keşretde
‘Aceb mi dōstlar dīvāne olsam kūh-ı fürḳatde
Şunuŋ gibi perī yüzlü güzel ādemden ayrıldum

4

Bizi gördükçe ditrer ṣūfī ‘āşıḳ tāb ü teb midür
Ṣaçı fikrine düşmek ḳalender cürme sebeb midür
Meh-i nev gibi barmaġıla göstermek edeb midür
Yaḳamı çāk idüp ġamdan ḫayāl olsam ‘aceb midür

0166. ·32[b] Āhī’ye aittir.

0167.

Mefā‘īlün Mefā‘īlün Mefā‘īlün Mefā‘īlün

Hezec + - - - / + - - - / + - - - / + - - -

1. Şu ḳarşudan güle güle gelürsin ammā ben öldüm
   Gönlümi benden āl ile alursın ammā ben öldüm

2. Serviye ṭa‘n eyler boyuŋ ḳoynuŋa gireyin soyun
   Sen aġyār ile mülāyim olursın ammā ben öldüm

3. Be hey güzellerüŋ şāhı severüm seni va’llāhi
   Sen bencileyin bir daḫı bulursun ammā ben öldüm

4. Gözlerinüŋ alasına giriftāram belāsına
   Kāfir raḳīb odasına gelürsin ammā ben öldüm

0168.

Fā‘ilātün Fā‘ilātün Fā‘ilātün Fā‘ilün

Remel – + – – / – + – – / – + – – / – + –

1. Yāranlar ecel gelmedin gözümüz ṭopraḳ dolmadın
   Felek bizden öc almadın hele bir demdür sürelüm

2. Dögünüp ḥasret ṭaşıyla baġrımuz ṭolu yaşıyla
   Āh ile ḳanlu yaş ile hele bir demdür sürelüm

3. Bir ‘acā’ib devrān ancaḳ cümle ‘ālem ḥayrān ancaḳ
   Bu da bir ḫoş seyrān ancaḳ hele bir demdür sürelüm

4. Dünyā kimseye mi ḳalur başa ḫod yazılan gelür
   Ötesini Mevlā bilür hele bir demdür sürelüm

5. UṢŪLĪ terk itdi yārın ḳomadı āh ile zārın
   Kim bilür nice olur yārın hele bir demdür sürelüm

0167. ·32[b] Mahlas beyti eksiktir.
0168. ·33[a]

0169.

Fā‘ilātün Fā‘ılātün Fā‘ilün

Remel – + – – / – + – – / – + –

1

Bir gül-i gülzāra virdüm göŋlümi
Bir gözi aġyāra virdüm göŋlümi
Serv-ḳadd dildāra virdüm göŋlümi
Bir güzel ‘aṭṭāra virdüm göŋlümi

2

Bāġ-ı ḥüsninde açılmış gülleri
Sāye ṣalmış üstine sünbülleri
Ḳalb ile bāzār ider kākülleri
Bir güzel ‘aṭṭāra virdüm göŋlümi

3

Her metā‘ın ziynet ider dükkānına
Oturmışdur ‘ārifāne yanına
Ḫˇāce dir iseŋ yaraşur şānına
Bir güzel ‘aṭṭāra virdüm göŋlümi

4

İy FİRĪBĪ her kimüŋ cānānı yoḳ
Bir ḳurı tendür kim anuŋ cānı yoḳ
Edrine şehrinde hem aḳrānı yoḳ
Bir güzel ‘aṭṭāra virdüm göŋlümi

0170.

Mefā‘īlün Mefā‘īlün Mefā‘īlün Mefā‘īlün

Hezec + - - - / + - - - / + - - - / + - - -

0169. ˙33[a]
0170. ˙33[b]

1. Zihī ferḫunde iḳbālüm ki senüŋ gibi şāhum var
Felek ṭāḳına baş egmem ḳapuŋ gibi penāhum var

2. Güzeller göge encüm veş aġarlarsa da ṭaŋum yoḳ
Ki burc-ı dilde bīdār olmış ol gün yüzlü māhum var

3. Sen iḳlīm-i melāmetde n'ola sulṭān iseŋ ben de
Melāmet mülkinde şāham kim ġamuŋ gibi penāhum var

4. İki yanumda derd ü ġam levendem çifte öksüzlü
Başumda dūd-ı āhumdan anuŋ çün şeb-külāhum var

5. Elinden EMREnüŋ gāhi vücūdın kehribā-i 'ışḳ
Nigārā derdimüz aldı ne ṣuçum ne günāhum var

0171.

Fā'ilātün Fā'ilātün Fā'ilātün Fā'ilün

Remel – + – – / – + – – / – + – – / – + –

1. Pāy-māl esüp nāz gider şehā ins ü melek
Zülf-i çevgānuŋda ser-gerdāndur kūy-ı felek

2. Āb-ı rūyuŋ göreli kendüm yitürdüm bulmadum
Bu doḳuz çarḫ āsyābın aradum elek elek

3. Bir naẓarda mest idüp rengini urdı çihreme
Cām-ı la'lüŋ baŋa bilmem daḫı n'eyler giderek

4. Key ṣaḳın yaḳar elüŋ EMRE uzatma ḫaddine
Yandı zülfi ayaġın dutmaduġıçün çekerek

0172.

Mefā'īlün Mefā'īlün Fe'ūlün

Hezec + - - - / + - - - / + - -

1. Uyup cān vireyin cānān sözine
Ḳo destān olayım 'ālem yüzine

0171. ·33[b]
0172. ·33[b]

2. Görem diyü cemālüŋ gülsitānda
Ḳara ṣu indi nergisler gözine

3. Burup boynın benefşe yol gözedür
Yüzin sürmek içün izüŋ tozına

4. Onamayup ḳadüŋ n'eyleye 'ar'ar
Ne ṣanursa yine kendi özine

5. Yiterdi EMREye keyf-nümā cām
Ḳosuŋ mir'āt-ı ruḫsāruŋ dizine

0173.

Fā'ilātün Fā'ılātün Fā'ilātün Fā'ilün

Remel – + – – / – + – – / – + – – / – + –

1. Ol kemān ebrū bugün ṣadre geçürdi tīrini
Didiler ehl-i naẓarlar oḫ ne buldı yirini

2. İy muṣavver yazma bi'llāhi helāk olur gören
'Aynı ile ġamze-i cellādınuŋ taṣvīrini

3. Geldi ġam ḫānesine sineme geçdi oḳuŋ
Cān aŋa çıḳdı revān itdi tekellüf yirini

4. İy melāmet ehli yolumdan ḳaçuŋ kim ḳırmışam
Nām u neŋ ü 'ār u nāmūsuŋ bugün zencīrini

5. Yüzi ṣuyıyla eger tek durmaz ise ẔĀTīyā
Zaḫm-ı sīnem ḳana yor ol dilberüŋ şemşīrini

0174.

Fā'ilātün Fā'ilātün Fā'ilātün Fā'ilün

Remel – + – – / – + – – / – + – – / – + –

1. Ḫaste çeşmin al vālā ile dilber baġlamış
Dir görenler āl ile ḳanluyı o server baġlamış

0173. ·34[a]
0174. ·34[a]

2. Çeşm-i cellādın anuŋçün baġlamış ol pādişāh
Mest olup ġavġā içün yanına ḫançer baġlamış

3. Görmedi bu resme hīç Rūm-ı ḫıṭāyi seyr iden
Kākülüŋ kim ḳıl ḳalemlerle girihler baġlamış

4. Zülfüŋe hem-dem olalıdan her hevāyı terk idüp
Fülk-i dil deryā-yı ‘ışḳuŋ içre lenger baġlamış

5. Dir görenler vaṣf-ı dendānende naẓm-ı ẔĀTīyi
ẔĀTī bu naẓm-ı dürer-bārı ne cevher baġlamış

0175.

Fā‘ilātün Fā‘ılātün Fā‘ilātün Fā‘ilün
Remel – + – – / – + – – / – + – – / – + –

1. Ḫaste çeşmüŋ baŋa meyl itmezse saġ olsun begüm
Meyl ider zülf-i siyāhuŋ yüzi aġ olsun begüm

2. Ṭāġa düşdüm ṭaġ uralıdan lāle gibi baġruma
‘Ārıżuŋ ‘arż it baŋa dāġ üsti bāġ olsun begüm

3. Gözlerüm nemdür benüm sen şāha ḳılmazsa naẓar
Ben o gözden el yudam benden ıraġ olsun begüm

4. Nūr-ı çeşmüm aġlamaḳdan n’ola terk itse beni
Baŋa hem-demlük iden göz yaşı saġ olsun begüm

5. Kūyuŋ uçmaḳ diler murġ-ı dil-i ẔĀTī müdām
İsterem Ḥaḳḳ’dan aŋa cennet duraġ olsun begüm

0176.

Fā‘ilātün Fā‘ılātün Fā‘ilātün Fā‘ilün
Remel – + – – / – + – – / – + – – / – + –

1. Ḫaşr olan yār ile düşde ḫaşre dek uyanmasun
Uyanup fürḳat odıyla ḫaşre dek o yanmasun

0175. ·34[a]
0176. ·34[b]

2. Dōstlar bir düşmeni iki ṣanup öldürmeye
Bu cihān içre ölem ḫod birdür iki ṣanmasun

3. Şem‘ veş ḳan aġlasa her dem şeb-i ġamda raḳīb
Serverā yanar çerāġumdur benüm daŋlanmasun

4. ‘Ārıż-ı dilberden iy çeşmüm ḫaber vir göŋlüme
Yüregine ṣu seb ol pejmürde ḫāṭır yanmasun

5. Zülfine bend eylemiş uṣlatmaḳ içün Ẕātīyi
Uṣṣı varısa eger ‘ömrinde hīç uṣlanmasun

0177.

Mef‘ūlü Mefā‘īlü Mefā‘īlü Fe‘ūlün
Hezec – – + / + – – + / + – – + / + – –

1. Yā Rab girü ḫāk-ı reh-i cānānı görem mi
Ya ḫaste dilüŋ derdine dermānı görem mi

2. İtmege şikāyet aŋa derd ü elemümden
Ol şāhum olan āfet-i devrānı görem mi

3. Cevri oḳına sīnemi her-dem siper iden
Ol ḳaşı kemān ġamzesi piykānı görem mi

4. Ġayrılar ile gice vü gündüz iden ‘īşını
‘Uşşāḳına ẓulm idici yār anı görem mi

5. Vuṣlat didügüŋ ānı imiş ol daḫı geçdi
‘ÖẔRī ‘acebā bir daḫı ben anı görem mi

0178.

Mef‘ūlü Mefā‘īlü Mefā‘īlü Fe‘ūlün
Hezec – – + / + – – + / + – – + / + – –

1. Yā Rab yine ol ḫusrev-i ḫūbānı görem mi
Ben bende-yi bī-çāre o sulṭānı görem mi

0177. ·34[b]
0178. ·34[b]

2. Çevgānına ṭob olmaġa çün ‘arş-ı ḳażādur
Baş oynamaġa ben de o çevgānı görem mi

3. Cān-baḫş-ı lebüŋ būsesine irmek olur mı
‘Ālemde ben ol devletli iḥsānı görem mi

4. ‘Ahd itdi virüp būse-i la‘lin ile cāmın
Cān virmedin ben ol ‘ahd-i peymāne görem mi

5. Ġurbet odı cānuma eṣer itdi GEDĀYĪ
Ḥasretde ḳalam mı ya ḫod yārānı görem mi

0179.

Mefā‘īlün Mefā‘īlün Fe‘ūlün

Hezec + - - - / + - - - / + - -

1. Güzeller şīve-i tekrār iderler
Niçe dil-ḫasteyi dil-zār iderler

2. Ḳoyup ‘āşıḳların ḥayrān u giryān
Raḳībi kendülere yār iderler

3. Niçe ‘āşıḳlaruŋ āşüfte göŋlin
Ölürler de dönüp inkār iderler

4. Nihāyetsüz cefā ile dirīġā
Dü-‘ālemden beni bī-zār iderler

5. Ölürsem yanuma gelmez güzeller
Ben ‘AVNĪ öldügüm çün ‘ār iderler

0180.

Mefā‘īlün Mefā‘īlün Mefā‘īlün Mefā‘īlün

Hezec + - - - / + - - - / + - - - / + - - -

1. Lebüŋsüz āb-ı ḥayvānı içersem baŋa ḳan olsun
İçerse ḳanumı ḫūn-ı gözüŋ var nūş-ı cān olsun

0179. ·35[a]
0180. ·35[a]

2. Hilāl ebrū gözi āhū güzeller çoḳ durur ammā
Gerekmez iy ṣanem sensüz gerek cevr ü cefān olsun

3. Niçe ser-keşlik eylersin oranı yoḳ mı bu cevrüŋ
Ḳo serv-ḳaddüŋ iy dilber ḳocalsun der-miyān olsun

4. Senüŋ ebrū kemānuŋa benüm cān u tenüm ḳurbān
Senüŋ serv-i revānuŋa benüm rūḥum revān olsun

5. Bu ‘AVNī rāh-ı ‘ışḳuŋda hemān bir cān ile ḳaldı
Ḳabūl it ḫāk-i pāyuŋa o daḫı armaġān olsun

0181.

Fā‘ilātün Fā‘ılātün Fā‘ilātün Fā‘ilün
Remel – + – – / – + – – / – + – – / – + –

1. Cān ile sevdükçe ben ol gözleri sāḥirleri
Her nefes yār eyler anlar kendüye sā’irleri

2. Āsitānuŋdan şehā ‘āşıḳları dūr eyleyüp
Kendüŋe hem dem idersin ḫiżmete ḳāṣırları

3. Noḳṭa-i ḫālüŋ senüŋ naḳş idemez naḳḳāşlar
Ḥüsnüŋi vaṣf idemezler şehrüŋüŋ ṣā‘irleri

4. Ġamzesiyle çeşm-i cānum almaġa ḳaṣd itdiler
Bir Müselmān’a ḳıyar gördüŋ mi ol kāfirleri

5. ‘AVNīyā ṣabr eyle kim *Es-ṣabru miftāḥü’l-ferec*
İrgürür maḳṣūda elbetde Ḫudā ṣāyirleri

0182.

Fā‘ilātün Fā‘ılātün Fā‘ilātün Fā‘ilün
Remel – + – – / – + – – / – + – – / – + –

1. Ḫūblar aġyār ile gün gibi oldı sā’irün
‘Āciz ü bī-çāre ḳaldı ol sebebden ‘āşıḳun

0181. ·35[a]
0182. ·35[b]

2. Pādişāhum ben ġarībe cevr-i bīdād eyleme
‘Āşıḳ u ṣādıḳlaruŋuz ‘ışḳ içinde kāmilūn

3. İy ṣaçı leylā firāḳ u ḥasret u hicrān ile
Kūh-ı ‘ışḳ içre dil-i dīvāneye irdi cünūn

4. Ḥaḳḳ baŋa ‘ışḳ u aŋa ḥüsn-i cemāl itmiş naṣīb
Ḳudret ile bir yire cem‘ olduġında kāf-ı nūn

5. Çünki gördüŋ durduġınca pür-cefādur dilberüŋ
Ġayrısın sev hem ẓarāfetde budur iy ‘ārifūn

6. Cedd ü cehd ile ne çāre çün geliser ‘āḳıbet
Ṣafḥa-yı alnımuz üzre *Fi’l-ezel mā yesṭurūn*

7. Didüm öldürdüŋ bu ‘AVNī bendeni güldi didi
N’idelüm ölürse ger *İnnā ileyhī rāci‘ūn*

0183.

Fā‘ilātün Fā‘ilātün Fā‘ilātün Fā‘ilün
Remel – + – – / – + – – / – + – – / – + –

1. Bāġ-ı ḥüsne zeyn olalı gülleri İsmā‘ilüŋ
Başladı şeydālıġa bülbülleri İsmā‘ilüŋ

2. Serv-ḳaddür sīm-tendür cāmesi ter-mā’iler
Çīn çīn olmış durur sünbülleri İsmā‘ilüŋ

3. Ṣaçları dā’im belādur gözleri ṣayyād-ı cān
Dāne-i miḥnet durur fülfülleri İsmā‘ilüŋ

4. Ḥüsniŋüŋ dār-ı şifāsında Mesīḥādur lebi
Çoḳdur anuŋçün şikeste dilleri İsmā‘ilüŋ

5. ‘AVNīyā ol söyledikçe dürreler ṣaçar
Ṭopraġı altun ider hem elleri İsmā‘ilüŋ

0183. ·35[b]

0184.

Fā‘ilātün Fā‘ılātün Fā‘ilātün Fā‘ilün

Remel – + – – / – + – – / – + – – / – + –

1. Ben gedā isem ne var devletlü cānum yoḳ mıdur
   Lebleri cānlar deger bir yār-ı cānum yoḳ mıdur

2. Baŋa ne ġam ger ġarīb oldımsa ‘ālemde benüm
   Devlet ışṣı bir ‘azīz ü kāmrānum yoḳ mıdur

3. Pīr-i ‘ışḳ oldumsa n’ola hecr ile Ya‘ḳūb veş
   Ḥüsn ile Yūsuf gibi bir nev-cüvānum yoḳ mıdur

4. İy peri-tersā baŋa itdüklerüŋ ‘Īsā’ya ben
   Rūz-ı maḥşerde dimez miyüm dehānum yoḳ mıdur

5. Ġayrılarla ṣalınursın bir selāmuŋ yoḳ baŋa
   N’ola ‘AVNī öldüm ise yoḳsa cānum yoḳ mıdur

0185.

Mefā‘īlün Mefā‘īlün Fe‘ūlün

Hezec + - - - / + - - - / + - -

1. Senüŋ zülfüŋ benüm boynum baġıdur
   Cigerümde yanan ‘ışḳuŋ dāġıdur

2. Nāz ile şīve ḳıl ‘uşṣāḳa sen
   Zīre nāzuŋ geçer ḥüsnüŋ çaġıdur

3. Melāmet eyleyen seni bu ḫalḳa
   Gözüŋ ālāsu yüzüŋ aġıdur

4. Ṣavaşur gözlerüŋ kirpük oḳıyla
   Yā Rab bilsem baŋa neden yaġıdur

5. ḴAYĠUSUZ ABDĀLı sürsen ḳapuŋdan
   Ḳaçan gelse hemīn ḳul bayaġıdur

0184. ·36[a]
0185. ·36[a]

0186.

Mefā‘īlün Mefā‘īlün Mefā‘īlün Mefā‘īlün

Hezec + - - - / + - - - / + - - - / + - - -

1. Sever gönlüm şu dildārı vefāsı olsun olmasun
   Anı terk eylemek yoḳdur cefāsı olsun olmasun

2. Egerçi çoḳ belā çekdüm güzeller sevmede ammā
   Yine bir tāzesin sevdüm ḫaṭāsı olsun olmasun

3. Lalalarla büyüdüm ben ḳuculmazam dime şāhum
   Severler güzel olanı lalası olsun olmasun

4. Baŋa alnuŋ ḳamer yüzüŋ güneş yiter bu ‘ālemde
   Gerekse mihr ile māhuŋ żiyāsı olsun olmasun

5. ẒUHŪRĪ ḥecrüŋe tenhā gelürse ol melek-sīmā
   Öp aġzını dudaġın rıżāsı olsun olmasun

0187.

Fā‘ilātün Fā‘ılātün Fā‘ilātün Fā‘ilün

Remel – + – – / – + – – / – + – – / – + –

1. Gülşenüŋ Behçet-fezāsı gül midür bülbül midür
   Bezm-i gül ẕevḳ u ṣafāsı gül midür bülbül midür

2. Sīne-i gül çāk çāk u cān-ı bülbül derdnāk
   Bāġ-ı dehrüŋ mübtelāsı gül midür bülbül midür

3. Ṣuffe-i aṣḥāb şevḳe ṣadr olan ‘āşıḳlaruŋ
   Maẓhar-ı āl-i ‘abāsı gül midür bülbül midür

4. Bu terennüm bu tebessüm bu niyāz u nāz ile
   Ol güzeller müntehāsı gül midür bülbül midür

5. Degme bir nādān n’eylesün var yüri İSḤĀḲa ṣor
   Luṭf-ı ṭab‘uŋ muḳteẓāsı gül midür bülbül midür

0186. ·36[a]
0187. ·36[b]

0188.

Müstef'ilün Müstef'ilün Müstef'ilün Müstef'ilün

Recez – – + – / – – + – / – – + – / – – + –

1. Bir gül-'iẕār lāle-ḫadd dilberden ayrıldum meded
   Bir mū-miyān serv-ḳadd serverden ayrıldum meded

2. Bir 'ahdinüŋ peymānı yoḳ bir cevrinüŋ pāyānı yoḳ
   Bir dīni yoḳ īmānı yoḳ kāfirden ayrıldum meded

3. Bir yaŋa yārān ḥasreti bir yaŋa cānān fürḳati
   Görüŋ bu ben bī-devleti kimlerden ayrıldum meded

4. Bir gülsitān-ı cān güli bir gülşen-i dil bülbüli
   Bir ḫāl-i fülfül sünbül-i 'anberden ayrıldum meded

5. Bārī belā vü derd-i ġam ḳaddüm büküben ḳıldı ḫam
   YŪSUF n'icidem n'eyleyem kimlerden ayrıldum meded

0189.

Mefā'īlün Mefā'īlün Mefā'īlün Mefā'īlün

Hezec + - - - / + - - - / + - - - / + - - -

1. Cefālar itmek 'uşşāḳa saŋa mı ḳaldı 'ālemde
   Yaḫūd cevr-i cefā çekmek baŋa mı ḳaldı 'ālemde

2. Niceye raḥm olur yā Rab o dildār-ı cefā-pīşe
   Ki ben şeydāya itmedük cefā mı ḳaldı 'ālemde

3. 'Aceb mi derd ile her dem ölürse bu dil-i miskīn
   Ki anuŋ çekmedügi bir belā mı ḳaldı 'ālemde

4. Diyüŋ ol yār-ı cefā-kāra demidür n'ola raḥm itsün
   Ki 'uşşāḳına cevr itmek aŋa mı ḳaldı 'ālemde

5. ŞEHĪDĪ derdmendüŋe n'ola raḥm itseŋ iy dilber
   Cihānda anı aġlatmaḳ saŋa mı ḳaldı 'ālemde

0188. ·36[b]
0189. ·36[b]

0190.

Mefā‘īlün Mefā‘īlün Fe‘ūlün

Hezec + - - - / + - - - / + - -

1

İrişdi göklere feryād-ı zārum
Teraḥḥum eylemez ol gül-‘izārum
Dirīġā gitdi elden iḫtiyārum
Benüm bir ẓālim olmışdur ḳarārum

2

Yolında yil gibi yildüm yüpürdüm
Yüzümle işigin sildüm süpürdüm
Gönül murġın duzaġına düşürdüm
Benüm bir ẓālim olmışdur ḳarārum

3

N’ideyin ḥālümi bilmez n’ideyin
Başum alup ne iḳlīme gideyin
Kime varup ‘aceb feryād ideyin
Benüm bir ẓālim olmışdur ḳarārum

4

Beni başdan çıḳardı ‘ışḳ-ı dildār
Ne nām ḳodı ne nāmūs bende ol yār
Sefer ḳıldum diyārdan yine nā-çār
Benüm bir ẓālim olmışdur ḳarārum

5

Bu ‘ālemde benüm işüm olupdur
Yaşı ile gözüm cāmı dolupdur
ẔĀTī gibi niçe ḳullar bulupdur
Benüm bir ẓālim olmışdur ḳarārum

0190. ·37[a]

0191.

Mefā‘īlün Mefā‘īlün Mefā‘īlün Mefā‘īlün

Hezec + - - - / + - - - / + - - - / + - - -

1. Felek bir māh-ı tābumdan ayırduŋ daḫı n’eylersin
   Beni bir āfitābumdan ayırduŋ daḫı n’eylersin

2. Dilümden dilsitānumdan gülümden gülsitānumdan
   Acıtduŋ ṭatlu cānumdan ayırduŋ daḫı n’eylersin

3. İki ‘ālemde varmadan bütün bütün dünyāda yārumdan
   Ġarīb itdüŋ diyārumdan ayırduŋ daḫı n’eylersin

4. Güzeller pādişāhumdan gözüm gözler nigāhumdan
   Beni bir yüzi şāhumdan ayırduŋ daḫı n’eylersin

5. FİRĀḲī bu firāḳ ile ‘aceb mi yana yaḳıla
   Nigārumdan nifāḳ ile ayırduŋ daḫı n’eylersin

0192.

Mefā‘īlün Mefā‘īlün Mefā‘īlün Mefā‘īlün

Hezec + - - - / + - - - / + - - - / + - - -

1. Baŋa mülk-i ‘adem yig durur bu külbe-i ġamdan
   Ki cānum cevr-i cānān ile bīzār oldı ‘ālemden

2. Cehennem ḥālini görmiş gibi şerḥ itdi bir vā‘iẓ
   Firāḳ-ı dōstān āfet gibi geldi cehennemden

3. Nigārā dāne-i ḫālüŋ ḳoyup uçmaġa meyl itmege
   Ma‘āz-Allāh ma‘āz-Allāh bu ma‘nī gelmez adumdan

4. Esirgeyüp gözüŋ bir ḳaç oḳ urmışdur gögüsüme
   Kemān ebrūlaruŋ bir bir çıḳardı anı arḳamdan

5. Perī yüzlü güzeller hep senüŋ aġzuŋa baḳarlar
   Begüm saŋa Süleymānluḳ müsellemdür bu ḫātemden

0191. ·37[a]
0192. ·37[b]

6. NECĀTĪ cenneti zāhid ögüp göklere çıḳarsa
Yirini bekleyen yiger meşeldür mā-teḳaddümden

0193.

Fā‘ilātün Fā‘ılātün Fā‘ilātün Fā‘ilün

Remel – + – – / – + – – / – + – – / – + –

1. Kūh-kenlik ile Ferhād itdi Şīrīn adına
Sikke-yi mermerde ḳazdı āferīn üstādına

2. Cür‘a-i cām-ı muḫabbet ḳan bahāmuzdur bizüm
İçelüm şol ġamzesi ḫūn-rīz olanuŋ yādına

3. Ḫalḳ ile ṭatlu dirilsin kimseyi incitmesin
İşlesün şīrīn lebüŋ her ne ṣıġarsa adına

4. İşigünde ṣubḥ olınca aŋladum ben mübtelā
Hīç kimesne gelmedi bī-çārenüŋ feryādına

5. Zāhidā andaḳ tevbeden yurduñ NECĀTĪ gibi el
Gülşenüŋ bir dem ḳadem baṣsaŋ behişt-ābādına

0194.

Fā‘ilātün Fā‘ılātün Fā‘ilātün Fā‘ilün

Remel – + – – / – + – – / – + – – / – + –

1. Dilberā dā’im beni yandurma hecrüŋ nārına
Yār olan lāyıḳ degüldür cevr ḳılmaḳ yārına

2. Çün beni sevdā-yı ‘ışḳuŋ ḳıldı esīr
Ger teraḥḥum var ise ṣalma bugüni yarına

3. Devr-i ḥüsnüŋ çün bilürsin bāḳi ḳalmaz iy ṣanem
‘Āḳil iseŋ ġırre olma bu cihānuŋ varına

4. Ruḫlaruŋdan devr olalı iy ṣanem cān bülbüli
Nice nāle ḳılmasun ḥasret geçer gülzārına

0193. ·37[b]
0194. ·37[b] Mahlas beyti eksiktir. Necātī’ye aittir.

5. Çün bize rūz-ı ezelde cevr-i yār olmış naṣīb
Derdini dermān bilüben şükr idelüm varına

0195.

Fā‘ilātün Fā‘ılātün Fā‘ilātün Fā‘ilün
Remel – + – – / – + – – / – + – – / – + –

1. Aḳdı göŋlüm dōstlar bir dilberüŋ dīdārına
Ṭūr-ı Mūsā’dan beter batdum tecelli nārına

2. Tengri ḳāḍī olıcaḳ her ḥaḳḳumı senden alam
İy ḳıyāmet n’idesin baŋa bugünden yarına

3. Dār-ı dünyā bir misāfir-ḫānedür kim her gelen
Āh şāhum yazdı gitdi ṣafḥa-i dīvārına

4. Gizlü işler fāş olur sāḳī nedür bir cür‘adan
Kim ḫayālāt-ı ‘uḳūl irmez anuŋ esrārına

5. Zülfine aṣarsa aṣsun ġamze-i cellādı ḳo
Kim boyun virmişdür anuŋ NECĀTī dārına

0196.

Fā‘ilātün Fā‘ılātün Fā‘ilātün Fā‘ilün
Remel – + – – / – + – – / – + – – / – + –

1. Ḳanda varam sāye-i serv-i bülendüm var iken
Kime ḳul olam senüŋ gibi efendüm var iken

2. Dil ṭolaşmaz zülf-i sevdāsına ġayrı dilberüŋ
Kākül-i cānān gibi müşgīn-kemendüm var iken

3. Vaṣlını dilber mezād itmiş bahā cān almaġa
İy göŋül ben kime diyem bunı kendüm var iken

4. Niçe ser-bāz olmayam ‘ışḳı yolında dilberüŋ
Bu delü göŋül gibi çāpük-levendüm var iken

0195. ·38[a]
0196. ·38[a]

5. Dimedüŋ hīç itmeyem vaṣl dermānuŋ dirīġ
‘AHDī-i dil-ḫaste gibi derdmendüm var iken

0197.

Mefā‘īlün Mefā‘īlün Fe‘ūlün
Hezec + - - - / + - - - / + - -

1. Cihānuŋ ‘āḳıbet durur fenāsı
Beḳā içün idilmedi bināsı

2. Nihād-ı ‘ömri bigidür ṣu üzre
Ṭayanma kim degül muḥkem esāsı

3. Sen itme ḫūbluġına i‘timādı
Ki yoḳdur kimseye şāhum beḳāsı

4. Ġurūr itme sürūrına ki ‘ālem
Belā dāmıdur miḥnet-serāsı

5. Hemān dīvār naḳşıdur muṣavver
Şu ḫūbuŋ k’olmaya luṭf u vefāsı

6. ‘ALīye bir ‘ināyet ḳıl iy dōst
‘Alīl itdi anı ‘ışḳuŋ ‘anāsı

0198.

Fā‘ilātün Fā‘ilātün Fā‘ilātün Fā‘ilün
Remel – + – – / – + – – / – + – – / – + –

1. Her seḥer-gāh kim cemālin ‘arż ider gül bülbüle
Gülsitān içre döşer ol dem fiġān u ġulġule

2. Ref‘ idüp burḳa‘-i cemālüŋ ‘arż ḳıl iy ġonçe-leb
Tā ki ol şevḳ ile gülşende açılup gül güle

3. Ḫaṭṭ-ı ḫāli gül-şeker içre ḳarışdurmaġ içün
Lebleri devrinde ḳarmış müşg uvaġın fülfüle

0197. ·38[b] Mahlas beyti eksiktir.
0198. ·38[b]

4. Nār-ı ‘ışḳuŋ şem‘ veş yandurdı cānı eyle kim
Maḥv olup eczāya cismāni ḳarışdı gül güle

5. Çeng urup çengini çünki terāne eylesün
Açsun aġzın aŋa ḳarşu itsün ḥarām ḳulḳule

6. Sāḳi-yi gül-ruḫ elinden eksük olmasun ayāġ
Bāde meyden pür olup ṭaşsun diŋlesün melmele

7. Atı öŋünce ola ḳabz tek bu sipāhi ḪUFFĪ
Her ḳaçan ki ol şehsüvār ol ‘Alī veş Düldül’e

0199.

Mef‘ūlü Fā‘ilātü Mefā‘īlü Fā‘ilün
Muzāri‘ - - +/- + - +/+ - - +/- + -

1. Şād oldı cān u dil yine cānān gelür diyü
Dil-teşnelere çeşme-i ḥayvān gelür diyü

2. Ṣabr ider idi ḫaste göŋül intiẓār ile
Ya‘nī umardı derdine dermān gelür diyü

3. Işmarlamışdı bāde gözüm izi tozını
Yol gözedürdi kuḥl-i cefā hemān gelür diyü

4. Ḳaddi ḫayāline yaşın āb-ı revān idüp
Gözüm aḳıtdı serv-i ḫırāmān gelür diyü

5. Kirpüklerini yummadı varmadı uyḫuya
Çeşm-i ḫayāl-i ḫālini mihmān gelür diyü

6. Ḳaçan raḳīb görse ḪUFFĪ ḳarşudan gelür
Meşġūl olurdı la’nete şeyṭān gelür diyü

0199. ·38[b]

0200.

Fā‘ilātün Fā‘ılātün Fā‘ilātün Fā‘ilün

Remel – + – – / – + – – / – + – – / – + –

1. Dā’im ol dilber baŋa cevr ü cefālar gösterür
   Gerçi illā ṣūretā mihr ü vefālar gösterür

2. Gel diyüp ol ṭurra-ı ra‘nā ḳıyāmet serv-ḳad
   Kim bile baŋa yine nice belālar gösterür

3. Būse-i genc-i dehānına ṭılısm-ı siḥr çün
   Sünbülinden ḫalḳa ḫalḳa ejdehālar gösterür

4. Ḳaşlaruŋ yayına ḳurbān olmaḳ isterdüm velī
   Ġamzesinden siḥr ile tīr ü ḳażalar gösterür

5. İy EMĪRĪ ger günāha göre olursa ‘aẕāb
   Ḳorḳma kim dilber saŋa ṣaḥn-ı ṣafālar gösterür

0201.

Mef‘ūlü Mefā‘īlü Mefā‘īlü Fe‘ūlün

Hezec – – + / + – – + / + – – + / + – –

1. Cānum vireyin yoluŋa merdāne disünler
   Merdāne imiş ḳalmadı bir cāna disünler

2. Öldür beni çün ġamze-i ġammāzuŋa uyduŋ
   Miskīni görüŋ uġradı bühtāna disünler

3. Ḳanlu cigerüm eylediler lāleye teşbīh
   Yandı yüregüm lāle gibi ya ne disünler

4. İtdüm yine boynuma ṣaçuŋ bendini zencīr
   Ben olsa gerek n’eyleye divāne disünler

5. Şimden girü ol ŞĀHİDīye ṣūfī diyenler
   Ṣāfī mi içer yār ile rindāne disünler

0200. ·39[a]
0201. ·39[a]

0202.

Fā‘ilātün Fā‘ılātün Fā‘ilātün Fā‘ilün

Remel – + – – / – + – – / – + – – / – + –

1. Şol benüm çoḳ sevdigüm ‘ahdi vefāyı gözlemez
   Hecr elinden ben ża‘īf-i mübtelāyı gözlemez

2. Dutalum ki dilberā sulṭān-ı ‘ālemsin bugün
   Şehr-i yār-ı ḥüsn olan niçün gedāyı gözlemez

3. İy gözüm ḳaşlarına rūşen naẓar ḳıl dā’imā
   Kim bu miḥrābı gören ḳıble-nümāyı gözlemez

4. Ṭālib-i dervīş iseŋ ḳaçma ḳuluŋdan iy ṣanem
   Ādem olan ādemi gözler ḳabāyı gözlemez

0203.

Fā‘ilātün Fā‘ılātün Fā‘ilātün Fā‘ilün

Remel – + – – / – + – – / – + – – / – + –

1. Ḳanḳı ‘āşıḳ kim senüŋ zülfüŋe göŋlin bağlar
   Ḳaralar giyüp bulutlar anuŋ içün ağlar

2. İy şeker-leb dir gören ağyārlar içre seni
   Hem-dem olmış ṭūṭīye ḥayfā ki şimdi zāġlar

3. Dā’imā giryān ṣurāḥī dā’imā ḫandān ḳadeḥ
   Bu cihāndur kimisi güler kimisi ağlar

4. Gūyiyā bezm-i belāda def durur sīnem benüm
   Kim aŋa her yaŋadan pulād olupdur daġlar

5. Ṭāġlar gibi cefāsın çekdigümçün iŋlerem
   Hey benüm çekdügümi çekmezler REVĀNĪ ṭāġlar

0202 ·39[b] Mahlas beyti eksiktir.
0203. ·39[b]

0204.

Fā‘ilātün Fā‘ılātün Fā‘ilātün Fā‘ilün

Remel – + – – / – + – – / – + – – / – + –

1. Şol ḳıyāmet-rāstī serv-i bülendümdür benüm
   Kim ben anuŋ bendesiyem ol efendümdür benüm

2. Ne ḳadar ‘āli-cenāb ise felekden işigüŋ
   Dūd-ı āhum çıḳmaġa aŋa kemendümdür benüm

3. Dilberā boynumda n’eyler ḳakülüŋ didüm didi
   Saŋa çoḳ geçdüm bu bendi yine bendümdür benüm

4. Dōstum zülfüŋ şebinde geçdi ‘ömrüm derd ile
   Dimedüŋ bir gün bu miskīn derdmendümdür benüm

5. O ḳıyāmet āfet ancaḳ FERRUḪĪ neŋdür senüŋ
   Kim ben anuŋ bendesiyem ol efendümdür benüm

0205.

Fā‘ilātün Fā‘ılātün Fā‘ilātün Fā‘ilün

Remel – + – – / – + – – / – + – – / – + –

1. ‘Ālem-i ‘ışḳ içre bir maḥbūb efendüm var idi
   Zülf-i sevdāsı ile boynumda bendüm var idi

2. Ṣaçı sünbül beŋleri fülfül lebleri mül yüzi gül
   Sīb-ġabġab lāle-ḫadd serv-bülendüm var idi

3. Dilberüŋ ḫayli ḫayālin yādigār itmeklüge
   Gözüm [ü] göŋlüm bigi bir ḳaç levendüm var idi

4. Leblerine ḳarşu ḥayrān oluban medḥ itmege
   Ṭūṭī-i gūyā gibi aġzumda ḳandum var idi

5. Dilberüm yārum nigārum raḥm idüp bir gün diseŋ
   MAHREMĪ mi dirler adına bir derdmendüm var idi

0204. ·39[b]
0205. ·40[a]

0206.

Fā‘ilātün Fā‘ılātün Fā‘ilātün Fā‘ilün

Remel – + – – / – + – – / – + – – / – + –

1. Dā’imā iy serv-ḳad serv-i ḫırāmān ol yüri
   Ḥüsn ilinüŋ şāhısın sulṭān-ı ḫūbān ol yüri

2. Ḳo beni bülbül gibi efġān idem her kūşede
   Sen melāmet gülşeninde verd-i aḫẕān ol yüri

3. İy göŋül çün n’eydügüŋ bilmez senüŋ ol bī-vefā
   Bāri şimden girü kūyında nālān ol yüri

4. Her ne deŋlü cevr ider iseŋ rāżıyam ben iy ṣanem
   Bī-vefālıḳ pīşe ḳıl tek pāk-dāmān ol yüri

5. ḲADRīyā çünkim viṣāl-i yār ile şād olmaduŋ
   Fürḳatinde gice gündüz zār-ı giryān ol yüri

0207.

Mef‘ūlü Mefā‘īlü Mefā‘īlü Fe‘ūlün

Hezec – – + / + – – + / + – – + / + – –

1. Şīrīn ṭudaġuŋ çeşme-i ḥayvān olacaḳdur
   Rengīn yaŋaġuŋ gün gibi tābān olacaḳdur

2. ‘Īd ayı mıdur yoġsa kemān mı ḳaşuŋ iy dōst
   Her ne ise göŋül anlara ḳurbān olacaḳdur

3. La‘lüŋ dir imiş ol durur ben işitdüm
   Ol ‘ahde uram ṣormaġa ḳaçan olacaḳdur

4. Ṣordum dehenüŋ sırrını ḫışm eyledi ġamzeŋ
   Hey dimez iseŋ yoḳ yire bir ḳan olacaḳdur

5. Yüzüŋi ḳoyup zülfüŋe varmazdı dil-i CEM
   Bileydi ki bu resme perīşān olacaḳdur

0206. ·40[a]
0207. ·40[a]

0208.

Mefā‘īlün Mefā‘īlün Mefā‘īlün Mefā‘īlün

Hezec + - - - / + - - - / + - - - / + - - -

1. Dem-i ẕevḳ u ṣafā geldi opal ‘ömrüm ḳocal ‘ömrüm
   Maḥall-i merḥabā geldi opal ‘ömrüm ḳocal ‘ömrüm

2. Yayıldı aduŋ āfāḳa vefālar eyle ‘uşşāḳa
   Teraḥḥum ḳıl bu müştāḳa opal ‘ömrüm ḳocal ‘ömrüm

3. Bu mıdur umduġum senden çevirdüŋ yüzüŋi benden
   Naṣīḥatdür saŋa benden opal ‘ömrüm ḳocal ‘ömrüm

4. Ḳaçup benden cidāl itme ala güzellerle āl itme
   Ṣaḳın yaŋlış ḫayāl itme opal ‘ömrüm ḳocal ‘ömrüm

5. Çü pür-ḫūn-ı melāmetsin güzeller içre āfetsin
   Benüm ḳıblem ḳıyāmetsin opal ‘ömrüm ḳocal ‘ömrüm

0208.

Mef‘ūlü Mefā‘īlü Mefā‘īlü Fe‘ūlün

Hezec – – + / + – – + / + – – + / + – –

1. Bir cām ile ḳıldı beni sāḳī yine Mecnūn
   Beŋzer ki dilā itdi şarāba o gül efsūn

2. İy ḫusrev-i ḫūbān seni arayı arayı
   Ḳan derleyüben çıḳdı ayaḳdan mey-i gül-gūn

3. Seyr itmege ol māhı melekler gice gündüz
   Revzenler açar ay ile günden yine gerdūn

4. Ḫatm eyleyen iy ḫˇāce menem muṣḫaf-ı ‘ışḳı
   Ve’l-leyliye dek oḳumış ancaḳ anı Mecnūn

5. Bir dāneye ṢUN‘ī hele dāneler içinde
   Ancaḳ naẓar itse n’ola dünyā gibi her dūn

0208. ·40[b] Cem’e aittir.
0208. ·40[b]

0209.

Fā‘ilātün Fā‘ılātün Fā‘ilātün Fā‘ilün

Remel – + – – / – + – – / – + – – / – + –

1. Uçmasun yaŋlış ḫaberler ol hümānuŋ üstine
   K’āşiyān-ı zāġa varmaḳ düşmez anuŋ üstine

2. Ḳaşları yāyı gibi biŋ egri söz söylerse ḫalḳ
   Kimse toz ḳondurmaz ol ebrū kemānuŋ üstine

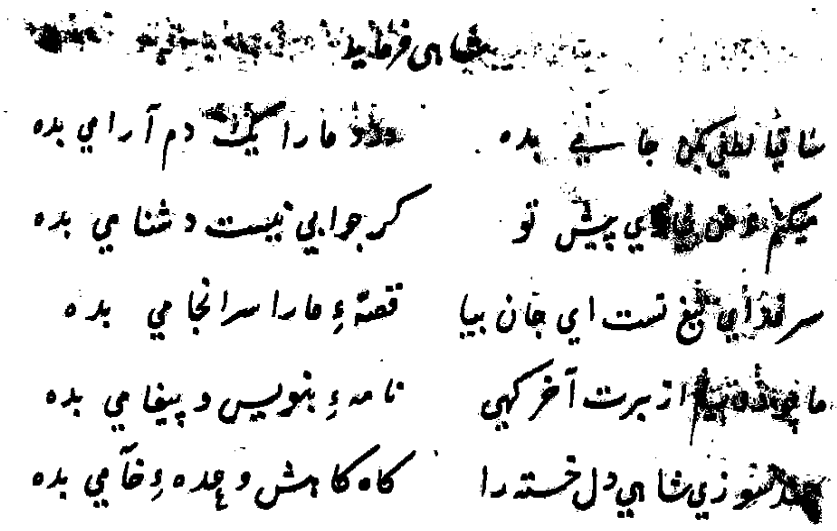
3. Ṭoġrudur çün kim elif gibi nihāli-i ḳadd-i dōst
   Nokta ḳoyan kim durur ‘ālemde anuŋ üstine

4. Āh-ı serd irişmesün bārid nefesler çün velī
   Esmesün yavuz yil ol serv-i revānuŋ üstine

5. Eydüŋüz yārāna kim maḥabbete dā’im söylesün
   Bir ġazel didi yine ĀHī fülānuŋ üstine

0209. ·40[b]

0210.

0211.

خیالی فرماید

مجنون صفتم دربدر و خانه بخانه
باشد که ببینم رخ لیلی به بهانه

مقصود من از کعبه و بتخانه تویی
مقصود تویی کعبه و بتخانه بهانه

زاهد ببره کعبه و من در طلب یار
او خانه همی جوید و من صاحب خانه

که معتکف دیرم و که ساکن مسجد
یعنی که ترا می طلبم خانه بخانه

تقصیر خیالی بامید کرم تست
یعنی که گنه را بد ازین نیست بهانه

0210. ʿ41ª Ṣāhī'ye aittir.
0211. ʿ41ª Ḥayālī'ye aittir.

0212.

سعدي فرمايد

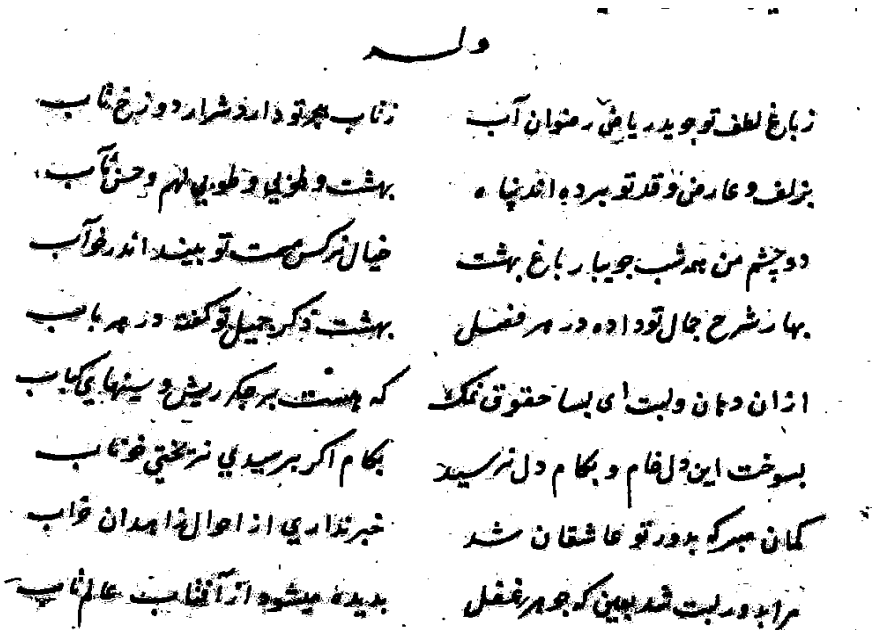
ايي بديدار رخت ديده بدوران تشنه پيش مرجان لبت لعل بدخشان تشنه
لب ما تشنه و لعل لب تو آب حيات آب در كوزه رواداري مهمان تشنه
شكرستان لبت دارد لب ما برسان طوطيان ميكذرند از شكرستان تشنه
تو كه منزل نبريدي زكجا ميداني كه چها ميكشد از آه بيابان تشنه

0213.

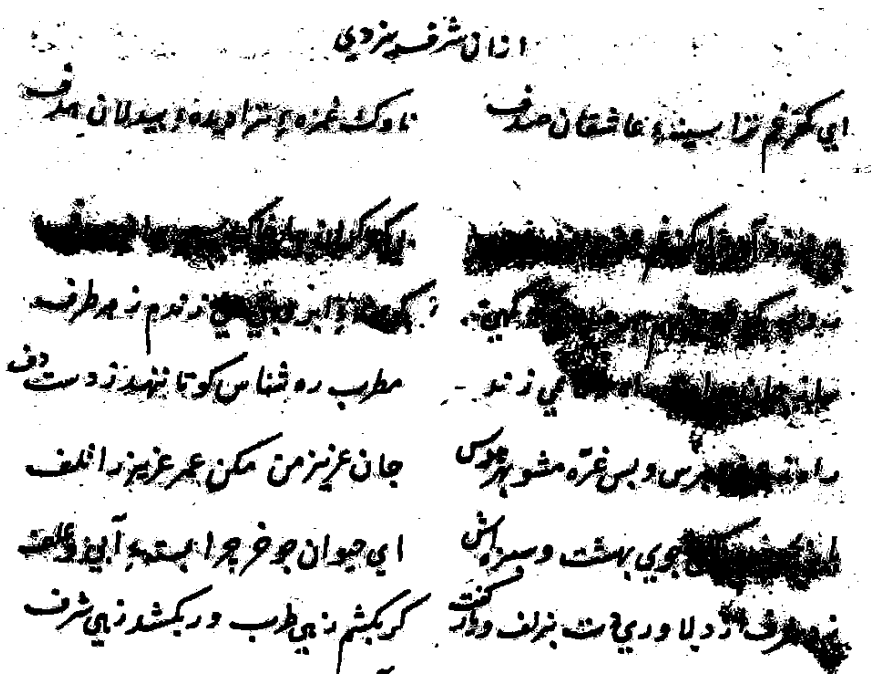
[illegible]

حل مسئله كه در پيش خرد مشكل بود آزموديم يك چند
كفتم از مدرسه پرسم سبب حيرتي در هر كس كه زدم
دوش تا وقت سحر چون ز نماز من بليل دل شده خون در دل
دولتي بود بوصل تو بسي مهدي را حيف و صد حيف كه آن دولت

0214.

0215.

0214. 41[b]
0215. 41[b]

0216.

حافظ فرماید

دل می رود ز دستم صاحب دلان خدارا — دردا که راز پنهان خواهد شد آشکارا
ده روز مهر گردون افسانه است و افسون — نیکی بجای یاران فرصت شمار یارا
کشتی شکستگانیم ای باد شرطه برخیز — باشد که باز بینم دیدار آشنا را
آسایش دو گیتی تفسیر این دو حرف است — با دوستان مروت با دشمنان مدارا
در کوی نیک نامی ما را گذر ندادند — گر تو نمی پسندی تغییر کن قضا را
آیینه سکندر جام مبست بنگر — تا بر تو عرضه دارد احوال ملک دارا

حافظ مخور بنوشید این حرفه ها که آورد
ای شیخ پاک دامن معذور دار ما را

0217.

صبا بلطف بگو آن غزال رعنا را — که سر بکوه و بیابان تو داده ای ما را
بکمتر از سر زلفش دراز باد چرا — تفکری بکند طول شب فراقم را

[illegible] — [illegible]
بخلق لطف توان کرد صید اهل نظر — ببند و دام بگیرند مرغ دانا را
چو با حبیب نشینی و باده پیمایی — بیاد دار محبان بادپیما را
ندانم از چه سبب رنگ آشنایی نیست — سهی قدان سیه چشم ماه سیما را
جز این قدر نتوان گفت در جمال تو عیب — که وضع مهر و وفا نیست [illegible]

در آسمان نه عجب گر بگفته حافظ
سماع زهره بر قص آورد مسیحا را

0216. ·42ª Hāfız-ı Şīrāzī'nin gazelidir.
0217. ·42ª Ḥāfıẓ

0218.

صلاح کار کجا و من خراب کجا
سماع و عظ کجا نغمهٔ رباب کجا

دلم ز صومعه بگرفت و خرقهٔ سالوس
کجاست پیر مغان و شراب ناب کجا

چه نسبت است بر ندی صلاح و تقوی را
ببین تفاوت ره کز کجاست تا بکجا

ز روی دوست دل دشمنان کجا یابد
چراغ مرده کجا قرص آفتاب کجا

چو کحل بینش ما خاک آستان شماست
کجا رویم بفرما از این جناب کجا

مبین بسیب زنخدان که چاه در راهست
کجا همی روی ای دل بدین شتاب کجا

بشد که یاد خوشش باد با مداد وصال
خود آن کرشمه کجا رفت و آن عتاب کجا

قرار و خواب ز حافظ طمع چه میداری
قرار جست صبوری کجا و خواب کجا

0219.

ای نسیم سحر آرامگه یار کجاست
منزل آن مه عاشق کش عیار کجاست

شب تار است و ره وادی ایمن در پیش
آتش طور کجا وعده دیدار کجاست

هر که آمد بجهان نقش وفایی دارد
در بغ از یار که هشیار کجاست

آنکس است اهل بشارت که اشارت داند
نکتها هست بسی محرم اسرار کجاست

هر سر موی مرا با تو هزاران کار است
ما کجاییم و ملامت گر بیکار کجاست

عقل دیوانه شد آن سلسلهٔ مشکبو
دل ما گوشه گرفت ابروی دلدار کجاست

باده و مطرب و گل جمله مهیاست ولی
عیش بی یار مهیا نشود یار کجاست

حافظ از باد خزان در چمن دهر مرنج
فکر معقول بفرما گل بی خار کجاست

0218. 42[b] Ḥāfiẓ
0219. 42[b] Ḥāfiẓ

0220.

این پیک تا مور کہ رسید از دیار دوست
داورد خوزجان زخط مشکبار دوست

خوش میدہد نشان جمال و جلال یار
خوش میکند حکایت عز و وقار یار دوست

دل داد مش بمژدہ و خجلت ہمی برم
زین نقد قلب خویش کہ کردم نثار دوست

شکر خدا کہ از مدد بخت کار ساز
بر حسب آرزوست ہمہ کار و بار دوست

سیر سپہر و دور قمر را چہ اختیار
در گرد شند بر حسب اختیار دوست

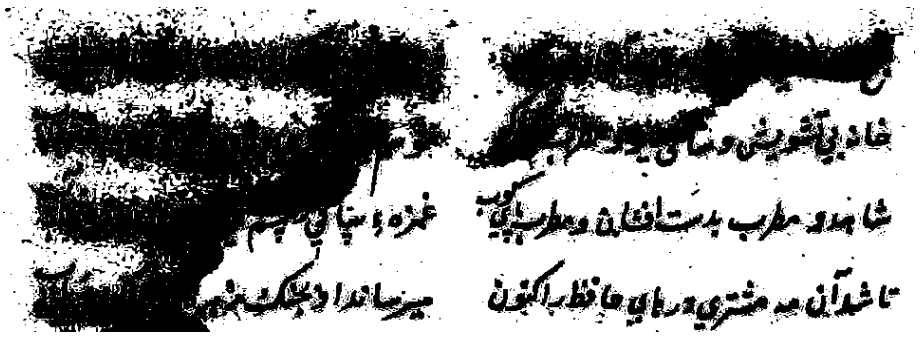
کر باد فتنہ ہر دو جہان را بہم زند
ما و چراغ چشم و رہ انتظار دوست

کحل الجواہری بمن آرای نسیم صبح
زان خاک نیکبخت کہ شد رہ گذار دوست

مائیم و آشیانہ عشق و سر نیاز
تا خواب خوش کرا بود اندر کنار دوست

دشمن اگر بقصد حافظ اگر دم زند چہ باک
منت خدایرا کہ نیم شرمسار دوست

0221.

0222.

Fā‘ilātün Fā‘ılātün Fā‘ilātün Fā‘ilün

Remel – + – – / – + – – / – + – – / – + –

1

Şehr içinde bir ‘Acem-zāde belürdi nāgehān
Kirpügin tīz-i ciger-dūz eyleyüp ḳaşın kemān

0220. ·43[a] Ḥāfıẓ
0221. ·43[b] Ḥāfıẓ
0222. ·43[b]

Ġamzesi müjgāndan almış destine tīġ-i sinān
Ḳatl-i merdum itmede cellāddur çeşmi hemān
Ḫışm ile her kime baḳsa öldürür virmez amān
Ḫançer-i müjgān-ı ḫūn-ḫārı döker her laḥẓa ḳan
Baş çeküp āḫir Celālī olmaḳ ister bī-gümān
Mā-ḥaṣal pür fitne vü āşūbdur kevn ü mekān
Hey meded sulṭān-ı ʻādil şeh Süleymān-ı zamān
Devr-i ʻadlüŋde yaraşmaz ẓulm ile ṭolmaḳ cihān

2

ʻArsa-i devr-i zamānuŋ fāris-i meydānıdur
Dār-gīr ü zecr-i ḳahruŋ Rüstem-i destānıdur
Taḫt-gāh-ı kīn ü kibrüŋ dāver-i devrānıdur
Milket-i ẓulmüŋ şehi şehr-i sitem sulṭānıdur
Luṭfınuŋ maʻmūresi heb ḳahrınuŋ vīrānıdur
Ṣormadın ʻuşşāḳın öldürmek büyük iḥsānıdur
Ṭur-ı şāh-ı Erdebīl āyīnidür erkānıdur
Cevr-i ẓulm içinde çoḳ Ṭahmās-ı şāh-ı şānıdur
Hey meded sulṭān-ı ʻādil şeh Süleymān-ı zamān
Devr-i ʻadlüŋde yaraşmaz ẓulm ile ṭolmaḳ cihān

3

Dilleri Tātār veş itdi gözi yaġma bugün
Ġamzesi ḫalḳ-ı cihānı eyledi şeydā bugün
Şāh-ı İsmāʼil-i mānend eyledi daʻvā bugün
İtdügin itmez Sikender-i Dārā bugün
Baş keser ḳanlu döker devrüŋde bī-pervā bugün
Eyledi ṭarz-ı ḳızıl başı yine peydā bugün
Fitne vü ẓulm ile oldı ṭobṭolu dünyā bugün
Heb anuŋdur kāʼināt içindeki ġavġā bugün
Hey meded sulṭān-ı ʻādil şeh Süleymān-ı zamān
Devr-i ʻadlüŋde yaraşmaz ẓulm ile ṭolmaḳ cihān

4

Gerçi evvelden odur meydān-ı ḥüsnüŋ çākeri
Żü’l-fiḳārı ġamzesi ḫāl-i siyāhı Ḳanberi
‘Āḳıbet oldı velī mülk-i cefānuŋ serveri
Çār ṣaf müjgānı ‘askerdür gözi ser-‘askeri
Ḳalb-i ‘uşşāḳuŋ ḫadeng-i ġamzesidür ṣaf-deri
İki yüzlü bir münāfıḳdur yanında ḫançeri
Yüz biŋ keskin ḥarāmī tīġ-i ejder-peykeri
Ḥāṣılı inṣāfdan aşurdı ẓulmüŋ ol perī
Hey meded sulṭān-ı ‘ādil şeh Süleymān-ı zamān
Devr-i ‘adlüŋde yaraşmaz ẓulm ile ṭolmaḳ cihān

5

Serverā lāyıḳ mıdur kim bir ‘Acem oġlı ‘Acem
Gāh Ḫusrev’den gehī Nūşirevān’dan ura dem
Ki diye ālā vü ecdādum durur dārā vü em
Yanına cevr ü cefādan cem‘ idüp ḫayl ü ḫaşem
Tevem iken kākülin ḳaddin ḳılup sīmīn-‘alem
Ehl-i İslām üzre ol kāfir çeküp ceyş-i sitem
Eyleye dünyāya ẓulm-i bī-nihāyet dembedem
Senden ölmez ise ġāyet öldürür FEVRīyi ġam
Hey meded sulṭān-ı ‘ādil şeh Süleymān-ı zamān
Devr-i ‘adlüŋde yaraşmaz ẓulm ile ṭolmaḳ cihān

0223.

Fā‘ilātün Fā‘ilātün Fā‘ilātün Fā‘ilün
Remel – + – – / – + – – / – + – – / – + –

1

Bir dem idi hem-dem olmışdum begüm sen şāh ile
İşigüŋ ḫākin degişmezdüm serīr-i māh ile
‘Işḳa meşk eylerdi ġamzeŋ bu dil-i āgāh ile

0223. ·44[b]

Çünki dūr itdüŋ viṣālüŋden beni ikrāh ile
Ḫaste-dil alınmayup bu ġuṣṣa-i nā-gāh ile
Hem-dem oldum eşke yoldaş oldum āh u vāh ile
Rāh-ı hicrānı ṭutup bir ḳaç nefer hem-rāh ile
Terk idüp dil murġını sen āfet-i dil-ḫāh ile
Ben diyār-ı ġurbete gitdüm fiġān u āh ile
Göŋlümi cānā saŋa ısmarladum Allāh ile

2

Ṣāf idi mābeynimüz bir dem mey-i ḥamrā' gibi
Ṣoḥbet eylerdüŋ iki rind ü ḳadeḥ-peymā gibi
Ḫāk olurdum ayaġuŋda cür'a-i ṣaḥbā gibi
Çünki benden yüz çevirdüŋ dīde-i bīnā gibi
Meh gibi hercā'i olduŋ cevr idüp dünyā gibi
Başum aldum yalıŋuz mihr-i cihān-ārā gibi
Şehrüŋi terk eyledüm şūrīde-dil şeydā gibi
Baġlayup saŋa dil ü dīvāneyi rüsvā gibi
Ben diyār-ı ġurbete gitdüm fiġān u āh ile
Göŋlümi cānā saŋa ısmarladum Allāh ile

3

'Arż ḳılduŋ nāgehān bir kez 'iẕāruŋ ālini
Eyledüŋ ol āl ile cānā dil almaḳ ālini
Çünki alduŋ göŋlümi żabṭ eyledüŋ aḥvālini
Ṣormaz olduŋ benża'īf-i nātüvānuŋ ḥālini
Düşmenüŋ gūş idüp yüz biŋ dürlü ḳīl u ḳālini
Doymadum ṣatdum belā-yı hecre vaṣluŋ balini
Dūd-ı āhumdan giyüp ol dem seyāḥat şālini
Ḫaydarī oldum ḳoyup yanuŋda dil abdālini
Ben diyār-ı ġurbete gitdüm fiġān u āh ile
Göŋlümi cānā saŋa ısmarladum Allāh ile

4

Āşinā olduḳ senüŋle bir zamān mey-ḫānede
‘Īş u ‘işret eyledük çoḳ demler ol kāşānede
Luṭf u iḥsān idi kāruŋ baŋa her peymānede
Çünki gitdüŋ derdüŋi ḳoyup dil-i dīvānede
Bir belā oldı baŋa ‘ālem diyen vīrānede
Kim baŋa raḥm itmez ola dōstda bī-gānede
Gördüm āḫir sūd yoḳ efsūn ile efsānede
Gönlümi ḳoyup mücāvir ol sa‘ādet-ḫānede
Ben diyār-ı ġurbete gitdüm fiġān u āh ile
Gönlümi cānā saŋa ısmarladum Allāh ile

5

FEVRīyem iy cān baŋa evvel çoġ itdüŋ ḥürmeti
Eyledüŋ maḥsūd-ı a‘dil ḫayli virdüŋ raġbeti
Döne döne itdüŋ iftār gele ‘īş u ‘işreti
Çün revā gördüŋ baŋa āḫir belā-yı fürḳati
Ḳudretüm yoḳ çekmege gördüm cefā-yı ḥasreti
Ṣabra ṭāḳat ḳalmadı nā-çār ḳıldum hicreti
İḫtiyār itdüm ġam ü hecr ü ‘aẕāb-ı rıḥleti
Kūy-ı dil-cūyuŋda terk idüp dil-i pür-ḥayreti
Ben diyār-ı ġurbete gitdüm fiġān u āh ile
Gönlümi cānā saŋa ısmarladum Allāh ile

0224.

Fā‘ilātün Fā‘ilātün Fā‘ilātün Fā‘ilün

Remel – + – – / – + – – / – + – – / – + –

1

Hem-dem olmışken ezel sen dilber ü dildār ile
Yılduzum barışmış iken sen ḳamer-ruḫsār ile

0224. ·45a

Ṭūṭī-i dil eglenürken sen şeker-güftār ile
Rūşen iken bezmimüz sen ruḫları envār ile
Fürḳate ṣaldı felek bir ḳaç nefer ġam-ḫār ile
Başa çıḳmadum çü gördüm çarḫ-i kec-reftār ile
Eyledi nic' işimüz gūyā ki nīş-i mār ile
Terk idüp dil murġını sen ruḫları gülzār ile
Ben çıḳup gitdüm diyār-ı ġurbete biŋ zār ile
Hem-ser olma iy gül-i ra'nā ṣaḳın her ḫār ile

2

İy ṣaçı Leylā bu ben şeydāyı Mecnūn eyledüŋ
Ḥasret-i la'l-i lebüŋle yüzümi ḫūn eyledüŋ
Ol ruḫ-ı gül-fām ile eşkümi gül-gūn eyledüŋ
Cevr-i hecrüŋ ile elif veş ḳāmetüm nūn eyledüŋ
İşigüŋden dūr idüp ben zārı maġbūn eyledüŋ
Vaṣluŋı ümmīd iderken himmetüm dūn eyledüŋ
Ṭāli'-i ferḫundemi hecrüŋle mevzūn eyledüŋ
'Āḳıbet hecre ṣalup bilmem ne efsūn eyledüŋ
Ben çıḳup gitdüm diyār-ı ġurbete biŋ zār ile
Hem-ser olma iy gül-i ra'nā ṣaḳın her ḫār ile

3

Sāḳiyā cām-ı muḥabbet içeli mestāneyem
Bir gedā-yı bī-nevāyem sākin-i ḫum-ḫāneyem
Maḫzen-i genc-i meveddet olalı vīrāneyem
Şem'-i 'ışḳa yana gelmiş ben de bir pervāneyem
Sergüzeşt-i 'ışḳ ile Mecnūn veş efsāneyem
Arzū-yı şerbet-i la'lüŋ ile bir dīvāneyem
Rūḥın öldürmüş bisāṭ-ı ġamda bir ferzāneyem
Ḥāṣılı bilmem cefā-yı hecr ile cānāneyem
Ben çıḳup gitdüm diyār-ı ġurbete biŋ zār ile
Hem-ser olma iy gül-i ra'nā ṣaḳın her ḫār ile

4

Şol zamān kim āsitānuŋ baŋa olmışdı penāh
Ḳıble ḥaḳḳı ṭāḳ-ı ebrūŋı iderdüm secdegāh
Egmez idüm şehr-i yār-ı dehre baş iy pādişāh
Reşk iderdi ḥālümi göklerde görüp mihr ü māh
‘Āḳıbet şeyṭānluḳ idüp ol raḳīb-i rū-siyāh
Fürḳate ṣalduŋ bu ben avāre bendeŋ bī-günāh
Bu belā ile idüp terk-i vaṭan bir ṣubḥgāh
Cem‘ idüp erbāb-ı ġamdan yanuma ḫayl ü sipāh
Ben çıḳup gitdüm diyār-ı ġurbete biŋ zār ile
Hem-ser olma iy gül-i ra‘nā ṣaḳın her ḫār ile

5

Elf ḳaddüm oldı derdā cevr-i hicrānuŋla lām
Olmadı sen serv-i ser-keş baŋa iy gül-çihre rām
‘Anberīn ṭurraŋ olaldan murġ-ı dil ṣaydına dām
Fikr ü ẕikrüm rūy-ı zülfüŋdür dilümde ṣubḥ u şām
İy ‘AṬĀ’ī itmedin ḥayfā ki taḥṣīl-i merām
Yüz çevürdi gitdi bizden ol şeb-i ‘ālī-maḳām
Ārzū iderdüm evlā cennet-i kūyuŋ müdām
Bu diyār oldı bize şimden girü cānā ḥarām
Ben çıḳup gitdüm diyār-ı ġurbete biŋ zār ile
Hem-ser olma iy gül-i ra‘nā ṣaḳın her ḫār ile

0225.

Fā‘ilātün Fā‘ilātün Fā‘ilātün Fā‘ilün
Remel – + – – / – + – – / – + – – / – + –

1

‘Īş u ‘işret vaḳtidür iy yüzi gül irdi bahār
Ehl-i ẕevḳ içün yine döşendi ṣaḥn bize zār
Ṣalma ferdāya beni bülbülüŋi itme zār

0225. ·46[a]

Dem bu demdür sürelüm gel yārınuŋ da ıssı var

2

Kāse-i ser ‘āḳıbet cām-ı fenā olsa gerek
Gözlerimüz şīşesi ṭopraġıla ṭolsa gerek
Bāde ṣun ṣāḳī diye nūş idelüm n’olsa gerek
Dem bu demdür sürelüm gel yārınuŋ da ıssı var

3

Berg-i ‘ömre ṣunmadın el dōstum bād-ı ḫazān
Uçmadın deşt-i fenādan baŋa bu murġ-ı revān
Furṣatı fevt eyleme el vir miskīndür zamān
Dem bu demdür sürelüm gel yārınuŋ da ıssı var

4

Naġme-i sāzıla ṣalalum cihāna ġulġule
Ḳomayalum gülşen içre ötmege pīr bülbüle
Çāk çāk itdürelüm pīrāhenin ṭıfl-ı güle
Dem bu demdür sürelüm gel yārınuŋ da ıssı var

5

Vuṣlat u yār u bahār-ı ‘ömri bāḳīdür dime
Bunca yıldur dilegüm uymadı EMRE demdeme
Bugünüŋ ḫoş geçüri gör yārın içün ġam yime
Dem bu demdür sürelüm gel yārınuŋ da ıssı var

0226.

Mef‘ūlü Mefā‘īlü Mefā‘īlü Fe‘ūlün

Hezec – – + / + – – + / + – – + / + – –

1

İy bād-ı ṣabā ḫālümi ‘arż eyle nigāra
Ṭāġlar iŋler eyledigüm āh ile zāra
Kim didi göŋül vire sen ol lāle-‘iẕāra

0226. ·46[b] Şairi bilinmemektedir.

Dīvāne gönül n’eyleyeyin saŋa ne çāre

2

İy dil nice bir duta cihānı bu fiġānuŋ
Ya nice çekem cevrini ol ḳaşı kemānuŋ
Derdüŋe devā itmez ise rūḥ-ı revānuŋ
Dīvāne gönül n’eyleyeyin saŋa ne çāre

3

Gözüm yaşını ḳanı o demler ki silerdüŋ
Bülbül gibi efġānuma gül gibi gülerdüŋ
Her lāle ruḫuŋ zülf-i hevāsına yilerdüŋ
Āvāre gönül n’eyleyeyin saŋa ne çāre

4

Gözüŋ gibi mest oldum içüp ġayr ile bāde
Lāyıḳ mı degişmek güzelüm bilişi yāde
Yan āteş-i hecre vü ḳal derd ü belāda
Āvāre gönül n’eyleyeyin saŋa ne çāre

5

Çün rūz-ı ezel ḳısmet imiş saŋa bu hicrān
Dök göz yaşını eyle cihān mülkini ṭūfān
Şimden girü fikr eyleme hīç derdüŋe dermān
Āvāre gönül n’eyleyeyin saŋa ne çāre

6

İy ġonçe-dehen gül gibi sen hem-dem-i ḫār ol
İy dil ġam-ı cānān ile bülbül gibi zār ol
Daġlarda vaṭan dut yüri feryād ile yār ol
Bī-çāre gönül n’eyleyeyin saŋa ne çāre

7

Çün Mışr-ı muḥabbetde ‘azīzi aŋulursın
Cān naḳdine ‘ışḳ metā‘ını alursın

Her vaṣluŋ olur āḫir-i hicrān çü bilürsin
Bī-çāre göŋül n’eyleyeyin saŋa ne çāre

0227.

Fā‘ilātün Fā‘ılātün Fā‘ilātün Fā‘ilün

Remel – + – – / – + – – / – + – – / – + –

1

Vah ki ol āhū-yı miskīndin ḳalup men bī-ḫaber
Nāfe teg baġlandı baġrum ḳapḳara ḫūn-ı ciger
Fürḳatüŋdin gözlerüm ḫūn-ābe-yi ḥasret döker
Leblerinden ayru her-dem teble göŋlüm ḳan içer
Dirligüm dirlik degül tek bir ḳara gündür geçer

2

Ay yüzüŋ māh-ı tamām u ḫaṭṭ-ı sebzüŋ hālesi
Leblerüŋ cān pāresidür sen ciger pergālesi
Ḥasretüŋdin göge çıḫdı ḫaste göŋlüm nālesi
Senden ayru ḳalġalı iy bāġ-ı cennet lālesi
Dirligüm dirlik degül tek bir ḳara gündür geçer

3

Sākin-i beytü’l-ḥazen tek gözlerüm giryān ḳalup
Gözlerüm giryān dil büryān men ‘üryān ḳalup
Ṣabr u hūş u her biri bir yan u men bir yan ḳalup
Ṣūret u dīvār tek öz ḥālüme ḥayrān ḳalup
Dirligüm dirlik degül tek bir ḳara gündür geçer

4

Nātüvān cānumġa her-dem yüz belādur sensüzin
Ol belālar içre göŋlüm mübtelādur sensüzin
Ṣabr-ārām u ḫıred-mendin cüdādur sensüzin
Rūz-gārum tīre vü baḫtum ḳaradur sensüzin
Dirligüm dirlik degül tek bir ḳara gündür geçer

0227. ·47a Nevāyī’ye aittir.

5

‘Āşıḳ u rüsvā men ü bī-ḫānumān u ‘ārsuz
Eşk ü āhumdın ḳalup külbem der ü dīvārsuz
Yidigüm ġam içdigüm telḫ āb-ı ġam-ḫˇārsuz
Ḳanlu çeşmüm dāġlu baġrum baġlu baḫtum yārsuz
Dirligüm dirlik degül tek bir ḳara gündür geçer

6

Vah ki öldürdi beni bu laḥẓa laḥẓa aġlamaġ
Bulmadı mümkün saŋa bu aġlamanı saḫlamaġ
Lāle yanaklıġ dāġlu baġrum pāre pāre dāġ dāġ
Sensüzin iy ‘ārıżuŋ şem‘i maŋa çeşm ü çerāġ
Dirligüm dirlik degül tek bir ḳara gündür geçer

7.

İy cemālüŋdin münevver āfitāb-ı ḫāveri
Burc-ı ṣūret āfitābı dürc-i ma‘nī gevheri
Ādem oġlanı degülsin ya meleksin ya perī
Āsitāneŋdin ıraḫ men bī-nevā dil-kişveri
Dirligüm dirlik degül tek bir ḳara gündür geçer

0228.

Mef‘ūlü Mefā‘īlü Mefā‘īlü Fe‘ūlün
Hezec – – + / + – – + / + – – + / + – –

1

Ḳapuŋda ḳul olmaġ iledür ‘izzet-i cāhum benüm
Yoḳdur bu cihān içre benüm ġayrı penāhum benüm
Servüm semenüm tāze gülüm çeşm-i siyāhum benüm
Sulṭānum efendüm yüzi māhum Memi şāhum benüm

0228. ·47[b]

2

Sevdüm seni bu ḥüsn-i cemāl ile begendüm
Dil murġı saŋa düşdi benüm serv-i bülendüm
Cānum yüregüm ġonce-lebüm şāh-levendüm
Sulṭānum efendüm yüzi māhum Memi şāhum benüm

3

İy gönlümüŋ eglencesi iy rūḥ-ı revānum
Yaşum gibi üftādesi çoḳ tāze civānum
Dünyā dolısı ḳulı olan şāh-ı cihānum
Sulṭānum efendüm yüzi māhum Memi şāhum benüm

4

Maḥbūb olıcaḳ sencileyin olsa nigārā
Göstermedi aḳrānıŋı āyīne-i dünyā
Saŋa yaraşur dirler ise iy gül-i ran‘ā
Sulṭānum efendüm yüzi māhum Memi şāhum benüm

5

Dilberler ile her gice cemiyyet idersin
Sulṭānlar ile bāde içüp muḥabbet idersin
YAḤYĀ ḳulıŋı gün yüzüŋe ḥasret idersin
Sulṭānum efendüm yüzi māhum Memi şāhum benüm

0229.

Mef‘ūlü Mefā‘īlü Mefā‘īlü Fe‘ūlün
Hezec – – + / + – – + / + – – + / + – –

1

Ḳapuŋdan ayırma beni ẓulm eyleme ḫānum
Bir merd-i ġarībem ne yirüm var ne mekānum
Ṣabr idemez oldum döyemez hecrüŋe cānum
Beg-zādecigüm begcegizüm tāze cüvānum

0229. ·48[a]

2

Yanuŋca alāy ile yürür cümle güzeller
Sulṭānı ile seyre giden beglere beŋzer
Sensin bilürüz ḥüsn iline şāh-ı muẓaffer
Beg-zādecigüm begcegizüm tāze cüvānum

3

Dilberler esirger bu ḳara günlü esīri
Yanumda ḳaçan görmese sen māh-ı münīri
Sāyirlere muḥtāc idüp aġlatma faḳīri
Beg-zādecigüm begcegizüm tāze cüvānum

4

Ḳapuŋda melūl eyleme bu derde devā ḳıl
Ya cevr ile öldür meni ya mihr ü vefā ḳıl
Dünyāda neye lāyıḳ isem anı baŋa ḳıl
Beg-zādecigüm begcegizüm tāze cüvānum

5

Allāh bilür bir daḫı bu şehre gelem mi
Gitdüm sefere ‘ālem-i ġurbetde ḳalam mı
YAḤYĀ gibi kim bile firāḳuŋla ölem mi
Beg-zādecigüm begcegizüm tāze cüvānum

0230.

Mef‘ūlü Mefā‘īlün Mef‘ūlü Mefā‘īlün

Hezec – – + / + – – – / – – + / + – – –

1. Vaṣluŋ dāmına irsem ayaġuŋa yüz sürsem
Vefā ile cān virsem ölmek nic’olur görsem

2. Gelsüŋ beni öldürseŋ ‘ālemlere bildürseŋ
Düşmenleri körledseŋ ölmek nic’olur görsem

0230. ·48[a]

3. Sırrumı ‘ayān itsem feryād u fiġān itsem
Rūḥumı revān itsem ölmek nic’olur görsem

4. Hicrān ile āh itsem dünyāyı siyāh itsem
Cismümi tebāh itsem ölmek nic’olur görsem

5. Derd ile helāk olsam ya sīnesi çāk olsam
İy ‘İŞRETī ḫāk olsam ölmek nic’olur görsem

0231.

Fā‘ilātün Fā‘ilātün Fā‘ilün

Remel – + – – / – + – – / – + –

1

Nār-ı āhum göklere berḳ eyleyen
Yaşum ile ‘ālemi ġarḳ eyleyen
İy beni Mecnūndan farḳ eyleyen
Kāfir olsun sevdügin terk eyleyen

2

Bilmezem ben n’eyledüm n’itdüm ile
Gice gündüz düşmişem dilden dile
Dōstlar ben bildügüm bu derd ile
Kāfir olsun sevdügin terk eyleyen

3

Ẓulm ider ben ḳulına ol pādişāh
İşüm oldı nāle vü feryād ü āh
Kim uyar düşmen sözine bī-günāh
Kāfir olsun sevdügin terk eyleyen

4

Dem mi vardur zecr ile ḳan yutmazam
Degme bir derd ile ḳoyup gitmezem
Tā ölince sevdigüm terk itmezem

0243. ·48[b]

Kāfir olsun sevdügin terk eyleyen

5

İy ĞAṬĀYĪ ḳo cefā ḳılsun ḥabīb
Odlara yansun ḥasūd ile raḳīb
Çoḳ şükür Ğudā baŋa ḳıldı naṣīb
Kāfir olsun sevdügin terk eyleyen

0232.

Mef'ūlü Mefā'īlü Mefā'īlü Fe'ūlün
Hezec – – + / + – – + / + – – + / + – –

1

Gülzār-ı cihān içre biten serv-i revānum
Bülbüllerini iŋledüci ġonçe-dehānum
Bī-raḥm oluban alma ṣaḳın ah u fiġānum
İy serv-i revān ġonçe-dehān tāze cüvānum
Ḳurd balacuġum begcegizüm şāh-ı cihānum

2

Sensüz dil ü cān ṣaḥn-ı çemen seyrini n'eyler
Kūyuŋ var iken murġ-ı seḥer gülşeni n'eyler
Cān olmayıcaḳ kimse bu ḳuru teni n'eyler
İy serv-i revān ġonçe-dehān tāze cüvānum
Ḳurd balacuġum begcegizüm şāh-ı cihānum

0233.

Fā'ilātün Fā'ilātün Fā'ilātün Fā'ilün
Remel – + – – / – + – – / – + – – / – + –

1

Cānuŋa āteş urucı mihr-i raḫşānuŋ mı var
Sīnede dāġ-ı ġamuŋla nār-ı hicrānuŋ mı var

0232. ·48[b] Şiirin diğer bendleri eksiktir.
0233. ·49[a]

Dembedem şeb-nem dökersin çeşm-i giryānuŋ mı var
N'olduŋ aglarsın felek hercā'i cānānuŋ mı var
Her maḳāmı seyr ider bir māh-ı tābānuŋ mı var

2

Esmez iken āb u ḫāküŋ üzre hergiz bād-gerd
Çekmez iken bülbülüŋ ġonçeŋde nāle ile derd
Ziynet iderken seni geh lāle vü geh sürḫ verd
Beŋzüŋi iy būstān faṣl-ı ḫazānum itdi zerd
Yoḳsa başı ṭaşra bir serv-i ḫırāmānuŋ mı var

3

Gel güle gülşende saŋa aġlamaḳ olmış naṣīb
Ġonçeŋe yoḳsa raḳīb-i ḫār mı oldı ḳarīb
Derde mi düşdüŋ ki dermān eylemez saŋa ṭabīb
Aġlayup feryād idersin her seḥer iy andelīb
Ḫār ile hem-sāye olmış verd-i ḫandānuŋ mı var

4

Mürde iḥyā itdügi içün yāra ben 'Īsā didüm
Yoḳdur iy Ḫıżr-ı Sikender-leb saŋa hem-tā didüm
Yoluma cān terkin itmezsin didi ḫāşā didüm
Yoluŋa cānum revān itsem gerek cānā didüm
Yüzüme biŋ ḫışm ile baḳdı didi cānuŋ mı var

5

İy ḪAYĀLĪ 'ışḳa ḳul olalı sulṭānsın yine
Ya'ni bir ḥūrī-veşüŋ ḫüsnine ḫayrānsın yine
Bir melek ṣūretlünüŋ derdiyle nālānsın yine
Zülf-i dilber gibi iy ẒĀTĪ perīşānsın yine
Cevri bī-ḥadd yoḫsa bir yār-ı perīşānuŋ mı var

0234.

Fā‘ilātün Fā‘ılātün Fā‘ilātün Fā‘ilün

Remel – + – – / – + – – / – + – – / – + –

1

Dembedem zārī ḳılursın pür-cefā yāruŋ mı var
Ḫār ile hem-ṣoḥbet olmış verd-i ruḫsāruŋ mı var
Raḥm ḳılmaz yoḫsa dildār-ı dil-āzāruŋ mı var
Derde yār olduŋ göŋül yār-ı cefā-kāruŋ mı var
Bī-vefā sevdüŋ mi ya hercā’i cānānuŋ mı var

2

Sen fedā eylersin iy dil yolına cān u tenüŋ
Göŋlini alur ele ol her yeşīm ile denüŋ
Bir selāmı yoḳ saŋa sen bendesi iken anuŋ
Ḳanda ise vaṣf-ı la‘li gitmez aġzuŋdan senüŋ
Manṭıḳī şīrīn kelām ile şeker-bāruŋ mı var

3

Gel esirge ruḫlaruŋuŋ derdmendin dōstum
Raḥm ḳıl incitme ḫālüŋ derd müstemendin dōstum
Teşneyem vir leblerüŋüŋ baŋa ḳandın dōstum
Ṭaḳmaz olduŋ boynuma zülfüŋ kemendin dōstum
Bend ü ġamda bir daḫı yoḳsa güftāruŋ mı var

4

Kimsene lā dimedi ‘ālemde yāruŋ ḳaddine
Ḳāmet-i bālāsı ṭa‘n ider çınāruŋ ḳaddine
İremez Ṭūbā daḫı ol gül ‘izāruŋ ḳaddine
Beŋzerem dirmişsin iy serv ol nigāruŋ ḳaddine
Būstān-ı ḥüsnde nāz ile reftāruŋ mı var

5

AVNī’yā hecr ile āḫir ġurbet öldürür seni
Kūşe-i fürḳatde derd ü miḥnet öldürür seni

0234. ·49[b]

Geh cefā vü geh belā geh ḫasret öldürür seni
Öldürürse iy FAṢĪḤĪ fürḳat öldürür seni
Bunca ġam yimek neden arduŋca aġlaruŋ mı var

0235.

Fā‘ilātün Fā‘ılātün Fā‘ilātün Fā‘ilün
Remel – + – – / – + – – / – + – – / – + –

1. Āh idersin ḫār elinden zülf-i reyḥānuŋ mı var
Rūz ü şeb pır pır yanarsın nār-ı sūzānuŋ mı var

0236.

Mefā‘īlün Mefā‘īlün Mefā‘īlün Mefā‘īlün
Hezec + - - - / + - - - / + - - - / + - - -

1

Gel ‘AVNĪ bendeŋi her dem be ẓālim sensüz aġlatma
N’ola saŋa ḳul oldı ise gele oransuz aġlatma
Efendüm yanuŋa ḳalmaz cihāndur bu cihāndur bu

0237.

Fā‘ilātün Fā‘ılātün Fā‘ilātün Fā‘ilün
Remel – + – – / – + – – / – + – – / – + –

1

Mest ü bed-nām olmışuz bir niçe ‘irfānīlerüz
Bādeye cānlar virür ẕevḳ ehli ‘Oṣmānīlerüz
La‘l-i nābuŋ ḳıymetin bilür Bedeḫşānīlerüz
Lā’übālī pāk-meşreb biz Süleymānīlerüz

0235. ·49[b] Mecmuanın bu kısımdaki sayfası eksik olduğu için şiirlerin geri kalanı eksiktir.
0236. ·50[a] Mecmuanın bu kısımdaki sayfası eksik olduğu için şiirlerin geri kalanı eksiktir.
0237. ·50[a]

2

Merdüm-i mey-ḫārlarla biz ki hem-rāz olmışuz
Derd-i dāġ-ı ‘ışḳ ile ‘ālemde mümtāz olmışuz
‘Āşıḳ-ı şeydālaruz rind-i püser-bāz olmışuz
Lā’übālī pāk-meşreb biz Süleymānīlerüz

3

‘Īş ü nūş eyyāmıdur açıldı bāġuŋ gülleri
Gel utanmaġı gider nūş eyle cām-ı aḥmeri
Hīç aramuzda bizüm yoḳdur tekellüf iy perī
Lā’übālī pāk-meşreb biz Süleymānīlerüz

4

Bir nefes mey ṣoḥbetin terk itmezüz ihmāl idüp
Dolular nūş eylerüz dildāra ‘arẕ-ı ḥāl idüp
Ṣormazuz hīç kimseye meclisde istiḳbāl idüp
Lā’übālī pāk-meşreb biz Süleymānīlerüz

5

Sāḳiyā ṣunma ‘araḳ incitme biz üftādeyi
Çün bilürsin puḫte dutmaz ‘ĀŞIḲĪ āzādeyi
Rūm ili abdālıyuz doldur bizimçün bādeyi
Lā’übālī pāk-meşreb biz Süleymānīlerüz

0238.

Mef‘ūlü Mefā‘īlü Mefā‘īlü Fe‘ūlün
Hezec – – + / + – – + / + – – + / + – –

1

Dil ‘azm-i sefer ḳıldı eyā cānum esen ḳal
Cān terk-i diyār eyledi cānānum esen ḳal
Düşdük yola iy Yūsuf-ı Ken‘ānum esen ḳal
Gitdüm ġam ile ġurbete sulṭānum esen ḳāl

0238. ·50[a]

2

İy ḥüsn-i melek-manẓarımuz nice olur aḥvāl
Sen şād ile ‘işretde belā bende ‘aceb ḥāl
Çün didi felek terk-i diyār eyle beher ḥāl
Gitdüm ġam ile ġurbete sulṭānum esen ḳāl

3

Hecrüŋle gözüm yaşını āl eyleyeyin mi
Fürḳat ile elif ḳaddi dāl eyleyeyin mi
Cevr eyledigüŋ bāri ḥelāl eyleyeyin mi
Düşdüm ġam ile fürḳate sulṭānum esen ḳal

4

Bir laḥẓa ‘aceb gözden aḳan yaşı silem mi
Ecel irince yoḳsa firāḳuŋla ölem mi
Kim bilür Īraḳ şehrüŋe bir daḫı gelem mi
Gitdüm ġam ile fürḳate sulṭānum esen ḳal

5

Dir ENVERī saġ ol güzelüm dünyede tek sen
Mülk-i ‘ademe başum alayın gideyin ben
Bildüm ki teraḥḥum yoġ imiş hīç baŋa senden
Gitdüm ġam ile ġurbete sulṭānum esen ḳal

0239.

Fā‘ilātün Fā‘ılātün Fā‘ilātün Fā‘ilün
Remel – + – – / – + – – / – + – – / – + –

1

Gün gibi ṭoġınca ṭolandı nihān ol meh-liḳā
Ẓulmet-i hicrānda ḳaldum mūnis-i derd-i belā
Saġ esen midür cihānda bilmezem ol bī-vefā
Yār-ı mā vü cān-mā vü dil-rubā vü yār-ı men

0239. ·50[b]

Gül-‘izārumdan ḫaber vir söyle iy bād-ı ṣabā

2

Nār-ı ḥasret yaḳmadın bu sīne-i sūzānumı
Tīġ-i miḥnet dökmedin başdan ayaġa ḳanumı
Almadın dest-i ecel āḫir bedenden cānumı
Yār-ı mā vü cān-mā vü dil-rubā vü yār-ı men
Gül-‘izārumdan ḫaber vir söyle iy bād-ı ṣabā

3

Uġraduŋ mı kūy-ı dildāra geçerken bu seḥer
İrmez oldı sem‘üme şīrīn-kelāmından ḫaber
Gelmez oldı hīç dimāġa būy-ı zülfinden eṣer
Yār-ı mā vü cān-mā vü dil-rubā vü yār-ı men
Şūḫ-çeşmümden ḫaber vir söyle iy bād-ı ṣabā

4

Açılur mı gülşen-i ḫande-i yāruŋ gülleri
Ṣubḥdaŋ feryād ider mi her gice bülbülleri
Ṭaġılur mı gerd-i ruḫsārında ya sünbülleri
Yār-ı mā vü cān-mā vü dil-rubā vü yār-ı men
Gül-‘izārumdan ḫaber vir söyle iy bād-ı ṣabā

5

ŞEMSīyā hercā’i sevmek ḫoş belāyımış belā
Zülfine misk-i Ḫıṭā didüm hemān oldur ḫaṭā
Ḳanda gitdi bilmezem bir kez didi yā hū saŋa
Yār-ı mā vü cān-mā vü dil-rubā vü yār-ı men
Şūḫ-çeşmümden ḫaber vir söyle iy bād-ı ṣabā

0240.

Fā‘ilātün Fā‘ılātün Fā‘ilātün Fā‘ilün

Remel – + – – / – + – – / – + – – / – + –

1. İy ṣabā ‘arż eyle gel dildāra var bir ḳaç sözüm
   Ben vefā ḳıl dimege varmaz dilüm döymez yüzüm

2. Gün yüzinden ayrılalı ol mehüŋ a‘mā gibi
   Ẕerrece farḳ itmez oldum gicelerden gündüzi

3. Gözlerüm nūrıdur o meh di naẓardan gitmesün
   Andan ayru bir nefes dutmaz elüm görmez gözüm

4. Hem-dem olduġın işidelü berü aġyār ile
   Ġuṣṣadan göŋlüm açılmaz ışımaz gülmez yüzüm

5. Başuma gün ṭoġmadı kim yār olam māh ile
   İy SİVĀSĪ yoḳ benüm hīç yirde gökde yılduzum

0241.

Fā‘ilātün Fā‘ılātün Fā‘ilātün Fā‘ilün

Remel – + – – / – + – – / – + – – / – + –

1. Agla iy dil derd ile nālān olursın ‘āḳıbet
   Aġla iy çeşm-i revānum ḳan olursın ‘āḳıbet

2. Serve didüm ḳāmet-i dildār-ı sevdāsın didi
   Sen de benüm gibi ser-gerdān olursın ‘āḳıbet

3. Ṭıfl iken cevr-i cefāya başladuŋ ‘uṣṣāḳa sen
   İy yüzi gül āfet-i devrān olursın ‘āḳıbet

4. Şöyle idersin heves derd-i belā-yı dilbere
   İy göŋül mülk-i ġama sulṭān olursın ‘āḳıbet

5. FEHMīyā sevdā-yı zülf-i yār ile ‘ālemde sen
   Leylī vü Mecnūn gibi destān olursın ‘āḳıbet

0240. ·51[a]
0241. ·51[a]

0242.

Fā‘ilātün Fā‘ılātün Fā‘ilātün Fā‘ilün

Remel – + – – / – + – – / – + – – / – + –

1. Merḥabā ḫoş geldüŋ iy rūḥ-ı revānum merḥabā
İy şeker-leb yār-ı şīrīn lā-mekānum merḥabā

2. Çün lebüŋ cām-ı Cem oldı nefḫa-i Rūḥü’l-Ḳudüs
İy cemīlüm iy cemālüm baḥr-ı kānum merḥabā

3. Gönlüme hīç senden ayru nesne lāyıḳ görmedüm
Ṣūretüm ‘aḳlum ‘uḳūlüm cism-i cānum merḥabā

4. İy melek ṣūretlü dilber cān fedādur yoluŋa
Çün didi *Laḥmike laḥmī* ḳana ḳanum merḥabā

5. Nāz ile çün ṣorageldi dir NESīMī nicesin
Merḥabā ḫoş-āmedi iy dürre dānem merḥabā

0243.

Fā‘ilātün Fā‘ılātün Fā‘ilātün Fā‘ilün

Remel – + – – / – + – – / – + – – / – + –

1. Fażluŋa bil baġladum yā vāḥid ü ferd ü eḥad
Cümlenüŋ ma‘būdı sensin dā’imā Ḥayy u ebed

2. Oḳurum ismüŋde *Bi’smi’llāhi’r-rah-māni’r-rahīm*
İy ṣıfatundur ṣıfat-ı *Ḳul-huva’llāhü eḥad*

3. *Lem-yelid* sensin oḳurlar iy ve *Lem-yuled* seni
Lem-yekun żāt-ı ṣıfatuŋdur *Lehu küfven eḥad*

4. Ol zamān kim luṭf ile bir gevhere ḳılduŋ naẓar
Ẓāhir ol gevherden oldı cümle eşyā lā-‘aded

5. Kāf ile nūndan yaratduŋ on sekiz biŋ ‘ālemi
Ḳudretüŋden erba‘īn günde tamām oldı cesed

0242. ·51[b]
0243. ·51[b]

6. SEYYİDüŋ göŋlinde dā'im senden özge nesne yoḳ
Ol ḥaḳīrüŋ hem dilinde her dem ider yā Eḥad

0244.

Mef'ūlü Mefā'īlü Mefā'īlü Fe'ūlün

Hezec – – + / + – – + / + – – + / + – –

1. İy ṣafḥa-i ruḫsāruŋ ezel-i ḫaṭṭdın inşā'
Dībāce-i ḥüsnüŋde ebed noḳṭası ṭuġrā

2. Ẕerrāt ara her ẕerre ki bar ẕikrüŋe ẕākir
Emṭār ara her ḳaṭre ki bar 'ahdüŋe gūyā

3. Neşāṭa-i ṣun'uŋ durur ol kim nefes içre
Gün gözgüsin aḫşām küliden ḳıldı mücellā

4. Muḥtāc seng-i dergehüŋe ḫusrev-i dervīş
Perverde senüŋ ni'metüŋe cāhil ü dānā

5. 'Uşşāḳ ara yā Rabb ki NEVĀYīġe maḳāmı
Bir gel ki senüŋ ṣavtuŋa bulsun teli gūyā

0245.

Fā'ilātün Fā'ilātün Fā'ilātün Fā'ilün

Remel – + – – / – + – – / – + – – / – + –

1. Görgeli ḥüsnüŋi zār u mübtelā boldum saŋa
Ney belālıġı gün idügüm āşinā boldum saŋa

2. Her niçüŋ didüm ki kevn gündin özri sendin göŋül
Vah ki kevn gündin beterüŋ mübtelā boldum saŋa

3. Ḳay perī-peyker ki dirsin tilbe bolduŋ bu ṣıfat
İy perī-peyker ne ḳılsaŋ ḳıl saŋa boldum saŋa

4. Cām-ı Cem içre Ḫıżr ṣuyu naṣībümdür müdām
Sāḳiyā tā terk-i cām eyleyüp gedā boldum saŋa

0244. ·51[b]
0245. ·52[a]

5. Ġuṣṣa çengidin nevāyı tapmadum ‘uṣṣāḳ ara
Tā NEVĀYĪ biŋ esīr ü bī-nevā boldum saŋa

0246.

Fā‘ilātün Fā‘ılātün Fā‘ilātün Fā‘ilün
Remel – + – – / – + – – / – + – – / – + –

1. Ḳanda tapsam ol büt-i simīn-beden dildārını
Cān berür men bir naẓar görsem anuŋ dīdārını

2. Gözlerümdin ḳan revān bulsa şafaḳ teg ṭaŋ tegül
Munca gündür görmemiş men ol ḳamer ruḫsārını

3. Būse berüp cān u dil almaz mısuŋ didüm didi
Sen yola çıḳ ben müflisin ne bilür bāzārını

4. Kūyuŋa bardıḳça ṢĀFĪ niçe nālān bulmaġı
Tek turur mı görse bülbül bāġ ilen gülzārını

0247.

Mef‘ūlü Fā‘ilātü Mefā‘īlü Fā‘ilün
Muzāri‘ - - + / - + - + / + - - + / - + -

1. Şāhid gerekse ‘āşıḳa ‘ışḳuŋ nişānına
İy dōst naẓar ḳıl yüzümüŋ za‘ferānına

2. Lāyıḳ mıdur ki muştılasın bizi būsede
Aġyār öpe öpe degüre saḫtıyānına

3. Kim döye buŋa her bir elif dögdügüm gelüp
Çiriş geçe daḫı otura def‘i yanına

4. Bir kebkebini cizmesinüŋ öpmege mūm az
Çekemez raḳībi ẕerrece minnet dehānına

5. Endāze ile eyle cefāmı benüm begüm
İŋen daḫı ṭayanma güzellük zamānına

0246. ·52[a]
0247. ·52[a]

6. Vā ‘iżā itme bize görse de Yūsuf ḥikāyetin
Aldanmazuz iŋen daḫı bir ḳurt ḳırānına

7. İḳlīm-i cānda gün yürüdür ġamzeŋ oḳları
Raḥm it ki ṬĀLİ‘Ī ḳulıŋuŋ geçdi cānına

0248.

Fā‘ilātün Fā‘ılātün Fā‘ilātün Fā‘ilün
Remel – + – – / – + – – / – + – – / – + –

1. Derd ile bī-mār-ı ‘ışḳum baŋa tedbīr eyleŋüz
Ol ṭabībe ḥālümi bi’llāh taḳrīr eyleŋüz

2. Ölürin bāri ḫayāl-i yār ile cān vireyin
Ṣūret-i dildārumı ḳarşumda taṣvīr eyleŋüz

3. Ben ölincek dōstlar seng-i mezārumda benüm
Küşte-i ‘ışḳı fülāndur diyü taṣvīr eyleŋüz

4. Ben ġarībi öldi diŋ şāhid namāzum çün gele
Ola kim yārı görem bu nev‘i tezvīr eyleŋüz

5. Unuduŋ yār işigünde ḳalsun aŋmaŋ FEHMĪ
Ol ḥaḳīḳī nātüvānı öldi taḳdīr eyleŋüz

0249.

Fā‘ilātün Fā‘ılātün Fā‘ilātün Fā‘ilün
Remel – + – – / – + – – / – + – – / – + –

1. Gözlerümden aḳdı deryālar gibi yaşum benüm
Dōstlar çoḳ nesne gördi oŋmaduḳ başum benüm

2. Geçmeg içün seyl-i eşkümden ḫayālüŋ ‘askeri
Bir direkli iki gözlü köprüdür ḳaşum benüm

3. Ben gedā fürḳat diyārında ḳalurdum yaluŋuz
Miḥnet-i derd-i belā olmasa yoldaşum benüm

0248. ·52[b]
0249. ·52[b]

4. Her gice altun beneklü āsmānīler giyüp
İşbu çarḫ-ı pīre-zen olmışdur o başum benüm

5. Ḫalḳ-ı ʻālem baŋa dir kim heb senüŋdür bu cihān
Kāfirem ger var ise içinde bir ṭaşum benüm

6. İy felek ṭoḳuz ṭolu cām içmeyince bu SELīM
Devr içinde gelmedi hergiz ayaḳdaşum benüm

0250.

Fāʻilātün Fāʻilātün Fāʻilātün Fāʻilün

Remel – + – – / – + – – / – + – – / – + –

1. Gözlerüm yaşı şarāb-ı erġavān oldı baŋa
Senden ayru içdügüm mey diyü ḳan oldı baŋa

2. Cām-ı meyden aŋladum ʻaks-i lebüŋ esrārını
ʻĀlem-i esrārda bir sır ʻayān oldı baŋa

3. Seyre çıḳdum yār ile aġyārı gördüm bir naẓar
Vāy bu kāfir bir belā-yı nāgehān oldı baŋa

4. Dutmayınca ʻālemi āhum ben ĀHĪ ölmedüm
Kendi āhum ʻāḳıbet nām ü nişān oldı baŋa

0251.

Fāʻilātün Fāʻilātün Fāʻilātün Fāʻilün

Remel – + – – / – + – – / – + – – / – + –

1. Oḳlaruŋ cān almaġa tīgüŋ ile yoldaş oldılar
Sīnelerde ḳan yalaşdılar ḳarındaş oldılar

2. Bir ayaḳda iki ʻālem mülkini seyrān ider
Sāġar u bādeyle anlar kim ayaḳdaş oldılar

3. Laʻl ü yāḳūt ol leb-i mercāna nisbet itdiler
Kimisi deryāya düşdi kimisi ṭaş oldılar

0250. ·53[a]
0251. ·53[a]

4. Şol ḳadar taṣvīr iderler dilde naḳş-ı ḥüsnüŋi
Şimdi şā‘irler ḳodılar şi‘ri naḳḳāş oldılar

5. Başlar çıḳmış durur bağrumda ĀHĪ şöyle kim
Niçeler ol derd ile varup ḳızıl baş oldılar

0252.

Fā‘ilātün Fā‘ılātün Fā‘ilātün Fā‘ilün
Remel – + – – / – + – – / – + – – / – + –

1. Zülfüŋe her kim dehānın yād idüp dil bağladı
Āḫir ol miskīn ‘adem mülkini maḫmil bağladı

2. Gördi ben bī-mārınuŋ timārı yoḳ raḥm eyleyüp
Defter-i ḥüsnüŋde ḫaṭṭuŋ baŋa ḥāṣıl bağladı

3. Nāleden ṭaḳdı ceresler yanına ol şehsüvār
Rūm ili köçekleri ṣan atına zil bağladı

4. Şol ṣararmış ḳolların ṣaldı MESĪḤĪ boynuŋa
Saŋa yavuz gözden altunlı hamā’il bağladı

0253.

Fā‘ilātün Fā‘ılātün Fā‘ilātün Fā‘ilün
Remel – + – – / – + – – / – + – – / – + –

1. Cem‘ olur her gice encüm māh-ı tābān üstine
Ṣan üşer pervāneler şem‘-i şebistān üstine

2. Sen ruḫuŋ mülkin ḳara zülfüŋe maġlūb eyledüŋ
Ġālib idi gerçi Rūm evvel Ḳarāmān üstine

3. Āyet ile küfrine ḥükm itse ḫaṭṭuŋ vechi var
Çünki zülfüŋ ayaġın uzatdı Ḳur’ān üstine

4. Kūyuŋa vardı fiġān ile MESĪḤĪ gūyiyā
Nāleye yapışdı çıḳdı çarḫ-ı gerdān üstine

0252. ·53[a]
0253. ·53[b]

0254.

Mefā‘īlün Mefā‘īlün Mefā‘īlün Mefā‘īlün

Hezec + - - - / + - - - / + - - - / + - - -

1. Getürmiş ḫāl-i müşginin hümāyūn zülfi yanına
   Ne ḫoş şāh-bāz durur gör kim beg ilter āşiyānına

2. Eridüm nār-ı şevḳinden gözüm aġlar göŋül ḫandān
   Hemān ol şem‘e döndüm kim güler dā’im ziyānına

3. Alup yanına dildārı söger ardınca ‘uşşāḳuŋ
   Ögünsün düşmen ögünsün eger ḳalursa yanına

4. Şarāb-ı la‘l-i dilberden beni men‘ itme iy ṣūfī
   Saŋa ne her kişi ne ider ise kendü cānına

5. Güzellerde vefā yoḳdur diyenler gerçek iderler
   NECĀTĪ yiter aldanduḳ bu dünyānuŋ yalanına

0255.

Fe‘ilātün Fe‘ilātün Fe‘ilātün Fe‘ilün

Remel + + - - / + + - - / + + - - / + + -

1. Çün felek çaldı yire ṭāli‘ümüz kevkebesin
   Çoḳ görür oldı felek bize bir eski kebesin

2. Ḳaçar öpülmeden il sikdügi biz sevdigümüz
   Ḫalḳuŋ arar siki yoġunı vü ṭaşaġı debesin

3. Bundan artuḳ ne belā ola cihān içre daḫı
   İl ṭaşaḳ ḍarbın urur dilbere biz dil beresin

4. Aluban ḍarb ile aşaġı ṭaşaḳ urmayıcaḳ
   Ḫalḳuŋ içinde hemān emcegi yoḳ bir ebesin

5. Pāk-bāz ol reh-i ‘ışḳ içre bugün SĀĠARĪyā
   ‘Aḳabüñce ḳo cihān ḫalḳı ne poḫ yirse yisün

0254. ·53[b]
0255. ·53[b]

0256.

Mef‘ūlü Mefā‘īlü Mefā‘īlü Fe‘ūlün

Hezec – – + / + – – + / + – – + / + – –

1. Teşbīh idemez dil lebüŋüŋ şehdine ḳandı
   Devlet anuŋ iy şeh ki lebüŋ şehdine ḳandı

2. Çeşmüm ki reh-i vaṣluŋa ḫarc eyledi varın
   Bilseŋ ki firāḳuŋda ne ḳahr ile ḳazandı

3. ‘Işḳuŋla şehā lāle ki ṭaġlara düşüpdür
   Ṭaşlara dögünmekle ḳızıl ḳana boyandı

4. VAṢFÎ ki fedā itdi yoluŋda dil ü cānı
   Bī-çāre seni kendüzine yār ola ṣandı

0257.

Fā‘ilātün Fā‘ilātün Fā‘ilātün Fā‘ilün

Remel – + – – / – + – – / – + – – / – + –

1. Kime yansam sūz-ı dilden cigeri büryān olur
   Kime aġlarsam gözümden eşk-i çeşmüm ḳan olur

2. Bilmezem kim bildüre derd-i derūnum dilbere
   Her kime esrārumı keşf eylesem ḫayrān olur

3. Burc-ı çeşmümden olur seyyāre-i eşküm ‘ayān
   Her ḳaçan ol āfitābum dīdeden pinhān olur

4. Şi‘r-i dil-sūzum benüm iy ḫˇāce-i hindū-sitān
   Ṭūṭīye bi’llāh ta‘līm eylemeŋ cīrān olur

5. ŻĀTÎ-i bī-çāre bir derde giriftār oldı kim
   İy ṭabīb-i cān ü dil ancaḳ ecel dermān olur

0256. ·54[a]
0257. ·54[a]

0258.

Mefā‘īlün Mefā‘īlün Mefā‘īlün Mefā‘īlün

Hezec + - - - / + - - - / + - - - / + - - -

1. Raḳīb aŋma adın diyü baŋa yāruŋ yiter seksen
   Benüm yoḳ kimseden derdüm ‘adū olursa ger seksen

2. Eger seksen benüm bigi yoluŋda ġam yoġ ölürse
   Benüm kebg-i ḫırāmānum çemenler üzre tek sek sen

3. Didüm urmaḳ diler göŋlüm raḳībüŋ başına ṭaşlar
   Didi kimdür saŋa nesne ura di ur baş yar tek sen

4. Cihān içinde çün bildük belāsuz bāl olmazmış
   Göŋül incinme ol yāruŋ ne cevri varısa çek sen

5. Saŋa iy eşk ben ‘āşıḳ yaraşur yār-ı cān dirsem
   Ġam u şādında olmaduŋ çü benden hīç münfeksin

6. VİṢĀLī gerçi bu demde yalan yig oldı gerçekden
   Yalancılardan it yigdür er iseŋ söyle gerçek sen

0259.

Mef‘ūlü Mefā‘īlü Mefā‘īlü Fe‘ūlün

Hezec – – + / + – – + / + – – + / + – –

1. Bir lāle-ruḫuŋ ẕevḳ ile al būse lebinden
   Şevḳ ile çükin oḳşa ki tā ḳata debinden

2. Cān vir yolına aḳçe nedür şol güzelüŋ kim
   Nice ki diler iseŋ dura nāzük edebinden

3. Şol dünbe-i ḫandāna ṭaşaġ urduġum içün
   Gīrimüŋ aḳar gözleri yaşı ġażabından

4. Bir kerre anuŋ dünbe-aṭā itdügi iy dōst
   Yigdür ‘Arabuŋ Mıṣr ile Şām u Ḥaleb’inden

0258. ·54[a]
0259. ·54[b]

5. Ol āletini bir göte urdı ki ṢAFĀYĪ
Barmaġ ışırur ḳamu ḫalāyıḳ ‘acebinden

0260.

Mef‘ūlü Fā‘ilātü Mefā‘īlü Fā‘ilün
Muzāri‘ - - + / - + - + / + - - + / - + -

1. Ṣaḥrāda ḳaçdı benden ol āhū çayır çayır
Yaḳsa ‘aceb mi ṭaġları āhum bayır bayır

2. Ol yüzi āfitābı görem gibi bu seḥer
Nūr āyetin düşümde oḳurdum ṣayır ṣayır

3. Didüm ki şer raḳībi helāk eyleseŋ n’ola
Bir pāre durdı eyitdi ḫayır ḫayır

4. Dil baġla bend-i zülfine yārüŋ yüri yüri
Bi’llāhi Ẕ̲ĀTĪ ḳayduŋı ḳum ḳum ḳayır ḳayır

0261.

Fā‘ilātün Fā‘ılātün Fā‘ilātün Fā‘ilün
Remel – + – – / – + – – / – + – – / – + –

1. Ol ḳūl oḳlı baŋa eynüm eskilicek ṣatmasun
Gösterüp yanı çerī ile saŋa ḳorḳutmasun

2. Ḫūnger nīm o tuz etmek ḥaḳḳı çün şeyṭān alur
Epsemātuŋ devridür dime ol baŋa söyletmesün

3. N’ola ol ḫūnger ḳul ise biz de anam ḳulcaġız
Başumı cevri nice ḳıla urup aġlatmasun

4. Ḳatı çaḳarsaŋ ‘uşşāḳa cefā çaḳmaḳını
Vezne-i ‘uşşāḳını dutuşdurup parlatmasun

5. Ol ḳul oḳlına itümen eskilenme MUṢLIḤĪ
Gösterüp yanı çerīsiyle saŋa tozlatmasun

0260. ·54[b]
0261. ·54[b]

0262.

Mefā‘īlün Mefā‘īlün Mefā‘īlün Mefā‘īlün

Hezec + - - - / + - - - / + - - - / + - - -

1. Od odacıḳda gördüm ab ansuz bir ḳul oḳlanı
   Bu könlüm şüfr-i nem olmış meger ki şāh sulṭānı

2. Didüm cevrin tobuŋ idüm tob otından könül yandı
   Didi üregi çatlasun ura sīnüm oḫur yanı

3. Etüm fürḳat bıçaḳında atum içün ben aḳlarum
   Ki şöyle güc ile gözdüm aḳıtdı baḳrınum ḳanı

4. Didüm dilber sinüm ṭammān ṭarafda isterüm didi
   Ölinüm ḥalvası sandı ura sinüm talaşkanı

5. N’içün iy MUṢLIḤĪ ol ḳavs-ı dāram yanı çarlanur
   Sinümçi eski oldaşdur didüm bilmezlenür beni

0263.

Fā‘ilātün Fā‘ilātün Fā‘ilātün Fā‘ilün

Remel – + – – / – + – – / – + – – / – + –

1

Sen leb-i şīrīn içün dil niçe Ferhād olmasun
Yā belā kevūhında kārı nice feryād olmasun
Sevmeyen Ḫurşīd veş seni Feraḥ-şād olmasun
Ġuṣṣaŋı ‘ālemde şādī bilmeyen şād olmasun
Olmayan ‘ışḳuŋ esīri ġamdan āzād olmasun

2

Nite kim şey’ li’llāh idüm şehr-i ġamda ben ġarīb
Olmadı vaṣluŋ niṣābından baŋa hergiz naṣīb
Hīçe ṣatdum ‘ālemi her demde gördüm yā ḥabīb
Aġzuŋı yād itdigüm çün baŋa ṭa‘n eyler raḳīb

0262. 55[a]
0263. 55[a]

Yoḳ yire ‘ahdüŋde şāh kimesneye dād olmasun

3

Şol melāḥat mülkinüŋ burcında mihr-i a‘ẓamı
Bilmezem māh-ı felek mi ya melek mi mahremi
Kim serāser seyr iden görmedi miṣlüŋ ‘ālemi
Bu ṣıfatda gördigü yoḳ kimse nesl-i ādemi
Key görüŋ ol māhı ḥūri veş perī-zād olmasun

4

Çünki cānān RESMİyā menden cihānda cān diler
Ṭut boyun fermānına kim bendesin sulṭān diler
Ḫūb dimiş bu sözi kim dehr anı Selmān diler
İy NİẒĀMī çünki yāruŋ gencdür vīrān diler
Ḳo vücūduŋ şehri vīrān olsun ābād olmasun

0264.

Mefā‘īlün Mefā‘īlün Fe‘ūlün
Hezec + - - - / + - - - / + - -

1

Çü düşdüm senden ayru iy güzel ḫān
İşümdür nāle vü feryād ü efġān
Eger ḳalursa bāḳī böyle hicrān
Gözüm ḳan aġla cān vir dil ciger yan

2

Ciger hicrān elinden pāre pāre
Dirīġā bulmadum derdüme çāre
Ölürsem irmedin ol gül-‘iẕāre
Gözüm ḳan aġla cān vir dil ciger yan

0264. ·55[b] Ḫalīlī’ye aittir.

Muḥibbem ‘āşıḳam zārem ġarībem
Gülistānından azmış ‘andelībem
Çü vaşlından nigāruŋ bī-naṣībem
Gözüm ḳan aġla cān vir dil ciger yan

0265.

Fe‘ilātün Fe‘ılātün Fe‘ilātün Fe‘ilün
Remel + + – – / + + – – / + + – – / + + –

1. Bu cihān ḫızlarına kimse cihānda yaramaz
Eyü şansaŋ ne ḳadar olmaya senden yaramaz

2. Götüne ḳoyan ile yıllar ile hem-dem olur
Sikmeyen kişi ile bir iki adım varamaz

3. İsteyüp yüz bekiden olur ü biŋ biŋ yigdür
N’eylesün ‘āşıḳ olan isteyüben yalvaramaz

4. ‘Ārif oldur ki hemān sike daḫı vaz gele
Zīre ṣadāḳatli kişi bunlara el ḳaramaz

5. İy LAṬĪFĪ yüri var sikmesine sa‘y ide gör
‘Āşıḳ-ı pāk-naẓar bunlara zīrā yaramaz

0266.

Fā‘ilātün Fā‘ılātün Fā‘ilātün Fā‘ilün
Remel – + – – / – + – – / – + – – / – + –

1. Söylemek ḳaṣd itdigümce yāra derd-i ḥasretüm
Aġlamaḳ dutar beni güftāra ḳalmaz ḳudretüm

2. Görmedüm ol māhı çoḳ baḳdum aşaġu yuḳaru
Yirde gökde yılduzum yoḳdur gidüpdür devletüm

0265. ·55[b]
0266. ·56[a]

3. Ben n’içün sen şem‘-i tābāna revān cān virmeyem
Yoḳ mıdur ‘ālemde bir pervāne deŋlü ġayretüm

4. Ḳomazam iy cān elümden tā ölince dāmenüŋ
Cevrüŋi çeksem gerekdür ṭāḳ olınca ṭāḳatum

5. Rūz-ı maḥşerde disem Mecnūn’a CA’FER ḥālümi
Kim dilümi ol bilür ancaḳ ol aŋlar ḥāletüm

0267.

Fā‘ilātün Fā‘ilātün Fā‘ilātün Fā‘ilün

Remel – + – – / – + – – / – + – – / – + –

1. Dembedem seyl-āb veş eşk-i revānum çaġlar
Döginüp ṭaşlar ile aġlar ḥālüme ırmaġlar

2. Görinen ṭaġlar başında ebr-i bārān ṣanmaŋuz
Ṭaġlar ṣaçın çözüp ben ḫaste içün aġlar

3. Sīnemüŋ ta‘līm-ḫānesine gel at tīrüŋi
İy kemān-ebrū senüŋ çün ṭablalardur ṭāġlar

4. Cān çıḳardı maḥbes-i tenden kemendi hecr ile
Līk zencīr-i ümīd-i vaṣl-ı dilber baġlar

5. ẒĀTīyā Ferhād veş ṭaġlarda feryād eyledüŋ
İşidüp feryāduŋı gögsin geçürdi ṭaġlar

0268.

Mef‘ūlü Mefā‘īlü Mefā‘īlü Fe‘ūlün

Hezec – – + / + – – + / + – – + / + – –

1. Cān bülbülinüŋ gönli yine bir güle düşdi
‘Uşşāḳ-ı cihān arasına ġulġule düşdi

2. Bir būse vir öldüm didüm iy ḫoş cefā-kār
Ḫışm itmiş iken nāz ile döndi güle düşdi

0267. ·56[a]
0268. ·56[a]

3. Dil nūş idicek leẕẕetden cān buldı ṣafālar
Sāḳī lebinüŋ ‘aksi meger kim müle düşdi

4. Bir dāne ‘araḳ zülfine düşdi zenaḫından
Şebnem gibi gūyā ki seḥer sünbüle düşdi

5. Sevdā-yı ser-i zülfüŋ ile SA‘DĪ-i miskīn
Rüsvā-yı cihān oldı vü dilden dile düşdi

0269.

Mef‘ūlü Fā‘ilātü Mefā‘īlü Fā‘ilün
Muzāri‘ - - +/- + - +/+ - - +/- + -

1. Ḳabrümde dökilen gözi yaşı nigārımuŋ
Nergis bitürdi dā’iresinde mezārımuŋ

2. Sūsenler olmasun mı benüm ravżam üsti kim
Ḫançerlerinden ölmişem ol gül-‘izārımuŋ

3. Ḫāküm ziyāret eyleyenüŋ ḳaşları yiri
Ṣan na‘l-i esbi durur şehsüvārımuŋ

4. Mihrüŋ şehīdi olalı sīnemde dilberā
Bir ẕerresini yirde ḳomazlar ġubārımuŋ

5. Kūyında ĀHĪYĀ gören āhum şu‘ā‘ını
Nūr indi ṣanur üstine ḫāk-i mezārımuŋ

0270.

Fā‘ilātün Fā‘ilātün Fā‘ilātün Fā‘ilün
Remel – + – – / – + – – / – + – – / – + –

1. Dillerin kessün benüm derd ü dilümden ḫāmeler
Ben ḳara yazulıya ḥarf atmasunlar nāmeler

2. Nāme gibi ben ḳara yazulı baġrı yufḳaya
Ṭurmadın döküp gözi yaşını aġlar ḫāmeler

0269. ·56[b]
0270. ·56[b]

3. Ben ḳara yazulıya ḥarf atmaġ içün dembedem
İy perī-peyker selām eyler saŋa ser-nāmeler

4. Derd ile yaḳsun beni bu ḳanlu ḳanlu dāġlar
Ḳarşuma ḳucsun seni altun beneklü cāmeler

5. Ḳıṣṣa-i ḥüsnin oḳur ĀHĪ meger kim Ḥamza'nuŋ
Ḳıṣṣa-ḫān gibi üşüpdür başına hengāmeler

0271.

Fā'ilātün Fā'ilātün Fā'ilātün Fā'ilün
Remel – + – – / – + – – / – + – – / – + –

1. Derd-i 'ışḳa mübtelā bir 'āşıḳ-ı şeydā mı var
Ḥüsninüŋ ḳadrin bilür bir dilber-i ra'nā mı var

2. 'Ārıżuŋda şermsār olup 'araḳ-rīz olmaduḳ
Bir gül-i zībā mı var bir lāle-i ḥamrā mı var

3. İlāhī ḫurşīd-i 'ālem-tāba inṣāf eyle kim
Ṭal'at-ı ḥüsn-i cihān-efrūzına hem-tā mı var

4. Lālezār-ı eşk-i ḫūnīn ile ser-tā-ser bugün
Ḳanlara ġarḳ olmamış bir dāmen-i ṣaḥrā mı var

5. Gülşen-i ḥüsnüŋ temāşā eyleyüp medḥ itmege
Bir daḫī İSḤĀḲ gibi bülbül-i gūyā mı var

0272.

Fā'ilātün Fā'ilātün Fā'ilātün Fā'ilün
Remel – + – – / – + – – / – + – – / – + –

1. Ala öpülmiş ḳadeḥ la'l-i leb-i cānāneyi
Aldılar bezm ehli meclisde ele peymāneyi

2. 'Aks-i dendān-ı lebüŋ cānā düşelden çeşmüme
Gözden ol demde bir ḳadem la'l ile dürdāneyi

0271. ·56[b]
0272. ·57[a] İsḥāḳ Çelebi'ye aittir.

3. Şem‘-i pervāne olup ḫizmetler itsün şevḳ ile
Bir gice rūşen ḳıl iy māhum gelüp bu ḫāneyi

4. Bezm içinde sāḳīnüŋ ṭolaşduġıçün la‘line
Sāġarı imdi begüm gör ol gözi mestāneyi

5. Bir yalıŋ yüzlüye yaḳışmaḳ diler göŋlüm velī
Var mı bir şem‘i cihānuŋ yaḳmaya pervāneyi

0273.

Fe‘ilātün Fe‘ilātün Fe‘ilātün Fe‘ilün

Remel + + - - / + + - - / + + - - / + + -

1. Māni‘ olmaz müjeler yaşına ben maḥzūnuŋ
Ḫār u ḫasler yolını baġlayımaz Ceyḥūn’uŋ

2. Kūhsār içre degül lāleler iy serv-i ḫırām
Gözlerinden dökülen yaşlarıdur Mecnūn’uŋ

3. Ḥüsn meydānı içinde yaluŋuz yügrükdür
Ḫaṭ-ı şebdīzüŋ ile şimdi ruḫ-ı gülgūnuŋ

4. Sīnemi def idüben ḳametümi çeng itdüŋ
Ḫūblar içinde efendüm bu mıdur ḳānūnuŋ

5. RAḤMī kim şevḳuŋ ile sīnesine dāġ urdı
Sikke ḳodı güzelüm üstine zīrā altunuŋ

0274.

Mef‘ūlü Mefā‘īlü Mefā‘īlü Fe‘ūlün

Hezec – – + / + – – + / + – – + / + – –

1. Tā yazdı ḫaṭṭuŋ ṣafḥa-ı ḫurşīde raḳamını
Ser-nāme-i ḥüsn ile mehüŋ çekdi ḳalemini

2. Yoḫsa sitārem bile ceng eylemek ister
Āhum dikeli kūşe-i eflāka ‘alemini

0273. ·57ª
0274. ·57ª

3. Goftem be-me-rā raḥm kon iy şūḫ-ı cefā-ḫū
Türk oġlanıyam aŋla menüm didi ‘Acemini

4. Cānsuz büte ṭapınca saŋa ṭapına rāhib
Ma‘būd ide nūr bāri senüŋ gibi ṣanemini

5. Baş üzre durur pes ser-i kūyuŋda NİẒĀMĪ
‘Işḳuŋ yolına ṣad ḳıla başdıysa ḳademini

SONUÇ

Bu çalışmada Manisa İl Halk Kütüphanesi 45 Ak Ze 202 numarada kayıtlı Mecmû'a-i Eş'âr adlı eserde bulunan şiirleri inceledik. Çalışmamızda transkripsiyonlu metni hazırlama sürecinde, var olan divanlardan ve daha önce mecmualar ile ilgili yapılmış olan çalışmalardan faydalandık. Hakkında yeterince kaynak bulamadığımız birçok şairin şiirlerine de yine mecmuamızda rastladık.

Mecmua, toplam 58 yapraktan müteşekkil olup içerisinde 274 şiir ihtiva etmektedir. Herhangi bir düzen gözetilmeden oluşturulmuş mecmuamızda, şairi bilinmeyen şiirler dışında 73 şairin şiirlerine rastladık.

Genelde aynı, ama bazen de farklı yüzyıllarda yaşamış şairlerin şiirlerini ihtiva eden şiir mecmuaları, edebî zevke hitap eden manzumelerin toplandığı eserler olmaları itibariyle edebiyat tarihimizde önemli bir yere sahiptir. İstinsah tarihi bilinmeyen mecmuamızın derlendiği tarih ile ilgili dönemin şiir özelliklerini ve içerisinde şiirleri bulunan şairlerin yaşadığı dönemi göz önünde bulundurduğumuzda tahmini bir tarih ortaya koyabildik. Mecmuanın 16. yüzyıl sonları ile 17. yüzyıl başlarında oluşturulduğunu söylemek mümkündür. Şiir mecmuaları, ait olduğu asrın dil hususiyetleri hakkında fikir sahibi olmaktaki katkılarıyla Türk dili çalışmalarında yardımcı kaynak konumundaki metinleri barındırmaktadır.

Mecmuada, gazel nazım şekli ile yazılmış şiirler büyük bir kısmı oluştursa da taştir, murabba, muhammes, terci-i bend gibi nazım şekilleriyle yazılan şiirler ile de karşılaştık. Mecmuamızın tertip şekline baktığımızda herhangi bir düzen gözetilmediğini, şiirlerin nazım biçimleri, vezinleri, redifleri ya da şairlerine göre sıralanmadığını gözlemledik. Ancak yer yer başlıklandırılarak aynı şaire ait şiirlerin arka arkaya yazıldığını gördük. Mecmuamızın bu tertip düzeni, eskilerin metin tertip düzeni hakkında önemli bilgiler vermektedir.

Yaptığımız çalışma ile amacımız Divan Edebiyatının gün yüzüne çıkmamış eserlerine ışık tutmaktı. Halen kütüphanelerimizde kayıtlı olan ve incelenmeyi bekleyen pek çok şiir mecmuası bulunmaktadır. Mecmuada, yaşadıkları yüzyıla damgasını vurmuş şairlerin divanlarında yer almayan şiirlerine ya da adı tarihin tozlu

sayfalarında kalmış yetenekli pek çok şairin şiirlerine rastlamak hedefe ulaşma yolunda bize umut verdi. Umuyoruz, çalışmamız da bundan sonraki çalışmalar için bir kaynak görevi üstlenir.

KAYNAKÇA

Kitaplar

AYAN, Hüseyin (1990). Nesimi Divanı. Ankara: Akçağ Yayınları.

BANARLI, Nihat Sami (2001). Resimli Türk Edebiyatı Tarihi. İstanbul: Milli Eğitim Basımevi. C.1.

ÇAVUŞOĞLU, Mehmet, M. Ali Tanyeri (1981). Hayreti Divanı, Tenkitli Basım. İstanbul: İstanbul Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Yayınları.

ÇAVUŞOĞLU, Mehmet, M. Ali Tanyeri (1990). Üsküplü İshak Çelebi Divanı. İstanbul: İstanbul Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Yayınları.

ÇAVUŞOĞLU, Mehmet (1977). Yahya Bey Divanı Tenkitli Basım. İstanbul: Haz. İstanbul Üniversitesi Edebiyat Fakültesi.

HARMANCI, M. Esat (2007). Süheyli Ahmed Bin Hemdem Kethuda Divan. Ankara: Akçağ Yayınları.

İPEKTEN, Haluk (2003). Eski Türk Edebiyatı Nazım Şekilleri ve Aruz. Ankara: Dergâh Yayınları.

İSEN, Mustafa (1990). Latifi Tezkiresi, 1000 Temel Eser Dizisi. Ankara: Kültür Bakanlığı Yayınları.

İSEN, Mustafa (1990). Usuli Divanı. Ankara: Akçağ Yayınları.

İSEN, Mustafa (1998). Sehi Bey Tezkiresi, Heşt Behişt. Ankara: Akçağ Yayınları.

KAVRUK, Hasan (2001). Şeyhülislam Yahya Divanı. Ankara: Milli Eğitim Bakanlığı Yayınları.

KÖPRÜLÜ, Mehmet Fuat (2006). Divan Edebiyatı Antolojisi. Ankara: Akçağ Yayınları.

KURNAZ, Cemal, Mustafa Tatcı (2001). Ümmi Divan Şairleri ve Enveri Divanı. Ankara: Milli Eğitim Bakanlığı Yayınları.

LEVEND, Agah Sırrı (1973). Türk Edebiyatı Tarihi, I-II. Ankara: Türk Tarih Kurumu Yayınları.

MENGİ, Mine (1995). Mesihi Divanı. Ankara: Türk Tarih Kurumu Yayınları.

MERMER, Ahmet (2004). Kütahyalı Rahimi ve Divanı. İstanbul: Sahhaflar Kitap Sarayı Yayınları.

ONAY, Ahmet Talat (2000). Eski Türk Edebiyatında Mazmunlar ve İzahı. Ankara: Akçağ Yayınları.

ŞENTÜRK, Ahmet Atilla (2006). Osmanlı Şiiri Antolojisi. İstanbul: Yapı Kredi Yayınları.

TARLAN, Ali Nihat (1945). Hayali Bey Divanı. İstanbul: İstanbul Üniversitesi Yayınları.

TARLAN, Ali Nihat (1997). Necati Beg Divanı. İstanbul: Milli Eğitim Bakanlığı Yayınları.

TARLAN, Ali Nihat (1968). Zati Divanı. Haz. Mehmet Çavuşoğlu, M. A. Tanyeri. İstanbul: İstanbul Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Yayınları.

Makaleler, Bildiriler, Diğer Basılı Yayınlar

AKDAĞ, Ülkü (2011). Milli Kütüphanedeki 06 Hk Numaralı Şiir Mecmuası. Yüksek Lisans Tezi, Selçuk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Konya.

AYAN, Hüseyin (1991-92). "Bir Nazire Mecmuası". Türklük Araştırmaları Dergisi, S. 7.

AYDEMİR, Yaşar (2007). "Metin Neşrinde Mecmuaların Rolü ve Karşılaşılan Problemler". Turkish Studies Dergisi, S. 2, s. 122-137.

AYDEMİR, Yaşar (2011). "Biyografi Kaynağı Olarak Mecmualar". Prof. Dr. Mustafa İsen Adına Uluslararası Klâsik Türk Edebiyatında Biyografi Sempozyumu-Bildiriler, Nevşehir Üniversitesi, 6-8 Mayıs 2010, Nevşehir. Ankara: AKM Yayını: s. 87-100.

BOYSAK, Nail (2007). Konya Bölge Yazma Eserler Kütüphanesindeki 1479, 1591, 2752, 3005 Numaralı Şiir Mecmualarının Tanıtımı ve 2752, 3005 Numaralı Mecmuaların Metni. Yüksek Lisans Tezi, Selçuk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Konya.

BOZKURT, Firuze (2007). XVI.Yüzyıla Ait Bir Şair Mecmuası. Yüksek Lisans Tezi, Niğde Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Niğde.

DEVELLİOĞLU, Ferit (1993). Osmanlıca- Türkçe Ansiklopedik Lügat. Ankara: Aydın Kitabevi Yayınları.

DİLÇİN, Cem (1983). Yeni Tarama Sözlüğü. Ankara: Türk Dil Kurumu Yayınları.

DONUK, Suat (2011). Süleymaniye Kütüphanesi Ali Nihad Tarlan Bölümü 59 Numarada Kayıtlı Mecmu'a-i Eş'ar İsimli Şiir Mecmuası (1a-70b). Yüksek Lisans Tezi, Gaziantep Sosyal Bilimler Enstitüsü, Gaziantep.

EKİCİ, Ayşegül (2011). Topkapı Sarayı Müzesi Kütüphanesindeki E. H. 1470 Numaralı Şiir Mecmuası. Yüksek Lisans Tezi, Selçuk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Konya.

EPRİK, Arzu (2009). Süleymaniye Kütüphanesi Fatih 3849 Numarada Kayıtlı Mecmu'a-i Eş'ar'ın 40b-80a Yapraklarının Tenkitli Metni. Yüksek Lisans Tezi, Marmara Üniversitesi Türkiyat Araştırmaları Enstitüsü, İstanbul.

ERGİN, Sebahat (2010). Mecmu'atü'l-Eş'ar (İnceleme-Metin). Yüksek Lisans Tezi, Celal Bayar Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Manisa.

EVECEN, Doğan (2011). 17.Yüzyıldan Üç Mecmua-i Eş'ar. Yüksek Lisans Tezi, Çanakkale 18 Mart Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Çanakkale.

GIYNAŞ, Kamil Ali (2009). Milli Kütüphanedeki Yz A 803 Numaralı Mecmuanın Transkripsiyonlu Metni. Yüksek Lisans Tezi, Selçuk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Konya.

GÖKYAY, Orhan Şaik (1993). "Cönk". Türkiye Diyanet Vakfı İslam Ansiklopedisi. İstanbul: C. 8.

GÜLER, Saim (2006). Pervane Beg Nazire Mecmuası (230b-261a) Transkriptli, Edisyon Kritikli Metin. Yüksek Lisans Tezi, Marmara Üniversitesi Türkiyat Araştırmaları Enstitüsü, İstanbul.

GÜLERYÜZ, Özlem Seçkin (2008). Süleymaniye Kütüphanesi Fatih Bölümü 4078 Numarada Kayıtlı Şiir Mecmuasının 16. Yüzyıla Ait Bir Şiir Mecmuası. Yüksek Lisans Tezi, Marmara Üniversitesi Türkiyat Araştırmaları Enstitüsü, İstanbul.

GÜRBÜZ, Mehmet (2011). "Biyografik Değer Olarak Şiir Mecmuaları". Prof. Dr. Mustafa İsen Adına Uluslararası Klasik Türk Edebiyatında Biyografi Sempozyumu- Bildiriler,

KANAR, Mehmet (2011). Osmanlı Türkçesi Sözlüğü. İstanbul: Say Yayınları.

KAYA, Hasan (2002). Pervane Beg Nazire Mecmuası (165a-199b). Yüksek Lisans Tezi, Marmara Üniversitesi Türkiyat Araştırmaları Enstitüsü, İstanbul.

KURNAZ, Cemâl (2003). "Osmanlı Şair Okulu". Journal of Turkish Studies TUBA, S. 27/II.

KUT, Günay (1986). "Mecmualar". Türk Dili ve Edebiyatı Ansiklopedisi. İstanbul: Dergah Yayınları: C. VI, s. 170-173.

MENGİ, Mine (1997). "Bir Şiir Mecmuası Hakkında". Ankara Üniversitesi Türkoloji Nevşehir Üniversitesi, 6-8 Mayıs 2010, Nevşehir. Ankara: AKM Yayını: s. 315-328.

ÖZTÜRK Mürsel ve Derya Örs (2000). Mütercim Âsım Efendi: Burhân-ı Katı. Ankara: Türk Dil Kurumu Yayınları.

PARLATIR, İsmail (2011). Osmanlı Türkçesi Sözlüğü. Ankara: Yargı Yayınevi.

STEİNGASS, F. (1998). Persian- English Dictionary. Librairie du Liban Publishers.

ŞEMSEDDİN, Sami (1898). Ḳāmūsu'l-A'lâm, İstanbul: Mihran Matbaası.

TAŞTAN, Erdoğan (2001). Pervane Bey: Mecmû'atü'n-Nezâ'ir. Yüksek Lisans Tezi, Marmara Üniversitesi Türkiyat Araştırmaları Enstitüsü, İstanbul.

UZUN, Mustafa (2003). "Mecmua". İslâm Ansiklopedisi. İstanbul: Türkiye Diyanet Vakfı. C. 29, s. 265-268.

ÜNVER, İsmail (1993). "Çevriyazıda Yazı Birliği Üzerine Öneriler". Türkoloji Dergisi, C. XI, S.1.

YAVUZ, Mehmet Sait (2010). Süleymaniye Kütüphanesi Fatih Bölümü 4078 Numarada Kayıtlı Şiir Mecmuasının (v.1-30 İnceleme ve Metin). Yüksek Lisans Tezi, Marmara Üniversitesi Türkiyat Araştırmaları Enstitüsü, İstanbul.

YORULMAZ, Neslihan (2011). Şem'i Mecmuası (Çeviriyazılı Metin-İnceleme). Yüksek Lisans Tezi, Gaziantep Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Gaziantep.

ZÜLFE, Ömer (2011). "Biyografik Bilgiler Açısından İki Nazire Mecmuası". Uluslararası Sosyal Araştırmalar Dergisi, C. 4, S. 18, s. 151-169.

Elektronik Kaynaklar

ASLAN, Üzeyir (2009). "Mu'idi'nin Necati'ye Nazireleri". Turkish Studies Dergisi, Volume4/2. http://www.turkishstudies.net/sayilar/sayi15/3aslan%C3%BCzeyir.pdf / 15.05.2013.

AYDEMİR, Yaşar (2013). "Metin Neşrinde Mecmuaların Rolü ve Karşılaşılan Problemler".Turkish Studies Dergisi.

http://www.turkishstudies.net/dergi/cilt1/sayi5/sayi5pdf/aydemiryasar2.pdf 20.05.2013

GIYNAŞ, Kemal Ali (2011). "Şiir Mecmuaları Hakkında Yapılan Çalışmalar Bibliyografyası". Selçuk Üniversitesi, Edebiyat Fakültesi Dergisi, S. 25, s. 245-260. http://www.journals.istanbul.edu.tr/tr/index.php/turkdili/article/view/13342/12558 / 16.05.2013

ÖZEROL, Nazmi (2013). "Milli Kütüphanede Kayıtlı 4689/5 Numaralı Şiir Mecmuası". Turkish Studies Dergisi, C. 8, S. 1, s. 401 410.
http://www.turkishstudies.net/Makaleler/1302386037_19_%C3%96zerolNazmi-edb.pdf /22.05.2013.

TARLAN, Ali Nihad (1946). "Eski Mecmualar Arasında". Türk Dili ve Edebiyatı Dergisi, C. 1, S. 1-2-3-4.
http://www.journals.istanbul.edu.tr/tr/index.php/turkdili/article/view/13342/12558 / 21.05.2013.

TARLAN, Ali Nihad (1963). "Necati Divanı-Gazel Kısmı". Re-edited: Yeşim Kalpaklı, Walter Andrews. İstanbul: MEB Basımevi. bilkent.edu.tr.OTAP / 17.05.2013

ZÜLFE, Ömer (2006). "On Altıncı Yüzyıl Şairi Selîkî ve Şiirleri". İstanbul: Edebiyat Yayınevi.
http://ekitap.kulturturizm.gov.tr/dosya/1-213657/h/girismetin.pdf / 15.05.2013.

TIPKIBASIM

1[a]

T.C.
AKHISAR
BELEDİYE KİTAPLIĞI
SAYI
202
202
اوڤاروه چفاه تورکی
58

ها قنده لدیه ی کوشه ده وجانه یوشدی دیه ی بو بصره ی مثلی کم سلیمیا

کوره کی زمانه لویدی سز اوه زمانه

بنای فانیء دنیا یه بنیاد مثلدر فنا طاشیله یاپلمش قوه باد ایله مثلدر

سلیمان تختنی ویره ین یا بوروزکار دیه ده بو عالم ملکنی آخر قومه یاد ایله مثلدر

لکن چه خطبه ء عشقی لدوقتنی آوازه خسرو ویا سلطان ملک عشقی لدوقتی فریاد ایله مثلدر

سماع روز عشقی جانلندیچون آه جهانه کیشنی بایه قلاده بر آه مثلدر

سلیمی هر کمال کدوله ماغی پهوله چوه یه

ملامت بز بکا بنه، نه شی فریاد ایله مثلدر

ضعیف اولدکی ولا کمال حلقه ء زلفنه توتاشه کچ وفا سز یاره رهنده قولاغی کمر هوادار ه کچ

تنکل ایلکی کبی لنجلدی بجو یله ضعیف اولدکه کمال عجزی بوزه قوللغه یاره یه وفاداره کچ

وفا سز یاره رهنده لقوقانلو شیکر لره باشکده لغمزین قصدایتی بوسیلاب بلاده کچ

کچوره کی بونیکی بوروبایه بلمز حالکی نه روحی بو حصر کی زلچه لکلر بویاده کچ

سلیمی لوقی کی کوهنول لما غیبه مقصوده کی

یکه فاکی اولدیمی قصدایتی هوایه ماسولاده کچ

دلاوه قا اولدیمی وقی زلفنه دوتاده کچ من جانه کچدی بلا دلقی بلاده کچ من

سیوبانی دغلکی کوزیاشیدر مانولمز موج ویره بوسیلاب بلاده کچ من

جانه ویرکز غمیله وصلکی کوب آسان اولور اولیکلده کوکلی دلقی هوادار ه کچ من

ازان نهاری

بوی سوده لبی کو کلم زلف عنبر سای در — جاه سر منع شراب لعل روح افزا در
بلبلک مقصود کل پروانه نک مطلوب شمع — عاشقک کوکاب ویا لوله چهره زیبای در
کورنوی لب وکلا غنچه کی نه دمزار یار عجب — کم سر اسرفلن عالم فتنه وغوغای در
ساچه بزم لذله پرباک صوندی عالمه — تا ابد سرمست لیده بو عالم لوله پاک در
دلبرکه لیلی چیچی سوده دشنک لبنه در — صنعه لی عاقل نهاریه قورو غوغای در

مدامی

وه بلا کی سینه چاکی تنز کیاب لوله در — بی وفا سزدهم قیلی عالم خراب لوله در
کل بوزکه، دیدم ای دلبر نده زلفک سیه — دیدیکم چیز سنبیدر شکنا ب لوله در
دوله فرجال وچنوه وصفی کم شومدر — سوکدشمع صورته زنار جوان لوله در
ظاهر لوله نام زلفکده ضیا سی دخارکه — چهره شب نه عجب شمعه مجاب لوله در

صوزیخ جانا صلای بنیه وخسته یه
دیه لر بر کوه کم لوله چقدله خراب لوله در

بکوه زنار زنگوه باشه لکدر تلک صلانه — بوین ظالم بی کافر وسنی دینه ایمانه
چو صنل دیدی کوزمه، کوره دیوانکی ظارکه — بهار دیرسی کلاسینه زینه لوله بیمانه
ضیا زلف کوزمه، قیاغی شانه دچشمک — که بوسنکانه لی دله لوله بدر کم دندانه
دیدی غم کتدی وصلنه دچسمه، یکه دلکم — دیدم یلدله بلوه در قچن دیصه لوه یانه

یشیلکیدی طوطی وشی مدامی کورلوشکلنه — یزلشور بدبوش لوملح بویسر وخدمانه

مدامی

سوله دلبرین کلشنده بوغنچه نورانجه — صالنه دغچه قدی سروی سنبیرانجه
دیدیکم وشمز لندی شوق ضیاء صنیه — بی نه یره نه آدم نوره مصور انجه
بویه هوایه زلفی لیا یلرسن — بنجه بنیز شکله، حالک مکدر انجه
نوش زلال لعلک ویروی حیات جانه — نوش بنه نه جلاب قدی ماکدر انجه

هیولنچ مدامیشک لوقیوب دیدی یار
نمرد غوغالرنچی وصنی کوزلانجه

خواب غفلت لوله بی هوشانه بولکم بقا کلسوه — ضرر ولدیسه سوزمده، نه صانوزسع بقا کلسوه
جهانه بزمده، ای نایینه قوری هوالرنه — شراب عشق نوشنه ایله کروحانه صفا کلسوه
حرارت ویرمه چونکم غم بودیم دوزنلچیچ — نسیم بوی زلفکده پریشانه هوا کلسون
عجوزه، دهرکه ایکی کوزینه باقمیوزدیمه — جهانده، معشوقه لوله آینه کم پاکنا کلسوه

شهی عشقه جهانی ملک کلن بوقره یانده،
مدامی بویله جهد ایتن ناکه هوایا نقا کلسوه

جهانه یار، لوله دلبر مزه لی زلفلی بوسوده — کورنمز اورتالقه نسنه نه حاصل قورو غوغاده
بو زلفلرینه فجوزه بوسوده نکسیب ایتدی — که کشف حجاب لوله صنایع عشقه لیلاده
کورینمز ما، قولاق ولکده بر نوته در — بو زلفه نورلو نوخطکده، عشقه هولاده

آبی فرماید

قومه ده وکلنی کوزی یاشی نکارمک — نرکس بتوره ده ولیه، سنبل، نوآرمک
سوسنار اولسون بنم روضه اوسیچ کم — فیچقیرنده اولسون کلعذارمک
خاکم زیارتی ایچون قدم یتسه — صافه نعلی ایله دور شهسوارمک
مهرکی نهیی اولایسه، عالمی اول — یوقدر، سینی یوهه نوزار غبارمک
کوشه آبیا کورنی آهم شامیدر — نوراندیه صافور اوسنه خاکم نوارمک

ولی

هلاینکه یونی دره دلده خامه لر — بزقوداریاذولی عرض ایلمشلر نامه لر
نامه کیم بزقوداریاذولی یازمشدر بفقه در — طورمدیزده وکیم کوزی یاشینی ایلمشلر خامه لر
بزقوداریاذولی عرض ایلمیجون دهیدم — ایی پریه پاک سلام ایله یازمشلر نامه لر
دردلیاقسه بنی یوقانلو قانلو دیلمشلر — قارشوم قوجسونه سنی الله بشکلوهایلر
قصه یی صنعتلو قوردیکی ایچون — قصه خوان کیم اولمشدر باشنه بنکامه لر

اسحاق چلبی فرماید

دردعشقه مبتلا یعاشق شیدایی دلر — هستنکی قدریزی بلور یوقلر یعنایی دلر
عارضنکی، زلفسیاه اولمه غره دیزاولدره — یکلی زیبایی دلر یولالهٔ حمرایی دلر
پادشاه خوبان عالم تاب انصافی ایله کم — طلعت حسنکه آفرینده همایی دلر
لعل دندانکی خونینلر سوتاسر یکمسن — قانلو غمزه اولمشدره امرحمرایی دلر
کلشن حسنکه تاقی ایلیوب مدح اینمکه — بره بی اسحاق کیب بلبل کویایی دلر

آبی

ولی

آیلادیشه قدره لعل لبکه جانانم — دلدارینی ایلیه مجلسه دلدارنم
عکس دندانه لبکه دوشدی چشمم — کوزه اولدمده یوقمی لعلی هردانم
شمع رویکه اولیه فدجانلر اتسه سوقیله — یوکی رشکی قبلی ایچون کلدیه یوفانم
یوخ ایچنده ساقلی طوشدیغیچون لعلنه — ساغره اندیه یکی کوراوه کوزی مستانم
بریالکیوزلویه یاقشیچ اولکوکلی ولیکه — واریه بوشمی جانکه یتیه یوقدانم

رحیمی فرماید

مانولاولمزمی اولیاشنه بزلحظه نکه — فارو خاریولنه بنفشه چیچکنکه
کوجه یه چیقه دوکلی لاله اولدی سروخرام — کوزلرنده دوکلمز یشاریدمه لحظه نکه
صنعتیله ایچنه یلوکزیوکزدیر — قطبی بشدیرو کلاه سمتیه رفی کلاهنکه
سینه وفایه دیر قامتی چنکه ایسه کا — فریادایلیه نی بوقدرقامتی ظلمنکه
دیمه کم شوقویلیه سینه سنه داغ اوردیه — یکی قوه یه کوزلم اوسنه زیاده لطفنکه

ازان نظامی

تایوزیه خطکی صفایی فوشیده رقمیمی — سونامه یی صنعتلو مهکیه قلمیمی
یوخسه تارح یاخنکی ایمکی استر — آیهم دیکیلی کوشه یی افلاکه علمیمی
کنج بولرحمکی ایچون جفاخو — ترکه اوغلاینمز لکلا منع ایدیه عجمیمی
جانصوزیوته طاپیچ لی طاپسنه دایب — مسعود ایدنوریادیه سنکی کیی صنمیمی
باشه اوزره، حورپیسره کوکیه، نظامی — عشقکیوللنه صدقیلی بصدیسه قدمیمی

ÖZGEÇMİŞ

02.10.1987 tarihinde İzmit'te doğdu. Eğitimine Derince Çınarlı İlköğretim Okulu'nda başladı. 2001 yılında 8 yıllık eğitimimi tamamladı. Aynı yıl İzmit Lisesi (Y.D.A) 'nde orta öğrenimine başladı ve 2005 yılında İzmit Lisesi'nden mezun oldu. Aynı yıl Kocaeli Üniversitesi, Fen Edebiyat Fakültesi, Türk Dili ve Edebiyatı bölümünde eğitimine devam etti. 2009 yılında bu bölümden mezun oldu. Aynı yıl Kocaeli Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü Türk Dili ve Edebiyatı Ana Bilim Dalı'nda tezli yüksek lisansa başladı. 2009-2010 Eğitim ve Öğretim yılında İzmit Anadolu İmam-Hatip Lisesi'nde, 2010-2011 Eğitim-Öğretim yılında Derince Hürriyet Lisesi'nde Edebiyat öğretmeni olarak ücretli öğretmenlik yaptı. 2013 yılında Manisa İl Halk Kütüphanesi 45 Ak Ze202 numaralı şiir mecmuası (inceleme-metin) konulu teziyle yüksek lisansını tamamlamıştır.